bulte -

Vizita oficială în țara noastră a guvernatorului general al Canadei, Edward Schreyer, și a doamnei Schreyer

Reportajul vizitei in pag. 2

Dor de Cluj

Sfios vin la tine ca-n templul Ardealului,
Eu, fiu de țărani din fierbintele sud,
Și Clujul e tot hohotire de clopote,
Și pașii lui Blaga pe străzi se aud.

Ca Ioncu aș vrea pe suișul Feleacului
Să cad furtunos peste Cluj cu un cal,
Dar astăzi e liniște dulce în inima
Prea mult pătimitului nostru Ardeal.

Același e Clujul, aceiași sînt oamenii,
Mereu născători și mereu muritori,
Dar și de-aș avea tot o singură naștere
Aici aș muri de o mie de ori.

Mereu către Dealul ciudat al Feleacului
Atras mi-a fost neamul bătrîn de oltean,
Aici învățară ai mei, toate rudele,
Dumitru și Ana și Tina și Ioan.

Cînd noaptea se lasă tresar amintirile
Și trec literați spre un magic castel,
Cum seamănă Clujul în noapte cu creierul,
Un creier cu gînduri aprinse în el.

Și ce n-a fost voie, și clipele libere,
Și ce-i mulțumire, și ce e reproș
Se-adună nostalgic la cumpăna nopților
Cînd Blaga își murmură pașii sfioși.

El trece spre moarte, în marea lui trecere
Și e printre noi și din nou printre duși,
Sfios intru-n Cluj ca în templul Ardealului,
Ce dor mi-e de Blaga, ce dor mi-e de Cluj.

Roș-galben-albastre sînt razele Clujului,
Furtuna din veac mai de preț le făcu,
Bătrîni înțelepți poartă grija grădinilor,
Cei tineri pe piept au insigne cu „U".

Atît de senin se transcriu tragediile,
Legende iartă momentul cel crud,
Ce simplu cîntăm : „Blaga-i mut ca o lebădă"
Și pașii lui Blaga prin Cluj se aud.

ADRIAN PĂUNESCU ■

„Sănătatea nu poate fi concepută în afara unei alimentații raționale"

A [illegible] două facultăți, medicina pînă în 1953 [illegible] ia pînă în 1965, ambele la zi. Pînă să ajungă, în 1967, șeful celei dintîi clinici de nutriție și boli metabolice, a lucrat, o vreme, cu academicianul Lupu, la „Colentina", ocupîndu-se de nutriție, dar și, în paralel, de anatomie patologică, semiologie etc. Perioada aceea a fost, crede, de maximă importanță în viața sa, ajutîndu-l să-și formeze o pregătire solidă, multilaterală, de clinician și, totodată, de cercetător.

Spune toate astea și iese. Are, înțeleg, de semnat o internare. Pereții cabinetului, așezat la etajul 4 al Spitalului „Cantacuzino", sînt tapetați cu fotografii și diplome, nu mai e loc, socotesc nici să bați un cui. Iulian Mîncu în tot felul de prezidii la tot felul de congrese, ca visiting professor la Paris și la Boston, la Chicago și la San Francisco. Înrămată, o scrisoare de la reputatul profesor francez Maurice Derot, care i-a fost maestru la Spitalul „Hôtel Dieux" din Paris și care avea să scrie, într-o prefață, că „sînt fericit că la sfîrșit de carieră, las după mine succesori ca Mîncu, în stare să ducă mai departe disciplina care mi-a fost atît de dragă". Alături, cîteva brevete de inventator. Citesc unul și îmi aduc aminte că, în urmă cu cîțiva ani, „Flacăra" a relatat despre el, anume despre metoda de transplant de celule beta cultivate, folosită în lupta împotriva diabetului zaharat. Cînd reintră în cabinet, îl întreb tocmai asta, ce se aude cu metoda ? A obținut rezultate foarte bune pe animale, dar trecerea pe om întîrzie. Tace și nu mai insist.

(Continuare în pag. 8)

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

Simțire și gîndire

Mă aflam într-una din serile trecute, împreună cu mai mulți cunoscuți și prieteni, în Expoziția lui Vasile Chinschi de la Galeriile municipale, cînd a intrat un om octogenar și, fără a-l cunoaște pe artist, după ce a trecut prin fața fiecărui tablou, l-a felicitat pe autor spunîndu-i că l-a recunoscut după **Portretul tatălui**. I-a vorbit apoi cu un patos rar și cu o rigoare și o logică artistică demne de cei mai avizați admiratori ai artei. Și pe bună dreptate.

Pentru a ajunge la echilibrul, fastul și eleganța pînzelor sale de astăzi, Chinschi va fi lucrat la junețe ani și ani pentru a cuceri definitiv tehnica dificilă de a înscrie un contur, o frunză, un ram, un chip sau un ochi în lumină. El a lucrat ca un sclav care vrea să fie liber, iar pentru a fi liber el știa că trebuie să facă ceva deosebit. Construcția, severitatea și impozanța pînzelor sale reflectă forța rațiunii în artă, iar culorile, prin așezarea lor în lumină, le conferă acea climă sufletească imponderabilă ce umanizează toate formele. Echilibrul perfect dintre „gîndire și simțire" îl ferește pe artist de a cădea într-o extremă sau alta, fiind conștient că, urmînd numai sentimentul, rezultatul ar fi o artă siropoasă,

precum acordînd atenție numai gîndirii ar rezulta o artă uscată, egală cu efectul unei bombe ce paralizează seva ființei.

(Continuare în pagina 14)

GHEORGHE PITUȚ ■

Din sumar :

MINERII PETROLULUI DESCHID ORIZONTUL 2 000 (pag. 4) ● RESURSELE SĂNĂTĂȚII NOASTRE ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE (pag. 7–8 ● DORU POPOVICI : „AM DORIT DINTOTDEAUNA SĂ FIU EU ÎNSUMI" (pag. 9) ● „APEL PENTRU UN TÎNĂR RĂU" (pag. 18)

19

ANUL XXXI — vineri, 14 mai 1982

Flacăra

Săptămînal editat de Frontul Democrației și Unității Socialiste

GALA FLACĂRA 500 CONTINUĂ (cronici în pag. 22–23)

Vizita oficială în țara noastră a guvernatorului general al Canadei, Edward Schreyer, și a doamnei Schreyer

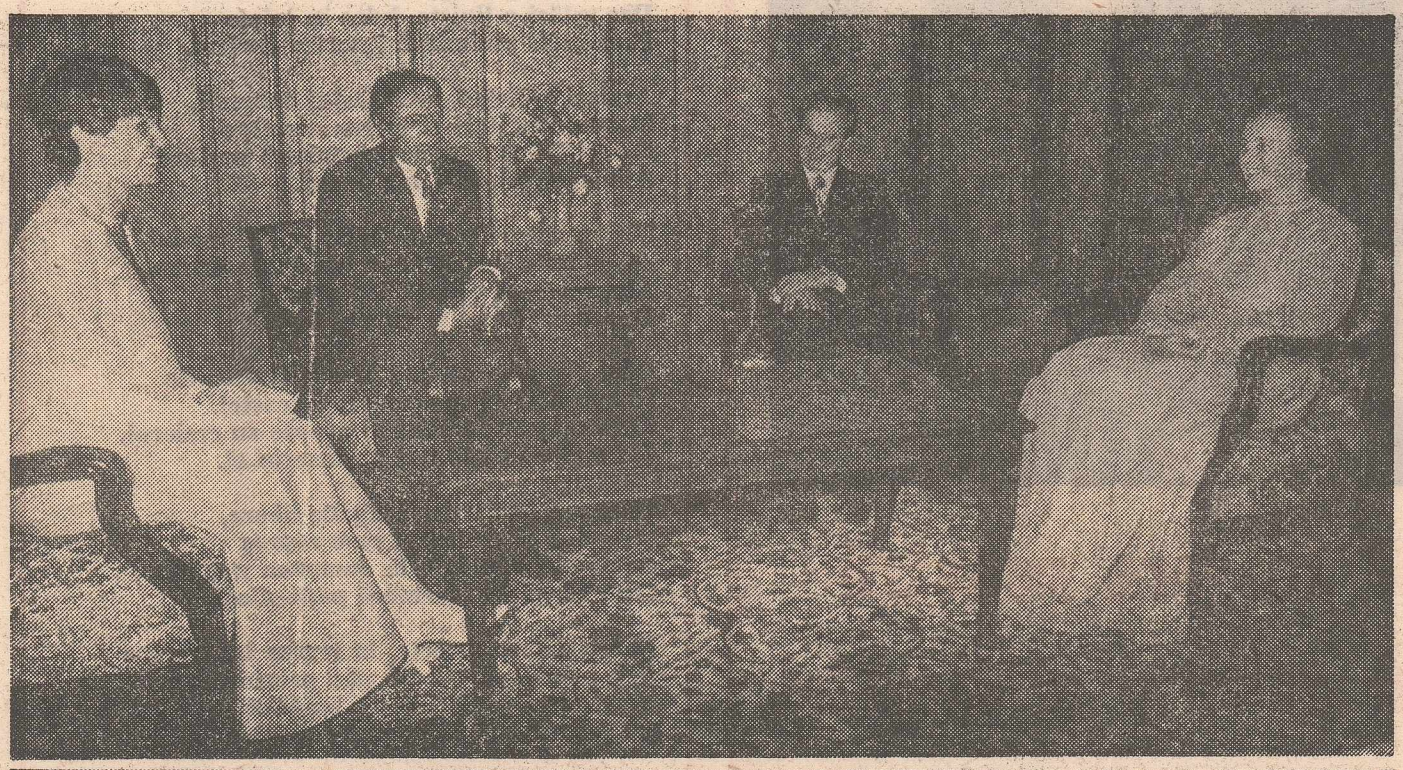

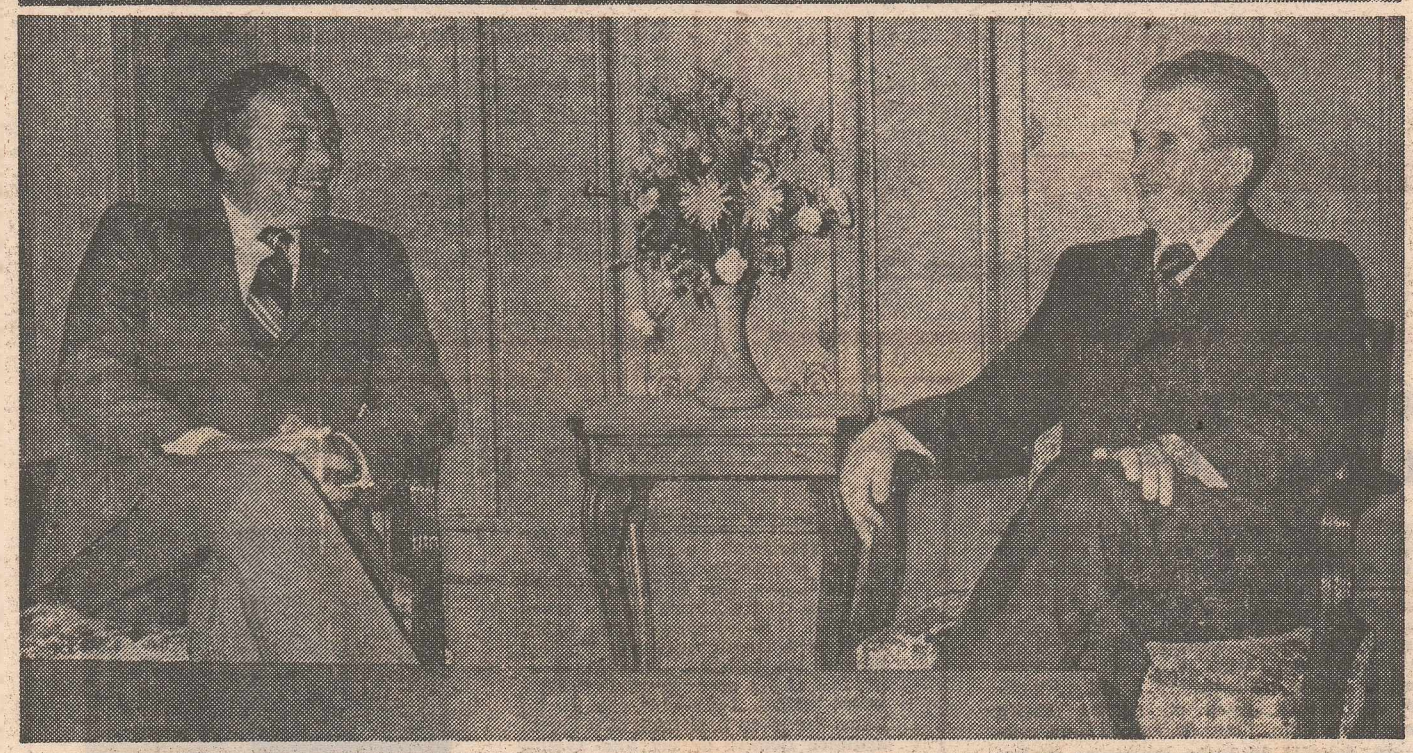

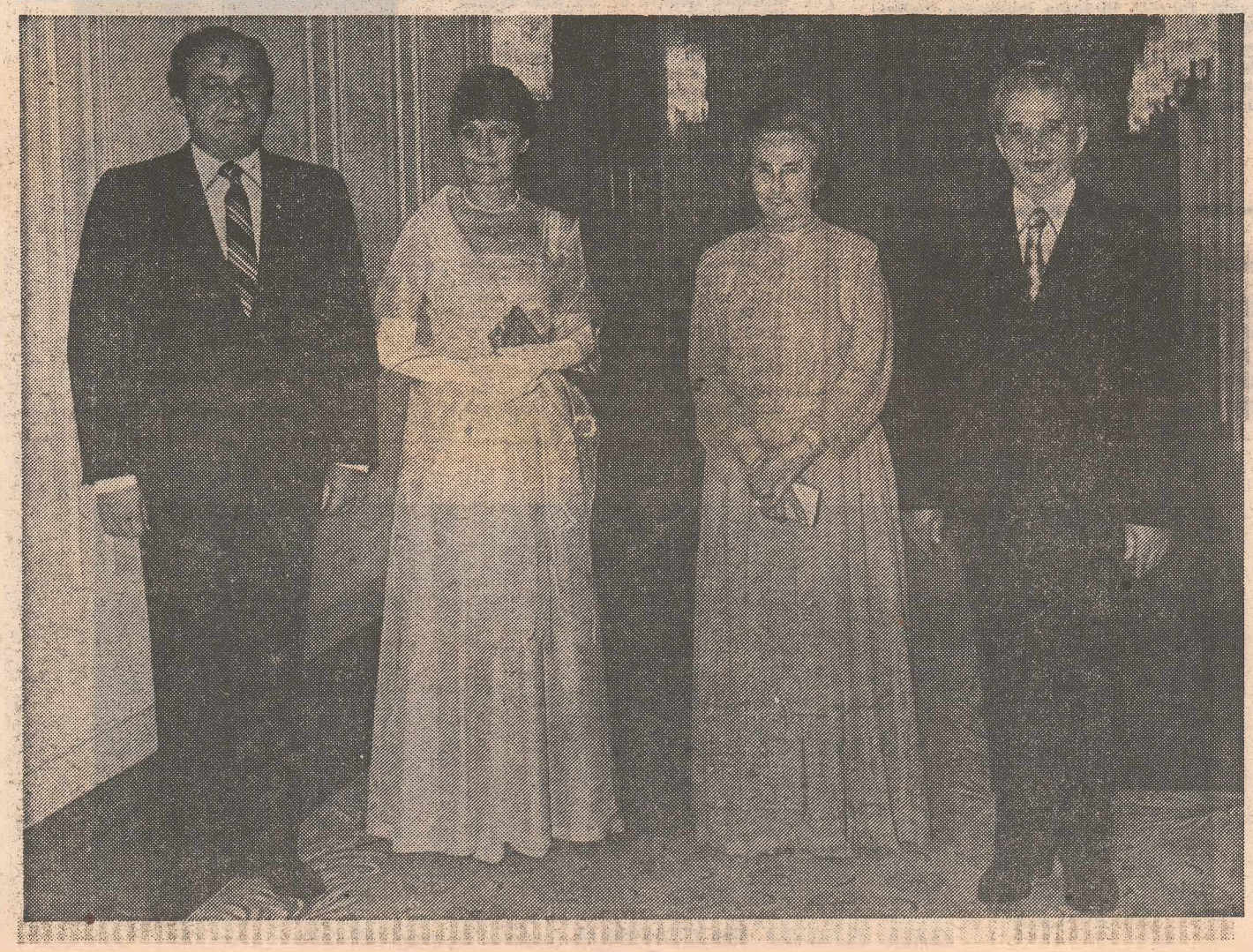

Legături prietenești de colaborare între România și Canada, între popoarele român și canadian există de multă vreme. Dar o dezvoltare susținută a conlucrării româno-canadiene s-a produs în ultimii 15 ani, după stabilirea, în 1967, a relațiilor diplomatice la nivel de ambasadă dintre cele două țări. În perioada care a urmat, România și Canada au acționat pentru progresul continuu al colaborării lor reciproc avantajoase în domeniile economic, tehnico-științific și cultural, în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii și securității în Europa și în întreaga lume.

În acest cadru, actuala vizită în țara noastră, efectuată la invitația președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, de guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, și de doamna Schreyer, constituie o expresie tocmai a bunelor relații care s-au statornicit și se dezvoltă între cele două țări, a voinței lor de a extinde și amplifica cooperarea dintre ele pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural, precum și pe arena internațională, în folosul popoarelor român și canadian, al păcii, destinderii, colaborării și înțelegerii internaționale.

Pornind de aici, actuala vizită în țara noastră a înaltului oaspete canadian a prilejuit abordarea celor mai importante probleme privind relațiile bilaterale, precum și situația internațională. S-a apreciat că atît rezultatele obținute pînă acum în planul colaborării dintre cele două țări, cît și potențialul în creștere al economiilor României și Canadei creează premise favorabile pentru intensificarea și diversificarea în viitor a conlucrării româno-canadiene. Ca urmare, președintele României și guvernatorul general al Canadei s-au pronunțat pentru valorificarea eficientă a posibilităților existente, în vederea extinderii domeniilor și formelor de cooperare, sporirii și diversificării legăturilor comerciale, înfăptuirii în bune condiții a obiectivelor de colaborare prevăzute. „Acordurile româno-canadiene privind construirea de centrale nucleare-electrice în România — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — deschid perspectiva unei largi colaborări, de lungă durată, între întreprinderi românești și companii canadiene — și trebuie să continuăm eforturile în această direcție, să facem totul pentru ca aceste perspective să se materializeze în realizări concrete, avantajoase pentru ambele țări. În același timp, este necesar să găsim noi căi și mijloace pentru extinderea și diversificarea exporturilor românești în Canada, precum și pentru desfășurarea de noi acțiuni de cooperare, inclusiv sub formă de societăți mixte, atît în România, cît și în Canada, precum și în alte țări. Noi considerăm că dezvoltarea economică și socială a României și Canadei oferă, în continuare, posibilități largi pentru extinderea și mai puternică a colaborării și cooperării româno-canadiene", iar guvernatorul general Edward Schreyer a spus : „Cred că pot să afirm că relațiile între Canada și România, care se extind continuu, intră acum într-o nouă fază... Realitatea demonstrează că avem relații care se întăresc continuu. Cînd spun că se întăresc, înțeleg că aceasta are loc în domenii concrete. Tot mai mulți canadieni vizitează România pentru afaceri sau agrement. Tot astfel, din ce în ce mai mulți ingineri, oameni de știință și comercianți români traversează Atlanticul spre Canada. În sfîrșit, am început să ne cunoaștem reciproc și din punct de vedere cultural".

Abordîndu-se probleme ale vieții politice mondiale, s-a apreciat că în actuala situație internațională, deosebit de complexă și contradictorie, este mai necesar ca oricînd ca popoarele să-și unească eforturile și să conlucreze tot mai strîns pentru oprirea agravării încordării internaționale, pentru reluarea și continuarea politicii de destindere, colaborare și respectare a independenței naționale. De asemenea, s-a subliniat că interesele păcii și securității internaționale impun renunțarea definitivă la calea armelor, la confruntări militare în relațiile dintre state, apreciindu-se că nu există probleme litigioase, oricît de dificile ar fi ele, care să nu poată fi rezolvate prin mijloace pașnice, prin tratative, dacă se pornește de la dreptul fiecărui popor de a se dezvolta liber și independent, fără nici un amestec din afară. A fost evidențiată atenția deosebită pe care România și Canada, ca țări semnatare ale Actului final de la Helsinki, o acordă securității și cooperării europene, edificării unei Europe fără arme nucleare. Totodată, s-a subliniat că imperativul cel mai arzător al zilelor noastre îl constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la măsuri concrete de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară.

Întîmpinată cu interes și caldă simpatie de opinia publică din țara noastră, vizita înaltului oaspete canadian constituie un moment de cea mai mare însemnătate în cronica relațiilor dintre România și Canada, menit să deschidă noi și ample perspective colaborării și cooperării româno-canadiene pe multiple planuri, în folosul țărilor și popoarelor noastre, al păcii, înțelegerii și progresului pe întreg globul.

ION CODRU ■

Eveniment de referinţă în cronica dezvoltării relaţiilor dintre România şi Grecia

Desfăşurată în continuare într-o atmosferă caldă, prietenească, specifică bunelor relaţii dintre cele două ţări, a dorinţei comune de conlucrare fructuoasă, reciproc avantajoasă, vizita în Grecia a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, la invitaţia preşedintelui Republicii Elene, Constantin Karamanlis, a cuprins noi convorbiri oficiale între cei doi preşedinţi, precum şi convorbiri oficiale între preşedintele României şi primul ministru elen, Andreas Papandreu. În cadrul convorbirilor au fost abordate probleme privind evoluţia relaţiilor româno-elene, apreciindu-se că raporturile bilaterale au dobîndit în anii din urmă o nouă dimensiune.

Subliniindu-se necesitatea promovării şi ameliorării structurii colaborării economice, în vederea dezvoltării în continuare a schimburilor comerciale pe baze echilibrate, s-a convenit să se încurajeze schimbul de delegaţii comerciale şi participarea reciprocă a firmelor şi întreprinderilor la tîrgurile şi expoziţiile internaţionale organizate în cele două ţări. În acelaşi timp, s-a căzut de acord să se încurajeze cooperarea între organismele competente şi întreprinderile interesate în vederea aprofundării, diversificării şi extinderii acestor relaţii în avantajul reciproc, pentru realizarea tuturor acţiunilor de cooperare economică şi industrială de interes comun care au fost convenite. Convorbirile au permis totodată şi o apreciere pozitivă cu privire la cooperarea în domeniile ştiinţific şi al dezvoltării tehnologice. În acest cadru, şedinţa solemnă de la Academia din Atena în onoarea tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, membru corespondent, de la 19 martie 1976, al acestui înalt for ştiinţific, a constituit un fericit prilej pentru a se relevа noile posibilităţi existente în intensificarea şi aprofundarea conlucrării dintre oamenii de ştiinţă din România şi Grecia. La şedinţa solemnă s-a relevat marea contribuţie a tovarăşei Elena Ceauşescu la dezvoltarea ştiinţei româneşti şi la amplificarea legăturilor pe tărîm ştiinţific dintre oamenii de ştiinţă din România şi cei din alte ţări, între care şi Grecia.

Înţelegerile la care s-a ajuns în timpul convorbirilor sînt oglindite de Acordul-cadru privind direcţiile de bază ale dezvoltării cooperării economice, industriale şi tehnico-ştiinţifice între ţările noastre, document semnat de preşedintele României şi de primul ministru al Greciei. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a apreciat că Acordul-cadru deschide „o perspectivă largă de voltării colaborării şi cooperării româno-elene" şi că el va contribui totodată la dezvoltarea colaborării multilaterale dintre ţările din Balcani, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a cooperării paşnice, fără arme atomice. Iar primul ministru Andreas Papandreu şi-a exprimat dorinţa ca documentul semnat să constituie „o piatră de temelie în dezvoltarea unei strînse colaborări între ţările noastre", pentru transformarea Balcanilor într-un spaţiu de pace şi progres.

Ca şi celelalte vizite ale conducătorului partidului şi statului nostru peste hotare, noul dialog, la nivel înalt româno-elen a prilejuit elogioase aprecieri la adresa tovarăşului Nicolae Ceauşescu, strălucită personalitate a vieţii politice mondiale. „Simt o deosebită onoare şi bucurie — a spus primul ministru al Greciei — că putem să primim astăzi pe preşedintele României. Domnul preşedinte Ceauşescu este un preşedinte al cărui prestigiu nu se limitează la dimensiunile ţării sale sau la dimensiunile ţării mele ; este o personalitate mondială, a cărei activitate se identifică cu lupta pentru independenţă şi autodeterminare a tuturor popoarelor, pentru egalitate între ţările mari şi mici, pentru neintervenţia nici unui stat în treburile interne ale altui stat, şi care, în cadrul alianţei de care aparţine, desfăşoară o politică externă multidimensională, al cărei ecou a pătruns în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii. Oriunde există luptă pentru independenţă naţională, pentru autodeterminarea unui popor, domnul preşedinte Ceauşescu se va găsi totdeauna ca sprijinitor".

Salutată cu satisfacţie de toţi oamenii muncii din ţara noastră, care prin mesaje şi telegrame şi-au exprimat unanim aprobarea şi adeziunea la rezultatele bogate cu care s-a încheiat, recenta vizită în Grecia a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, deschide noi şi rodnice orizonturi raporturilor prieteneşti româno-elene, marcînd o contribuţie de seamă la amplificarea continuă a conlucrării multilaterale dintre cele două ţări, în folosul reciproc, al păcii, destinderii şi înţelegerii în peninsula Balcanică, pe continentul european şi în întreaga lume.

ION D. GOIA

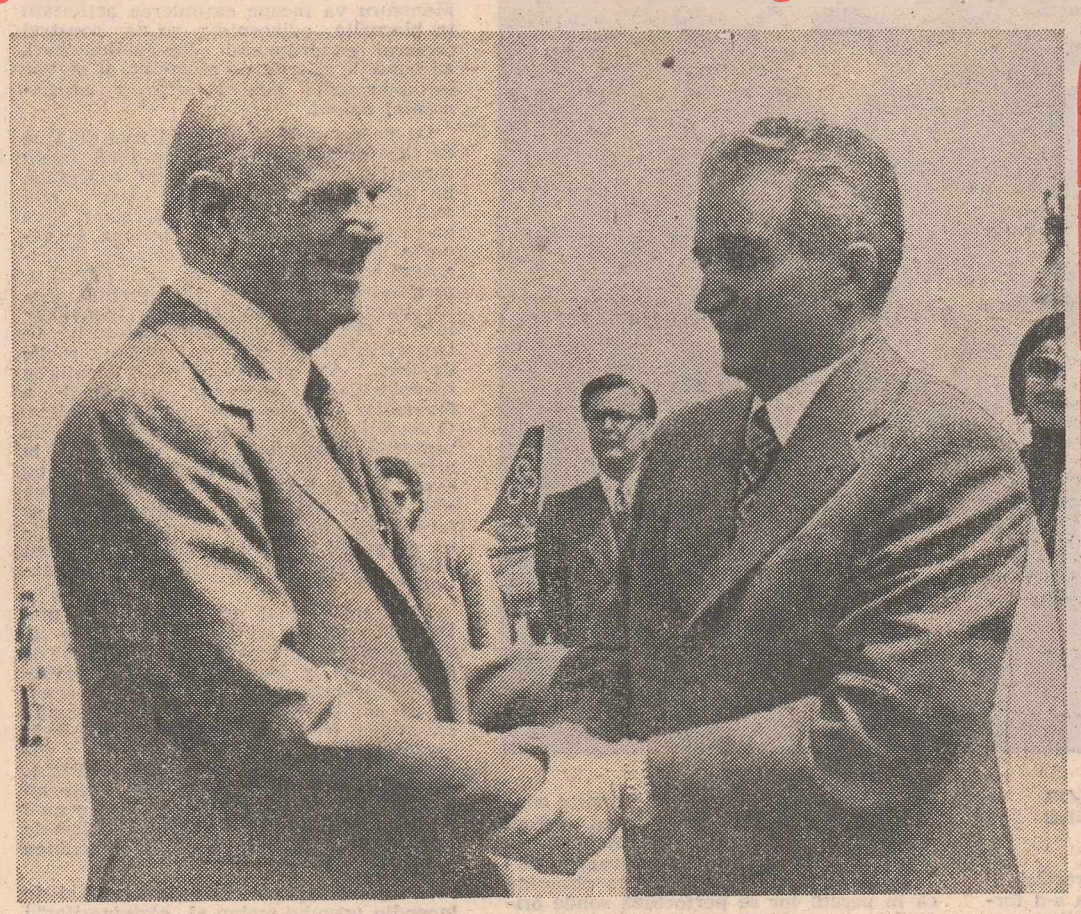

„Ca ţări vecine şi prietene, situate în aceeaşi zonă geografică, România şi Grecia au, în mod firesc, multe interese comune. Ele sînt profund interesate să conlucreze activ pentru promovarea unei atmosfere politice de încredere, destindere şi largă colaborare în Balcani, în Europa şi în lume, care să le permită lor, cît şi celorlalte popoare, să-şi consacre din plin eforturile în direcţia asigurării progresului economic şi social, în condiţii de pace şi securitate."

NICOLAE CEAUŞESCU

Minerii petrolului deschid orizontul 2000

DIN PEREȚII GALERIILOR SE SCURGE AURUL NEGRU DE MONTEORU

În cadrul Institutului de cercetări și proiectări petrol și gaze Cîmpina s-a format un larg colectiv de specialiști cuprinzînd cîteva zeci de ingineri, geologi și maiștri — toți **mineri**, cei mai mulți „cărbunari" — consacrat meritului în petrol, la nivelul tehnicii acestui sfîrșit de veac.

— Colectivul — ne spune șeful său, inginerul Liviu Șandru — s-a înființat în contextul acțiunilor mai vaste întreprinse în ultima vreme pentru creșterea factorului final de recuperare în zăcămintele de țiței. Există în țara noastră o serie de zăcăminte **intens exploatate cu sonde de suprafață** de unde nu se mai poate obține mare lucru prin obișnuitele metode de recuperare secundare sau terțiare, deși în subteran se mai află intacte **60—70% din rezerva geologică inițială de țiței.**

— O mare care își așteaptă navigatorii?

— Cam așa ceva. Ne-am amintit atunci de exploatarea prin puțuri, care, pe la mijlocul secolului trecut, lua avînt în România. Dealtfel, țăranii români au fost primii din lume care, descoperind izvoare de petrol, l-au exploatat prin puțuri a căror adîncime depășea uneori 200 m. Au funcționat pînă acum 40—50 de ani exploatările Colibași, Băicoi, Moreni, Matița, Apostolache, Monteoru în Muntenia, iar în Moldova cele de la Lucăcești, Tazlău-Zemeș, Solonț, Tescani, Sirbi, Pîrjol-Cîmpeni, Cilioaia etc. Evident, odată cu punerea la punct a tehnologiilor și utilajelor moderne de forare, meritul petrolier a căzut în desuetudine. Acum el este reconsiderat, desigur de pe o bază tehnică superioară.

— Ce straturi petroliere pot fi abordate prin minerit?

— Cele care nu depășesc adîncimea de 500-600 m și care întrunesc anumite condiții geologico—miniere asupra cărora nu insistăm aci. Se sapă galerii foarte asemănătoare celor pentru extracția cărbunelui, cu singura și esențiala diferență că în pereții lor se perforează sonde orizontale, ascendente sau descendente.

Aceste sonde subterane, stranie, fantastică întrepătrundere de tuburi și supape, de puțuri și suitori, de galerii și camere de forare, le-am văzut acum cîteva zile la Sărata-Monteoru.

OAMENI A CĂROR PROFESIUNE NU ARE ÎNCĂ UN NUME

Pionierii noștri care pregătesc viitoarele mine de petrol nu au încă o denumire, ne-au spus că nici ei nu știu dacă sînt minerii petrolului sau petroliștii minelor, dar ceea ce știu este că s-au angajat pe un drum promițător. Preocupări similare există actualmente în S.U.A., Canada, Venezuela, Japonia. În U.R.S.S., în Siberia, aproape de Cercul Polar — la Iarega — funcționează de mai mulți ani o mină care dă 300 000 tone țiței pe an și, tocmai din cauza bunelor rezultate, se intenționează extinderea acestei tehnici în zona Baku.

Trebuie înțeles — ne atrag atenția inginerii Liviu Șandru și Dumitru Cărpenișanu, șeful de proiect de la Sărata Monteoru — că minele de petrol nu reprezintă doar o posibilă **variantă** de exploatare: în anumite condiții de zăcămînt depletate, el constituie **unica modalitate de recuperare a țițeiului.** Desigur, meritul în sine reprezintă o operație costisitoare, totul trebuie cu grijă calculat pentru a se dobîndi petrol în condiții de rentabilitate economică. Acesta este și sensul experimentului de la Monteoru. Rezultatele de pînă acum sînt însă încurajatoare, astfel încît în viitorul apropiat se întrevede perspectiva deschiderii unor mine de petrol la Runcu-Buștenari, Ochiuri-Gorgota (lîngă Tîrgoviște), Matița, Prahova, iar în zona Moinești la Solonț, Cilioaia, Zemeș etc. (Recunoașteți aceste denumiri care marchează exploatările prin puțuri de la mijlocul secolului trecut!)

În Programul național de creștere a factorului de recuperare, meritului îi revin 10—11% din producția de țiței obținută prin metode specifice creșterii factorului final de recuperare, deci o producție anuală prezumată de ordinul a mai multor **sute de mii de tone țiței.** Încă în actualul cincinal, în mina de la Sărata Monteoru va începe extinderea activității în blocurile adiacente; se va construi sectorul experimental Runcu-Buștenari, cu condiții diferite de zăcămînt, și se vor iniția lucrările pentru sectorul experimental Solonț.

De pe acum Monteoru dă zeci de tone de țiței pe zi, în timp ce în zonă unele sonde convenționale, deci de suprafață, nu produc decît 1.5 tone și chiar mai puțin. Din 1979, mina s-a modernizat, după proiectele institutului din Cîmpina, în vederea adîncirii cu un nou orizont. Se lucrează acum la peste 300 m adîncime și se pregătește un „panou" experimental pentru încercarea și definitivarea tehnologiilor de săpare a diferitelor categorii de lucrări miniere care vor traversa rocile de țiței. Alt obiectiv: experimentarea tehnologiilor de extracție, precum și a diverselor utilaje și echipamente unicat. O specială atenție se acordă aparatelor de protecție antiscînteie. În subteran, la orizontul 25, aflăm că pînă și ciorapii pe care i-am îmbrăcat la intrarea în mină sînt de un tip special, pentru a nu se încărca de electricitate statică: într-o mină de **petrol** o simplă scînteie s-ar putea dovedi și mai catastrofală decît „la cărbune".

„Noi am preluat nu numai ce e mai bun, dar și ce e mai rău din minerit și din petrol" — glumește șeful sectorului de extracție de la Monteoru, Ștefan Ciocearnu, tehnicianul care, fiind repartizat acum 22 de ani la Monteoru, ne mărturisește că atunci cînd el, petrolistul, a coborît pentru prima oară în mină a fost pătruns de un singur simțămînt: FRICA. Acum, teama i-a trecut, el însuși este un exemplu pentru toți ceilalți, ceea ce nu-l împiedică să aprecieze lucid problemele complexe pe care le implică securitatea muncii:

— La noi e și pericol de explozie și de incendiu (gazului metan al „cărbunarilor" i se mai adaugă un dușman redutabil: omologii superiori și vaporii hidrocarburilor lichide), plus lupta cu apele.

Toate astea nu sînt numai figuri de stil. La 31 martie a.c., pe cînd se săpa sonda GP—11, a crescut brusc presiunea apei din zăcămînt, pompa nu mai făcea față și sonda orizontală a început să erupă apă sărată în galerie. Oamenii, cărora apa miloasă le ajunsese pînă la briu, se luptau îndîrjiți să evacueze utilajele.

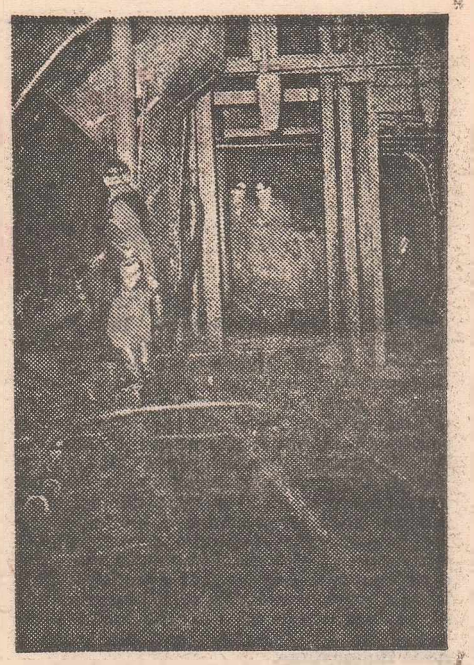

Erau năclăiți de petrol, orbiți de jetul de apă subterană, de pietrișul și marna care le loveau fețele. O avarie imprevizibilă pe care a lichidat-o cu uriașe eforturi dar și cu sînge rece echipa sondorului Sandu Iancu. Au pus umărul apoi și sondorul-șef Constantin Mitrea, maistrul principal Nicolae Georgescu, inginerul Radu Cantemir, directorul schelei Berca, și stagiarul Sorin Băjenaru.

Acum, în galerie, o lună și mai bine după această întîmplare, în fața ochilor noștri digurile de protecție ridicate ulterior și vălmășagul de pietriș care nu a fost încă evacuat ne vorbesc despre temerara încleștare din Muntele de aur.

Este straniu să-i auzi discutînd cu voce joasă în galerii pe mineri despre **puii de sondă** (traducerea literală a unui termen strict tehnic) sau despre **stratul care lăcrimează.** Lăcrimează petrol, firește. Faptul că nici ei însiși nu știu dacă sînt MINERII PETROLULUI sau PETROLIȘTII MINELOR nu are nici o importanță. De la simplu miner la inginer, acești urmași ai țăranilor „puțari" din secolul trecut sînt îmbrăcați azi ca niște cosmonauți (este imaginea pe care ne-o dă la orizontul 25 inginerul Șandru, în costumul lui verde-electric, dar garantat antiscînteie). Înzestrați cu tehnică de pionierat, în mare parte de concepție românească, ei deschid, la propriu și la figurat, noi orizonturi în bătălia pentru aurul negru. Orizontul anului 2000.

LIONEL NIȚESCU ■
Fotografii de ELENA GHERA ■

Dacă

Dacă aș avea puteri depline
mi-aș comanda în primul rînd
o viață lungă și o moarte scurtă
dacă aș avea puteri depline
aș interzice toate ședințele
în care vorbitorii bat apa în piuă
și cei din sală dorm cu ochii deschiși
dacă aș avea puteri depline
nu s-ar vintura atîția oameni prin lume
care au nevoie de un fotoliu
pentru fundul și lenea lor.
dacă aș avea puteri depline
aș cere oamenilor să gîndească
și să nu creadă orbește în cuvinte
dacă aș avea puteri depline
nimeni n-ar mai pune azi pe foc șarpanta casei
și s-ar înfățișa mîine la primărie
fluturînd cererea pentru o nouă locuință
dacă aș avea puteri depline
n-ar mai fi înghesuiți cei mici pe rug
și cei mari n-ar fi spectatori
dacă aș avea puteri depline
nimeni n-ar mai începe gargara
abia atunci cînd apa îi ajunge la git

dacă aș avea puteri depline
iertați-mă
sînt mult prea neînsemnat

NIKOLAUS BERWANGER ■
(În românește de Anton Palfi)

Ceață

E zarea toată numai scrum
Ce ceață albă curge-n drum
Și-n văile ființei mele
E ceață și-un izvor de jele,

Prin ceață pîlpîie-amintiri
Cu nostalgii prinse-n priviri
Și patimi ard, mocnind în ceață
Ca rîul sub covor de gheață.

De unde doamne-atîta fum,
Din ce vulcani atîta scrum,
Ce focuri mistuie zăpezi
Ori floare albă din livezi?

Ce vînt împrăștie pe sat
Stufoasa barbă de-moșărat,
Ce lapte, de la cîte vaci,
L-au revărsat din zare draci,

Ori ce strigoi și vîrcolaci
Să-și facă oamenii săraci
O mie unu de colaci?

Ce ceață peste cîte taine
Și peste cîntece de Heine
Și ce perdea peste priviri...

Că nu te văd, să nu te miri.

ION DODU BĂLAN ■

Nu pereții, ci oamenii au ceva deosebit în ei!

Se numește Iulia Pașca, este directoarea întreprinderii de tricotaje „1 Iunie" din Timișoara și, dacă n-am cunoaște deja datele principale ale biografiei sale (născută la Roman, crescută la Iași, absolventă a Institutului textil din Leningrad în 1954, repartizată la Timișoara și căsătorită cu un tînăr din Satu Mare, azi șeful serviciului tehnic al Regionalei C.F.R., din 1959 directoare a întreprinderii, două fete, Doina-Georgeta, profesoară de română și franceză la Tg. Mureș, și Rodica-Delia, studentă la chimie), deci, dacă n-am cunoaște toate aceste date avînd destul de multă „încărcătură" cronologică, n-am putea în nici un fel să-i ghicim exact vîrsta, chiar dacă am vrea, fiindcă nu și-o arată. Oricum, în intențiile noastre se află cu totul alte lucruri, legate în principal de producția cu totul excepțională a fabricii pe care tovarășa Pașca o conduce, iată, de aproape 23 de ani. La „1 Iunie" se fac tricotaje din fire de bumbac și „tip bumbac" pentru copii și adolescenți, transformate în 25 de milioane de *bucăți* anual (articole pentru sugari, lenjerie, pijamale pentru copii, vestimentație sportivă mai de curînd și așa mai departe), la o valoare de circa 600 de milioane lei în fiecare an, din care circa jumătate reprezintă export-Vest. Ca plan anual de export, întreprinderea a ajuns a doua pe județ, dar mai important e că de la o vreme „1 Iunie" a reușit să stabilească relații directe de livrare-cumpărare cu cîteva mari magazine occidentale, lucru care se întîmplă destul de rar în industria noastră ușoară.

Acum, sigur că fabrica timișoreană (care s-a dezvoltat din fosta Fabrică de ciorapi și tricotaje „Florida", înființată în 1926) a crescut foarte mult în ultimele două decenii, ajungînd de la circa 700 la aproape 4 000 de oameni ai muncii în momentul de față și punînd pe picioare o investiție totală de circa 200 de milioane lei, pe scurt o fabrică practic nouă, dar în care s-a păstrat, după vorbele Iuliei Pașca, o foarte bună tradiție muncitorească, promovînd un acut simț al calității. „1 Iunie" rămîne astfel o întreprindere cu realizări constant bune, temeinice, în cadrul căreia rabatul de la calitate nu și-a găsit nicicînd locul. „Mai exact, spunea tovarășa Pașca, la noi nu se cunoaște expresia *refuz de calitate*, fiindcă ea nu ne-a fost rostită niciodată. Citeodată avem impresia că au pereții aceștia, între care lucrăm, ceva în ei, fiindcă tot ce facem ne reușește!" Explicația însă poate fi și alta: într-o unitate avînd circa 90 la sută forță de muncă feminină, în care majoritatea oamenilor muncii sînt soții și mame, lucrușoarele de îmbrăcăminte pentru prichindei sînt într-adevăr lucrate cum trebuie. Iar în fruntea acestor nenumărate soții și mame, o femeie ambițioasă, exigentă și fermă fără a fi dură, care a imprimat un stil de conducere pe măsură, din care nu lipsește acel „te rog frumos!", prin care își impune însă întotdeauna punctul de vedere. „De fapt, zice, acesta nu e punctul meu personal de vedere, ci al partidului, al conducerii de stat pe care o reprezint în întreprindere". În plus, Iulia Pașca e convinsă că face o muncă extrem de interesantă, în care noutatea e prezentă la fiecare pas, dată fiind dinamica înnoirii produselor în fabrica timișoreană. Față de 1965, dacă e să ne luăm după cifre, producția marfă a crescut în anul în curs de 7,3 ori, iar cea fizică de 3,5 ori — cea mai mare parte dintre aceste produse fiind foarte noi. Numai în felul acesta, e evident, se poate ține steagul sus — iar acest „steag" reprezintă dealtfel Drapelul de întreprindere fruntașă pe ramură, însemnat cu Ordinul Muncii clasa a II-a.

DUMITRU GRAUR ■

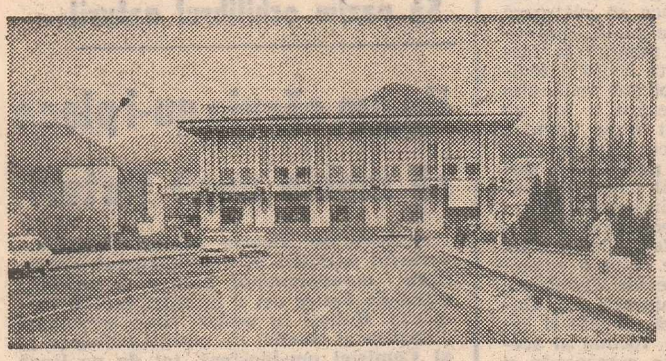

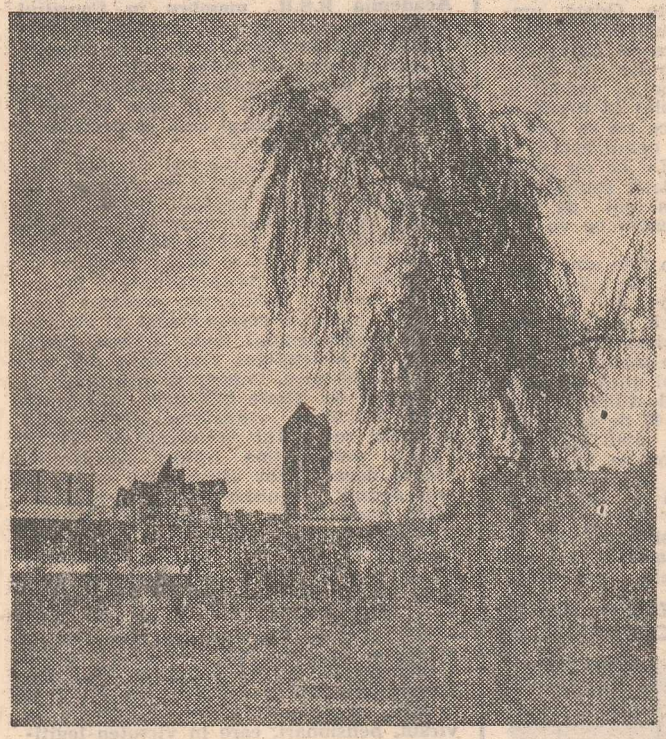

Fotografii de A. MIHAILOPOL ■

Un chip grăbit spre înnoire

Sub ploile primăverii, Baia Mare înfățișează reporterului un chip grăbit spre înnoire și noul primar al orașului, Isailă Pop, își afirmă credința că viața locuitorilor, și aici, tinde firesc spre o fluență și spre un decor ale căror măsuri ideale nu se exprimă prin număr, ci prin calitate. O așezare în care oamenii muncesc, și încă în industrii de temelie, cu întîietate în atenția țării, poate fi și un vast dormitor, dar poate fi și ceva mai mult decît un simplu spațiu de existență ordonat doar de criteriul distanței dintre noptieră și pat. Dar să ducem cunoștința pînă la capăt : interlocutorul nostru, Isailă Pop, s-a născut chiar la Baia Mare, casa lui părintească este de găsit chiar în cartierul muncitoresc Ferneziu, și concepția sa cu privire la viitorul orașului, cum este lesne de priceput, nu are sub ea numai aer, ci un trecut trăit, înțeles. Și cînd nu știi prea bine ce rămîne în urmă, exprimînd și noi o convingere, împreună cu Isailă Pop, s-ar putea să nu-ți fie deosebit de limpezi nici rosturile zilei de mîine.

În urmă cu mai multe săptămîni, întîmplare nedorită, dar uneori fatală într-un mare oraș, flăcările unui incendiu au mușcat din clădirea bătrînă a teatrului de păpuși. Și dintr-un fapt divers, peste noapte, s-a iscat o problemă de principiu: este cazul sau nu este cazul să intre în acțiune tîrnăcoapele și lamele de buldozer ? Împotriva avîntului demolator, Isailă Pop a crezut de cuviință că nu este cazul să fie nimicită o clădire cu temelii încă trainice. Ar fi fost, spune el, ca și cum cu bună știință am fi lărgit o breșă din digul care mai ține încă hotarele orașului nostru cîte ceva din sîngele vechimii lui. Și Piața Libertății, din inima orașului de altădată, s-ar fi înfățișat pentru totdeauna privirilor altfel decît pînă acum, micșorată, știrbită. În consecință, avîntul demolator a cedat locul la Baia Mare migalei restauratorilor, cum era și firesc, și atenția edililor s-a putut distribui și spre alte orizonturi urbane.

Cînd începe, de fapt, viața diurnă a unui mare oraș, sărit de la 37 674 locuitori în 1956 la 140 178 în ceasul de început al lui '82? Îndeobște, viața aceasta începe în zorii cu lumină subțire ai zilei, cînd pornesc și pietele orașului să se dezmorțească din nemiscarea de peste noapte, și nu încape nici o îndoială asupra adevărului că o piață bogată presupune înainte de toate produse diversificate și suficiente și, totodată, producători cît mai mulți, capabili prin chiar numărul și emulația lor să reașeze mercurialele în tipare mai rezonabile. Acceptînd ca atare acest adevăr, mai departe dăm de alt silogism: ca să aibă unde se trezi, producătorii agricoli trebuie să aibă unde dormi și, nu întîmplător, Isailă Pop s-a făcut luntre și punte să despovăreze niște imobile de destinații incerte și să le transforme în dormitoare ieftine și potrivite odihnei unor oameni trudiți, veniți de departe cu mărfuri căutate. S-au instalat apoi hidranți în pietele comerciale și s-a umblat chiar la înfățișarea pietelor înseși, lărgite fiind ca să încapă mai mult, amenajate fiind în așa fel ca să ofere celor ce vînd și celor ce cumpără facilități necunoscute pînă mai ieri sau alaltăieri.

Inițiativele de acest gen, bineînțeles, pot să pară unora dintre noi mărunte. Cum mărunt ne poate apare și gestul sădirii unei flori sau al unei tufe de tuia. Însă cînd gestul acesta se repetă cu tenacitate pe kilometri întregi, de o parte și de alta a bulevardelor unui oraș aproape în întregime reconstruit și în lungul splaiurilor răcoroase ale Săsarului, începi să înțelegi că mărunțul, așezat cap la cap, poate împlini uneori o realitate care ascunde în sine sămînța unei măreții așteptate, chiar dacă n-a atins-o încă. Cu alte cuvinte, nu este adevărat că nu vom ști niciodată cînd anume devin cîteva boabe de grîu o grămadă sadea. La Baia Mare am văzut cu ochii noștri cum mulțimea florilor și a arborilor aduce în oraș primăvara, ca însăși devenind primăvară. O primăvară cu miresme și culori fastuoase, care tot atît de bine ar fi putut ocoli orașul, cum s-a întîmplat nu o dată și cum nu se întîmplă acum.

Împreună cu Isailă Pop, un bărbat inimos și hotărît să spulbere molozul din ridurile orașului său natal, redîndu-ne chipul lui adevărat și cald, am străbătut în lung și în lat Baia Mare, trecînd și prin umbra bătrînului turn al lui Ștefan, dar și prin lărgimile generoase ale spațiilor nou construite, în care tinde să se instaleze centrul de greutate al vieții citadine băimărene, și oprindu-ne, în sfîrșit, în preajma barajului de la Firiza, în poarta unui han cioplit în întregime din lemnul pădurilor apropiate, cu barda și cu dalta celor mai talentați sculptori ai locurilor. Acest han cu o înfățișare foarte greu de închipuit de departe fiind și cel mai frumos dar oferit de edilii din Baia Mare locuitorilor ei, în primăvara acestui an. Un dar pornit dintr-o intenție lipsită de echivoc : un oraș fără împrejurimi memorabile, credem și noi laolaltă cu Isailă Pop, oricît ne-am strădui să-i umflăm prin cuvinte pitorescul firav, ar semăna întru totul cu un nasture cusut aiurea, de pildă, pe o piele de tobă lucioasă și bine întinsă.

Din fericire, la Baia Mare, prin grija și nesomnul unor edili temeinic așezați în menirea lor, cînd este dator să refere despre statura orașului ca atare, reporterul se vede scutit de a trage cifra de coadă și de a bate în toba cuvintelor mari. Și dacă se întîmplă așa și nu altfel, înseamnă că este de reamintit adevărul din capul acestor rînduri : casa părintească a primarului Isailă Pop stăruie încă în inima cartierului muncitoresc Ferneziu. Înainte și dincolo de pragul ei, chiar dacă se deosebesc prin amploare și consecințe, gesturile se aseamănă prin chibzuința cuprinsă în ele.

MIHAI PELIN ■

Oamenii au crescut odată cu uzina

Anul acesta. Întreprinderea de utilaj chimic Făgăraș își sărbătorește un sfert de secol de la înființare. Drumul parcurs de I.U.C. Făgăraș în această perioadă este cel parcurs de întreaga noastră industrie. De la cîteva operații simple, executate în cea mai mare parte manual, I.U.C. Făgăraș, considerată astăzi mecanicul șef al chimiei românești, execută utilaje complexe, în marea lor majoritate unicate și premiere naționale. Deși ne-am obișnuit cu aceste cifre, să spunem totuși că valoarea producției a crescut în acești ani de 2 000 ori. În micul șantier din Făgăraș lucrau doar patru feluri de meseriași : strungari, cazangii, sudori și lăcătuși. Astăzi mai bine de 70 de meserii conlucrează la producerea utilajelor necesare industriei chimice.

Din cei 175 de oameni ai muncii cu care a pornit la drum întreprinderea, mai lucrează astăzi 50. Printre ei și Ion Comșa, astăzi maistru principal la Secția prelucrări mecanice și secretarul adjunct cu probleme economice al Comitetului de partid din întreprindere.

Oamenii au crescut odată cu întreprinderea. Altele sînt sarcinile care le stau în față, altele sînt cerințele tehnicii actuale.

Ion Comșa, prezent fără întrerupere în întreprindere de la înființarea ei, este obișnuit cu toate transformările spectaculoase la care a fost mai mult decît martor. Procese tehnologice care țineau de domeniul fanteziei sînt astăzi intrate în practica obișnuită.

„La început, ne spune Ion Comșa, executam scări, parapete și recipienți paralelipipedici simpli. Un capac sferic, care se execută astăzi printr-o apăsare a presei, se făcea în trei zile. Erau necesare peste 100 de călduri, cum le spunem noi, și mii de lovituri de ciocan. Presa care execută capace sferice cu diametrul de 1 600 milimetri este realizată prin autoutilare. Avînd un caracter de unicat, întreaga producție a necesitat o dezvoltare tehnică și profesională a oamenilor. Numai astfel a fost posibilă realizarea unor premiere tehnice, utilaje care pînă nu de mult se importau. Pentru prima dată în țară marca fabricii noastre a fost aplicată pe atomizoare, rezervoare sferice, malaxoare, utilaje necesare fabricilor de anvelope, coloane de recirculare acid azotic, rezervoare de oxigen, amoniac și azot lichid, utilaje care necesită o execuție tehnologică superioară.

Vizitele de lucru în întreprindere ale tovarășului Nicolae Ceaușescu din anii 1972 și 1973, indicațiile date cu aceste prilejuri, au trasat calea de dezvoltare a întreprinderii, care a trecut în etapa a doua de dezvoltare, dublîndu-și capacitatea de producție. Tot aici s-a turnat pentru prima dată în țară oțel inoxidabil, folosit pentru pompe centrifugale și armături antiacide.

Indicațiile conducerii superioare de partid privind dezvoltarea impetuoasă a industriei noastre, eforturile pentru o nouă calitate au fost transformate în fapte cu promptitudine, cu înalt spirit de răspundere. Lista utilajelor care se importau și care acum se execută în totalitate în întreprindere este prea lungă pentru a o reproduce aici. Prin folosirea deșeurilor și a șpanului de la prelucrarea oțelului inoxidabil se asigură peste 50 la sută din feroaliajele din crom și nichel de care întreprinderea are nevoie. Atelierul coturi, teuri și reducții folosește ca materie primă aproape în totalitate capetele de țevi rămase de la celelalte secții, care pînă nu de mult luau drumul Reșiței pentru a fi retopite. De la începutul anului s-au folosit țevi recuperate în valoare de peste 600 000 lei. Sarcina trasată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la consfătuirea cu activul de partid din județul Brașov din 5 februarie anul acesta, de a se realiza obiectivele actualului cincinal cu consumurile de materiale și energie ale cincinalului 1976—1980 este considerată una din principalele sarcini de producție ale întreprinderii.

Conducerea întreprinderii — ing. Ion Constantinescu, director, ing. Gheorghe Bărdaș, director tehnic, economist Vasile Munteanu, contabilul șef, și tehnicianul Mircea Antonescu, director comercial — este aceeași de la înființarea ei. Muncitorii, toți oamenii muncii din întreprindere, și-au identificat interesele cu cele ale întreprinderii, au parcurs în cei 25 de ani de la înființare filiera de la muncitor la specialist de înaltă calificare. Muncitorii Andrei Wagner, Ioan Constantin, Ioan Hersent, Gheorghe Rădulet, Andrei Binder, Mihai Dürr, Ioan Endörfer, Ion Schuler și mulți alții au aceeași marcă de un sfert de secol. Popa Liviu și Eugen Frincu lucrează aici împreună cu soțiile tot de atunci. În toate realizările întreprinderii, un cuvînt greu de spus au avut comuniștii, Gheorghe Bogățian, președintele Comitetului sindical, membru al partidului din ilegalitate, ne spune că în toate acțiunile importante ale întreprinderii oamenii acționează ca unul singur. Membrii de partid sau ai Uniunii Tineretului Comunist, membri ai O.D.U.S. au ca obiectiv îndeplinirea sarcinilor trasate de partid, crearea omului de tip nou cu o conștiință pe măsura vremurilor pe care le trăim.

OPREA GEORGESCU ■

Necazurile unui exemplu pozitiv

Exemplul pozitiv numit Dumitru Roșca poate fi găsit zilnic la domiciliul lui, în marginea satului Glina, nu departe de groapa cunoscută sub numele de Ochiul Boului. La răstimpuri, cîte un ziarist îi apare în poartă, trage cu ochiul prin curtea lui, îl fotografiază, îl ține niței de vorbă și pleacă apoi încîntat de cunoștință. Umblă vorba că, în felul lui, Dumitru Roșca ar fi cel mai mare crescător de animale din țară, însă cum nu există un top în această privință, deci nu dispunem de date autorizate, ne vedem nevoiți a spune doar că el este cel mai mare crescător de porci din Sectorul agricol Ilfov. Cel puțin așa ne încredințează Georgeta Borduf, primar al comunei Glina. Este adevărat că el a crescut anul trecut 150 de porci, pe care i-a contractat cu statul, este adevărat că în acest an crește 220, pe care iarăși i-a contractat cu statul, adevărat este și că pentru 1983 deja a contractat 70, însă începe să nu mai fie adevărat ceea ce el a vrut din toată inima, și anume ca, anul viitor, să dea 300. Cel puțin așa ne încredințează, de data aceasta, chiar Dumitru Roșca. Mai departe nici nu-și propusese să ajungă, atît socotea el că este capacitatea maximă de producție a fermei pe care singur a plănuit-o și singur a zidit-o în curtea casei. Zicem chiar așa, „fermă", fără să stăm mult pe gînduri fiindcă o investiție solidă, materializată într-o construcție funcțională și igienică, merită într-adevăr acest nume.

Un cuvînt de laudă pentru conducerea comunei, care l-a ajutat cu ce-a putut, deși apare evident că nu poate prea mult. Începînd din acest an lui Dumitru Roșca i-a fost dat spre folosință un teren de 1 000 de metri pătrați semănat cu lucernă. Așa ne spune secretarul primăriei din Glina, Ion Porumbel, iar Dumitru Roșca, desigur, confirmă. El are a mulțumi, dealtfel, și vicepreședintelui Consiliului popular, Radu Vasile, care a bătut Bucureștiul în lung și în lat alături de el, de Dumitru Roșca, pentru a întări din partea conducerii comunei cererea acestuia de a i se da, contra cost, resturile alimentare de la vreo cantină. Că umblătura a fost fără folos, e altă treabă. Dumitru Roșca susține că pe lîngă cele 150 kilograme de orz, cît a primit pentru fiecare porc, ar mai avea trebuință și de așa-zisul furaj de volum, căci porcul e porc, el trebuie să-și simtă burta plină, nu se poate mulțumi cu puțin și bun. Pînă în ianuarie anul acesta, Dumitru Roșca lua cu I.M.S.-ul lui resturile alimentare de la cantina Liceului de chimie de pe bulevardul Ion Șulea. Era bine, dar pe urmă a început să nu mai fie cum era. Multe întreprinderi și instituții și-au făcut începînd din acest an gospodării-anexă. Cît privește porcii lui Dumitru Roșca, se înțelege însă că stăpînul lor nu așteaptă să aibă de ce se mira cînd ei ar muri după ce el, mai întîi, i-ar învăța să nu mai mănînce. De mare ajutor îi sînt, zice, cele vreo 500 de kilograme de „jumări industriale" pe care le ia de la Abator sau așa numitele „zațuri" pe care le ia tot de-acolo, niște materii care se află cam la capătul din urmă al lanțului tehnologic de „valorificare" a unui porc în incinta abatorului.

La 6 dimineața pleacă de acasă și se instalează la poarta Abatorului ca să prindă un loc mai bun fiindcă, zice, clienți sînt destui. Pe la 8, cînd se deschid birourile, se duce la biroul desfacere să ia dispoziția de livrare. Apoi așteaptă pînă pe la orele 11 sau 12 cînd, zice el, începe topitul unturii. Încarcă, apoi se duce la cîntar. De la cîntar ia aviz de expediție. Cu acesta se duce la biroul facturări. Următoarea etapă e biroul financiar, unde trebuie să meargă pentru a lua o viză. După aceea se duce să plătească la casierie. Cu chitanța de plată, obținută la casierie, trebuie să meargă la facturare. Cu factura eliberată acolo e obligat apoi să se ducă la biroul medicului veterinar de serviciu pentru a lua un certificat că jumările sînt bune „pentru consum". Acasă se întoarce către ora 15. Cu toate că, se înțelege, partea cea mai grea a muncii abia acasă îl așteaptă. Dumitru Roșca spune că, dimpotrivă, lui i se pare mai ușor acasă decît să umble pe la abator. Acolo sînt tot felul de oameni, care cu creasta mai mare. Cîte o excepție, precum tovarășul director Duminică, nu-i face viața mult mai ușoară. Lui Dumitru Roșca îi pare rău că nu știe și celălalt nume al directorului, tocmai al acelui om care, zice el, este cumsecade și vrea să-l ajute cît poate. Odată, umblînd de colo-colo prin acele birouri, Dumitru Roșca a intrat în ceartă cu cineva și-a leșinat, s-a trezit peste o vreme descheiat la gulerul cămășii și scăldat în apă rece. Asta s-a întîmplat în urmă cu vreo două săptămîni. De ce nu se face o cartotecă, o fișă, ceva în genul ăsta? — întreabă Dumitru Roșca. De ce nu poate el să plătească numai o dată, sîmbătă de exemplu, pentru tot ce-a luat de luni pînă sîmbătă, ori luni, pentru ce va lua de luni pînă sîmbătă?

Dumitru Roșca știe că în fața unui porc aflat, ca să zicem așa, în exercițiul foamei lui, este preferabil să-i pui ceva în troacă de-ale mîncării decît să-ți înfunzi cu vată urechile. Deocamdată, înțelegem, se află într-un echilibru instabil: va continua dacă va fi ajutat mai mult iar dacă nu va fi ajutat își va desființa ferma. La urma urmei are doar 49 de ani și în ciuda faptului că a leșinat odată în incinta abatorului este sănătos de felul lui, zice, iar pe deasupra are și o calificare într-o meserie practicabilă la oraș. Însă prețuirea lui în creșterea porcilor și dorința lui de a face, liber și nesilit de nimeni, o muncă atît de grea, este fără îndoială un bun social. La cîți puși crește

DUMITRU CONSTANTINESCU
Fotografii de MIRCEA HUDEK

Să pazim echilibrul naturii

Un om căruia nu-i place să umble după fluturi

— Tovarășe Nicolae Toniuc, sînteți secretarul științific al Comisiei pentru ocrotirea monumentelor naturii și singurul retribuit dintre cei 9 membri care o formează. Sînteți în același timp secretarul științific al Secției de științe biologice și al Comisiei om-biosferă, tot de pe lîngă Academia R.S.R., membru în Consiliul național pentru protecția mediului înconjurător, membru în colectivul de redacție al periodicelor „Analele Academiei" și „Revista pentru ocrotirea naturii". V-am ruga să ne spuneți care sînt ceilalți 8 membri ai Comisiei și cum se desfășoară în fapt activitatea ei?

— Primul este profesorul dr. doc. Nicolae Botnariuc, membru corespondent al Academiei R.S.R., președintele Comisiei, care e profesor universitar la Facultatea de biologie. Apoi, Valeriu Pușcariu, acum pensionar, unul dintre marii animatori ai activității privind protecția naturii la noi, Mihai Ionescu, pensionar, profesor consultant, membru corespondent al Academiei, academicianul Radu Voinea, fostul rector al Institutului Politehnic, dr. doc. Petre Bănărescu, cercetător principal la Institutul de științe biologice București, Dan Patrulius, cercetător la Comitetul geologic, regretatul academician Victor Preda, președintele filialei Academiei, recent decedat, iar ultimul loc e vacant mai demult, în urma decesului profesorului Radu Vasile. Trebuie însă să rețineți că avem un număr de 4 subcomisii în țară, la Iași, Cluj-Napoca, Timișoara și Craiova, în cadrul cărora activează în total opt specialiști retribuiți. De asemenea, aproape în fiecare județ al țării există cîte un Consiliu județean pentru ocrotirea naturii, avînd rareori peste 7 membri activi, dar voluntari. Mai sînt aproximativ 300 de custozi onorifici ai C.M.N., mare parte dintre ei oameni în vîrstă, pensionari, care în virtutea legitimației ce o posedă și al timpului disponibil pot da o seamă de informații, fac observații asupra rezervațiilor naturale și pot să ne sesizeze o mulțime de aspecte legate de starea unor monumente ale naturii din țara noastră. Cu totul, dacă doriți o cifră, în afara custozilor amintiți, a unor profesori de științe naturale, cred că sînt între 80 și 100 de oameni la noi, marea majoritate voluntari, care se ocupă de protecția naturii.

— La ce suprafață și în ce profil teritorial?

— Avem deocamdată un singur parc național, Parcul Național Retezat, înființat în anul 1935, și un parc natural, cel de la Grădiștea de Munte — Cioclovina, care adăpostește vestigiile Sarmizegetusei. Rezervațiile naturale sînt în număr de 310, ocrotind comori ale florei și faunei țării noastre, vestigii biologice și fenomene geologice deosebite. În total, în jur de 0,05 la sută din teritoriul țării este pus sub ocrotire. Se află în stadiul de proiect de lege propunerea de înființare a 12 parcuri naționale, inclusiv Retezatul, căruia i s-ar mări suprafața pînă la 54 400 de hectare. Celelalte ar fi Rodna, Domogled — Valea Cernei, Delta Dunării, Apuseni, Cheile Nerei-Beușnița, Semenic-Cheile Carașului, Ceahlăul, Cozia, Piatra Craiului, Călimani și Cheile Bicazului — Lacu Roșu. Încă un parc natural ar urma să fie înființat, în Munții Bucegi, iar numărul rezervațiilor naturale ar putea crește la 432. În felul acesta ne-am apropia de 1 la sută din teritoriul țării, dar trebuie să rețineți că scoaterea totală din circuitul economic nu se întîmplă decît în cazul rezervațiilor pur științifice, nu și în cele prevăzute doar pentru ocrotire. În cazul acestora se permite desfășurarea tuturor activităților care nu tulbură echilibrul biologic al enclavei, uneori asta însemnînd chiar o valorificare superioară a zonei, prin turism și protejare corespunzătoare.

— Tovarășe Toniuc, pe scurt, credeți că aveți suficiente motive de satisfacție?

— Nu. Găsesc că sîntem prea puțini pentru o activitate de o asemenea importanță. Consiliile pentru ocrotirea naturii, ca și Comisiile județene pentru protecția mediului înconjurător duc de multe ori o activitate doar formală. În cîteva județe, Satu Mare, Sălaj, Teleorman, Ialomița, Tulcea chiar (?!), consilii pentru ocrotirea naturii nici nu există! Din punct de vedere material, competența nu mai este a noastră, ci a puterii locale care deține în cadrul județului respectiv suprafața de teren ocrotită prin lege. Acolo unde există mai mult simț gospodăresc și responsabilitate pentru ocrotirea monumentelor naturii se fac lucruri frumoase, așa cum e în Suceava, în Maramureș, Bihor, Alba sau Hunedoara, județe ale căror Consilii populare și-au înțeles obligațiile care le revin cum trebuie. Vreau să vă spun că, în general, astăzi dacă mă duc undeva să vorbesc despre necesitatea ocrotirii naturii sînt chiar luat în serios, oamenilor de decizie nu li se mai pare că umblu după fluturi... Ceea ce însă nu înseamnă că n-ar trebui făcut mai mult în această direcție, că ar trebui în primul rînd atras tineretul, atenția întregii țări. Ceea ce faceți dumneavoastră în momentul de față, mă refer la „campania" revistei Flacăra, mi se pare un lucru cu adevărat extraordinar!

DUMITRU GRAUR

Totul despre „Avicola" Bacău și, totuși, nimic despre găini și ouă

Ioan Pîrlea e un om în vîrstă și cu toate că a împlinit 79 de ani e aproape necuviincios să-i numești un om bătrîn. A fost învățător la Podoleni, județul Neamț, locul care-i încălzește sufletul acesta este, Podolenii, dar de un timp bun, exact din vremea cînd cetățeanul hotărăște să se astîmpere la ale lui și ale casei, Ioan Pîrlea a hotărît, dimpotrivă, să înceapă umblatul. Cauza e dragostea pentru cultura ciupercilor. O cauză care pare, la prima vedere cel puțin, măruntă. Dar, dacă o persoană în pragul vîrstei de 80 de ani, muncind din zori în noapte fără plată, numai de dorul binelui, spune că pricina existenței sale prin lume e dragostea, poți fi sigur că e adevărat, că vorbind de iubirea lui pentru o treabă atît de cumsecade, cum e cultura ciupercilor, Ioan Pîrlea n-o face din cochetăria atît de frecventă la omul intervievat. El a întocmit, în cei 26 de ani de cînd a descoperit ce plăcere rentabilă e să te ocupi de ciupercării, mai bine de douăzeci de sere și culturi în mai bine de douăzeci de localități.

Ciudat moș Ioan Pîrlea.

Minunat moș Ioan Pîrlea.

Iată-l pe moșie, la muncă, în halat alb, umblînd cu termometrul la patul de turbă și de toate al culturii de Psaliota. În clădirea lungă și oarbă de beton, pe jumătate vîrîtă în sol și care trebuie să fi fost depozit sau ceva asemănător, temperatura e de 25°C, umezeala e cît încape, o fetișcană are grijă să stropească pereții din timp în timp, iar Ioan Pîrlea vine să pipăie cu palmele lui bătătorite turta de turbă pe care or să răsară curînd ciupercile acelea albe și rotunde.

Pînă a fi chemat aici, a înființat ciupercării la Săvinești, „la uzină" cum zice el, unde a avut norocul să-l găsească pe Nicolae Socea. Noroc, fiindcă, deși cultura nu-ți dă nici o bătaie de cap, dacă o faci pe lîngă casă, chestiunea se complică niței cînd vine vorba de producția „de tip industrial", cum spune iarăși Pîrlea. „Nicolae Socea e un ciupercar minunat". De ce e el un ciupercar minunat? Pentru că e mai tînăr și are dragoste de muncă și, mai cu seamă, pentru că la stingerea dascălului Ion Pîrlea poate să fie sigur că Socea o să-i ia obiceiul de a-i mai învăța și pe alții. De ce crede Ioan Pîrlea că o să ia Nicolae Socea acest obicei? Explicația sună frumos: întrucît un om cu mintea sănătoasă, dacă știe la un moment dat totul într-o problemă, n-are liniște pînă cînd nu împărtășește și altora ce știe.

Cea mai recentă călătorie a lui Ioan Pîrlea și care încheie de-acum o plecare de 4 ani buni e la Întreprinderea „Avicola" din Bacău. „Avicola" a primit în cîteva rînduri titlul de „Erou al Muncii Socialiste" pentru rezultate excepționale în producția de carne și ouă.

Pare firesc ca scriind despre o astfel de întreprindere să te referi la păsări și ouă.

Iată însă că la Bacău e posibil să afli o mulțime de lucruri interesante, la o „Avicolă", și care lucruri interesante să fie orice altceva decît acelea pentru care s-a făcut vestită.

Unul dintre ele e ciupercăria lui Ioan Pîrlea din preajma Abatorului de curci. Al doilea, ciupercăria lui Emilian Boaru, elevul, dacă ne putem exprima astfel, la ferma Gheraiești. Prima ciupercărie e cu Psaliota, a doua cu Pleurotus sau Păstrăvul de fag. Care-i deosebirea între un soi și altul vom arăta mai tîrziu, fiindcă pentru asta a voit Ioan Pîrlea să se adreseze prin intermediul revistei noastre oamenilor gospodari, ca să-i învețe deosebirea și să facă puțină ordine după oarecari confuzii petrecute după o seamă de articole ori emisiuni tv.

Sigur, există și „Avicole" unde o idee de ordine și disciplină ți se impune repede și cu motive. Numai că la „Avicola" din Bacău e altceva. Atît de altceva încît aproape că ar trebui să se cheme și altfel. Toate cele 18 hectare de pămînt, pe care nu se găsește construcție, sînt grădină. Din cei 1 200 de angajați ai întreprinderii, mai mult de 1000 servesc masa la cantinele „Avicolei", o masă foarte bună nu pentru că — așa cum sînteți tentați să gîndiți — au carnea de pasăre aproape, ci fiindcă zarzavatul îl dă tot grădina și e ieftin. Directorul tehnic, dr. Gheorghe Bistriceanu îmi spune, cu un ton foarte firesc că nu numai că nu se cumpără zarzavaturi, dar nici măcar hrana celor 800 de porci ai creșcătoriei nu-i nevoie să fie cumpărată. Grădina de legume — care numai cartofi dă 30 de tone — sera de flori („să-i întrebăm pe oameni, cum e mai bine să muncești: cu flori în jurul tău sau fără?"), tufele de trandafiri — în număr de 9000! — ce te fac să te crezi într-o grădină botanică, livada de nuci, cu aproape 300 de pomi, bătrîni dar și tineri de tot, livada de meri, via, plantația de căpșuni și coacăze — totul s-a făcut deoarece „e bine să fie"; și nu de un an, doi, ci dintr-un plan al directorului dr. ing. Petre Plăcintă, și, cum spuneam, din ideea tuturor că munca trebuie să fie riguroasă și cu plăcere. Pentru tot ce face și ce încearcă în plus „Avicola" Bacău nu angajează personal. Treaba e „de familie"; o familie cu 1200 de oameni.

Dr. Gheorghe Bistriceanu are un exemplu recent pentru ce-i aceea inițiativă. Ferma de curci și abatorul ei dau nu numai carne ci — vrei nu vrei! — și picioare (gheare) de curcă. Și cu ghearele ce faci? Cel mai simplu e să le transformi în făină, dar ce-i simplu aici nu e și ce-i rentabil. S-a descoperit că ar exista un brevet românesc pentru prelucrarea pielei de pe gheare, care piele poate să servească la fabricația de pantofi, genți și alte finețuri cu statutul de ...piele de șarpe.

Inginerul Alexandru Săutea, șeful abatorului de curci, îmi arată ce minunății de pantofi, poșete de damă, portofele și, în general, produse de marochinărie obține Întreprinderea „Partizanul" din Bacău prelucrînd pielea — proastă, nu-i așa? — a ghearelor de curcă. O delegație de americani, în vizită la „Avicola", aprecia că ideea are sămînță de geniu industrial. Probabil că are, de moment ce în loc să arunci un lucru, îl faci produs de lux. Un picior de curcă e, nici mai mult, nici mai puțin decît un picior de curcă. Dar 6 milioane? Cînd totul se numără cu milionul, e mai simplu să gîndești de două ori o treabă înainte de a o înfăptui.

Și pentru că e astfel, dovada o constituie fabrica de praf de ouă, dată în funcțiune la „Avicola" din iarna lui '81, prima la noi și de natură a garanta o înaltă calitate a produsului. Lumea se uită la plicurile cu praf de ouă abia ieșite pe piața Bacăului și se întreabă ce și cum. Eu care am văzut cum arată fabrica și ce farmacie e totul, nu mă întreb ce și cum, ci cumpăr. Merg, adică, pe mîna „Avicolei", dar și pe mîna firmei olandeze ce a livrat utilajele și care solicită, la rîndu-i, praful de ouă.

Întrucît tema articolului nostru era „Avicola", dar fără găini și ouă, să revenim la Ioan Pîrlea. El, care a învățat meserie la Ferma nr. 5 Mogoșoaia, de la dr. Nicolae Mateescu și căruia dealtfel îi este recunoscător pentru tot, a băgat de seamă că emisiunile tv pentru cetățenii dornici să cultive ciuperci au creat unele încurcături. Și anume, nu a fost prea clar că soiul Psaliota cere o preparație pretențioasă a patului și niște condiții de seră aparte, pe cînd soiul Pleurotus (sau Bureții sau Păstrăvul de fag, cum i se mai zice) e nepretențios și că acesta e indicat la gospodăriile individuale.

TUDOR OCTAVIAN

Resursele sănătății noastre între tradiție și modernitate

Produsul Pell-Amar și problemele lui

Izolînd substanțele active existente în nămolul lacurilor Amara și Balta Albă, doctorul Ștefan Ionescu Călinești a pus la punct și brevetat un produs mineral și enzimatic pe care l-a numit Pell-Amar. Folosit atît în medicină cît și în cosmetică, în tratamentul reumatismului cronic degenerativ și inflamatoriu, în afecțiuni ale sistemului nervos periferic, în tulburări de circulație etc., dar și pentru regenerarea pielii și a părului, produsul și-a cîștigat o temeinică notorietate internă și internațională. Mii de pacienți români au beneficiat de serviciile lui, la hotelul „Turist" din Capitală, precum și într-o serie de stațiuni balneoclimatice, Eforie Nord, Băile Felix, Mangalia, Herculane, iar peste hotare, el s-a impus cu repeziciune, fiind distins, între altele, cu Medalia de aur a Tîrgului internațional de toamnă de la Leipzig, în 1976. Pell-Amarul se exportă, curent, în Columbia, Argentina, Mexic, Spania, Belgia și R.F.G., în primele din aceste țări, în Columbia și în Argentina, fiind pe punctul de a se inaugura clinici pe baza produsului medicului român.

Cu toate astea, produsul mai are, ca să zicem așa, probleme. Producția lui e, de regulă, sub nivelul cererii. Se pare că Ministerul Comerțului Interior nu contractează totdeauna cantitățile necesare, din care cauză unele din cele 26 de sortimente ale gamei medicale și cosmetice Pell-Amar lipsesc din farmacii și magazine.

Problema problemelor e însă, reluăm o idee mai veche, legată de baza de tratament, cea condusă în prezent de doctorul Ionescu Călinești, plasată lîngă piscina hotelului „Turist", fiind depășită. Am mai spus de ce, spații restrînse, fără legătură directă cu locurile de cazare, etc., nu mai insistăm.

Să nu se înțeleagă că Pell-Amarul cere cine știe ce clinică, cine știe ce aparatură. Nu, el are, practic, nevoie de cîteva încăperi în care să fie amenajată baza de tratament, numai că ele trebuie să se afle în incinta unui hotel cît mai funcțional, Ionescu Călinești l-a și găsit, hotelul „Național" din Bulevardul Republicii, care n-ar necesita, ne-am convins la fața locului, decît transformări puțin costisitoare. Din cîte sîntem informați, sugestia a prins, dar tot felul de pricini, unele mai subiective ca altele, întîrzie realizarea ideii.

Drumul homeopatiei

Fără a face un istoric, se cade să reamintim că homeopatia e o veche metodă de tratament, redescoperită în ultimii ani și la noi. Ea are la bază principiul „similia similibus currantur" și acționează prin intermediul diluțiilor infinitezimale, intervenind într-o gamă largă de afecțiuni, în unele, firește, cu limite. Fără a fi în contradicție cu alopatia, așa-zisa medicină clasică, ea a găsit resurse s-o completeze și, în anume situații, chiar s-o reabilitează, această tradițională terapie naturală adresîndu-se mai mult bolnavilor și mai puțin bolilor, posedînd capacitatea de a particulariza fiecare caz. O vreme, ea a fost în mod artificial, opusă alopatiei. La 17 iulie 1981 însă, vezi „Flacăra" din 15 ianuarie 1982, Consiliul de conducere al Ministerului Sănătății a decis oficializarea homeopatiei, oferindu-i acesteia un cadru legal de funcționare. Sărind peste etape, nu fără a menționa însă contribuția decisivă adusă de Direcția asistenței medicale (director dr. Radu Ozun) din Ministerul Sănătății și de Centrul de perfecționare a personalului superior sanitar (director dr. Ioan Telelanu) la recunoașterea homeopatiei, să notăm că, în prezent, funcționează în Capitală două cabinete pentru consultații și tratamente homeopatice, ambele deschise cu sprijinul Direcției sanitare a municipiului (director dr. George Iacob). Unul e găzduit de Policlinica „Batiște", celălalt de Policlinica „Vitan" și ele se bucură, din cîte am constatat, de o afluență deosebită.

S-au stabilit, după destule tergiversări, prețurile medicamentelor homeopatice, o doză costînd 3 lei. Farmacia cu profil, singura din țară, atașată Farmaciei nr. 60 din București, a mai primit, e adevărat, un cadru mediu pe lîngă cei 3 farmaciști specializați, dar ea abia mai prididește cu prepararea rețetelor. Motivul e simplu. Pe măsură ce Centrul de perfecționare, a cărui muncă de pionierat trebuie lăudată o dată în plus, a inițiat un număr mare de medici în probleme de homeopatie, un astfel de ciclu e în curs și la această oră, numărul rețetelor a crescut și el, dar posibilitățile farmaciei cu profil au rămas aceleași. Drept consecință, bolnavii din provincie sînt siliți să bată drumul Capitalei spre a-și vedea onorate rețetele, asta însemnînd, nu-i așa, pierdere de bani și de timp. E de așteptat, reluăm o sugestie mai veche, să se procedeze la înființarea unei farmacii homeopate de sine stătătoare, ca și la dotarea farmaciilor județene cu sectoare specializate. În prezent, deși homeopatia a prins și prinde aripi, accesul bolnavilor la remediile dorite e îngreunat tocmai din cauza cursurilor rețelei farmaceutice.

OVIDIU IOANIȚOAIA

Din nou despre tezaurul plantelor medicinale

— Sînteți, stimate tovarășe Mircea Alexan, coautor, alături de Florentin Crăciun și Ovidiu Bojor, al unei prestigioase lucrări, în două volume, FARMACIA NATURII, carte de excepție în literatura mondială privind inventarierea și descrierea unuia din cele mai fabuloase tezaure de plante medicinale, cel de care dispune țara noastră. Sînteți, totodată, șeful serviciului de floră spontană din cadrul trustului PLAFAR, instituție menită să valorifice, pentru sănătatea noastră cea de toate zilele, această uriașă șansă pe care natura ne-o oferă cu generozitate. Ne adresăm, deci, unuia dintre cunoscătorii problemelor pe care revista „FLACĂRA" le-a dezbătut, de-a lungul timpului, cele legate de situația la zi a plantelor medicinale.

— Îi revine revistei Flacăra meritul de-a fi publicat numeroase articole care au stîrnit un curent de opinie dintre cele mai favorabile în legătură cu puterea tămăduitoare a plantelor medicinale ce cresc pe teritoriul patriei noastre. Atenția pe care ați acordat-o acestui real izvor de sănătate, ne-a ajutat în multe privințe.

— Vă mulțumim pentru aprecieri, dar, din păcate, numeroase din plantele medicinale despre care am scris ca avînd virtuți terapeutice deosebite în ameliorarea diverselor maladii sînt încă departe de a ajunge la îndemîna marelui public. De ce?

— Ca unul care mă ocup, în cadrul trustului Plafar, de serviciul de floră spontană, pot declara că, din 1975, cînd a luat ființă trustul, și pînă la ora actuală, numărul magazinelor de desfacere a plantelor medicinale a crescut de la 15, aflate în 7 mari orașe ale țării, la 56, distribuite în 47 de orașe. În aceeași perioadă, volumul total al vînzării plantelor medicinale a sporit de 4,3 ori. Acestor cifre care vorbesc, cred eu, de la sine despre ceea ce întreprindem pentru valorificarea plantelor medicinale, să le adăugăm alte două, tot comparative : în 1975 se recoltau din bazinele de floră spontană 145 de specii, iar în clipa de față, venind în întîmpinarea dorințelor, a solicitărilor interne și externe, recoltăm 202 specii. Pentru o extindere a bazinelor tradiționale de floră spontană, dar și pentru o revigorare a celor mult prea folosite, trustul a inițiat o acțiune în premieră mondială : asigurarea unor ecosisteme de refacere spontaneizată a respectivelor bazine florale. Mai mult decît atît, ne-am străduit, și, pe-alocuri, am și reușit, să transferăm unele specii din flora spontană în cultura organizată. Cu mătrăguna, de exemplu, am avut dificultăți, această plantă fiind, pur și simplu, recalcitrantă la condițiile de cultură organizată. În schimb, obligeana sau nalba mare s-au adaptat extrem de rapid și fără intervenția noastră am fi ajuns în situația, cred, de a le declara monumente ale naturii.

— Din cele spuse pînă acum se poate trage concluzia că trustul PLAFAR se străduie și reușește să țină pasul cu marile cereri ale publicului.

— Nu numai ale publicului, ci și ale unor întreprinderi ce țin de industria alimentară și chimică. Poate că nu știți, de exemplu, că nu mai importăm uleiuri volatile de lămîie. Aceste uleiuri se produc, spre uimirea multora, din coriandru, cetină de brad și chimion. Se obțin, firește, din anumite fracțiuni ale uleiurilor volatile extrase din plantele mai sus amintite. Între uleiurile aduse altădată din import și cele obținute la Orăștie nu există nici o deosebire calitativă. După cîte sîntem imformați, în curînd, din alte plante vom obține și uleiurile volatile de portocale.

— Revenind, însă, la problema aflată în discuție, la amînarea apariției în farmacii și-n magazinele PLAFAR a acelor produse, să le spunem medicamente, propuse de cercetători și specialiști recunoscuți în fitoterapie. Care este părerea dumneavoastră ?

— Avizul de testare clinică și-apoi cel de fabricație, după ce în prealabil au fost efectuate analizele chimico-farmaceutice necesare, îl dau **Ministerul Sănătății și Comisia de stat a medicamentului și pentru farmacovigilență** de pe lîngă **Institutul pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice.** Repet, dorința noastră, a Plafarului, este de-a intra cît mai repede în posesia acestor avize. Dar, față de marele public, inclusiv față de cercetători și specialiști, unii dintre ei mult prea nerăbdători, noi avem convingerea că se lucrează temeinic, astfel încît un aviz, odată dat, să fie și o garanție inatacabilă a calității respectivului medicament. Că, în unele cazuri, se mai și tergiversează în mod nejustificat unele cercetări privind verificările, de-acord. Se prea poate să se mai întîmple și așa ceva, dar lămurirea acestor aspecte nu ține nici de persoana mea, nici de resortul trustului nostru. În orice caz, mult discutatul **institut național de fitoterapie**, visul **profesorului Goina** din Cluj-Napoca, institut care să cuprindă la un loc factorii de răspundere din agricultură, chimie și sănătate, ar fi, consider, o cale pentru depășirea multora din obstacolele ce se ivesc pe drumul încă sinuos pe care-l parcurg plantele medicinale. Cu atît mai mult se impune înființarea unui atare institut cu cît, în cîteva țări ale lumii, astfel de centre s-au și constituit. Altfel spus, tezaurului nostru de plante medicinale, unul din cele mai bogate din lume, i se cuvine, pe drept cuvînt, un institut.

VICTOR NIȚĂ

Un statut ferm pentru acupunctură

De la ultimele noastre articole consacrate tratamentului acupunctic nu s-au produs prea multe schimbări în ceea ce privește modul de organizare și funcționare al cabinetelor de acupunctură. Acestea există pe unde există (în cîteva asezăminte medicale din Capitală și în foarte puține spitale din provincie), iar titularii lor fac cu greu față numărului mare, din ce în ce mai mare, de pacienți. Situația favorizează în același timp apariția impusturii și diletantismului și împiedică extinderea și generalizarea unor metode și procedee validate.

Practica mondială, ca dealtfel și cea din țara noastră, a demonstrat că prin intermediul acestei terapii multimilenare pot fi ameliorate, sau chiar vindecate, fără folosirea drogurilor farmacetice, o gamă foarte largă de maladii cronice grave și dureroase. Între acestea, diversele boli reumatismale, teribila nevralgie de trigemen, durerile nervoase de inimă, sindroamele astenice astmul, sechelele de poliomielită, diverse maladii psihiatrice etc. Interesant de notat apoi că specialiștilor români le revine meritul de a fi izbutit cu succes să extindă tratamentul acupunctic în combaterea unor afecțiuni netratate pînă de curînd prin acupunctură. Vom aminti astfel că, la București, doctorul Miron Matei a tratat și urmărit în timp 150 de pacienți bolnavi de arterită obliterantă, ajunși în situația de a li se amputa piciorul și care, astăzi, și-au recăpătat total sau partial sănătatea. Mai amintim apoi că, la Sibiu, doctorul Vasile Iacob a tratat numai anul trecut, obținînd rezultate remarcabile, 198 de suferinzi de hipoacuzie și surditate. La Călan, doctorul Teodor Caba a obținut ameliorări și vindecări spectaculoase, iar la București, doctorul Adrian Ionescu a demonstrat în afecțiuni nervoase că terapia își dovedește eficiența și în expulzarea pietrelor din vezica biliară. Sînt cunoscute deopotrivă rezultatele dobîndite în diverse maladii de medicii C. Ionescu — Tîrgoviște (București), Dumitru Constantin (București), Traian Crăciun (Cluj-Napoca), Tiberiu Roibuleț (Herculane), Virgiliu Băgu (Galați).

Toți aceștia au făcut dovada că prin acupunctură s-ar putea elabora o veritabilă terapeutică a durerii, iar prin experiența cîștigată, specialiștii români ar fi chiar în măsură să îmbogățească tehnica tratamentului acupunctic.

Situația de fapt este însă cea pe care am mai arătat-o și cu alt prilej și pe care tot situația de fapt ne obligă să o înfățișăm pe scurt și de data aceasta.

Acupunctura nu există ca specialitate aparte în nomenclatorul Ministerului Sănătății. Nu există de asemenea nici un curs special în cadrul facultăților de medicină din țară. Cursurile de inițiere se fac prin diligențele U.S.S.M.-ului, dar, o asemenea practică terapeutică nu se poate învăța în 30 de zile. Dar chiar cei care fac în mod practic dovada unei calificări superioare, sînt obligați de cele mai multe ori să-și desfășoare tratamentele în cabinete improvizate, „de împrumut", cabinete ce nu sînt îndeobște trecute pe graficul de lucru al medicilor.

Pentru menținerea acupuncturii ca disciplină este necesar ca Ministerul Sănătății să elaboreze criterii ferme și obligatorii pentru cei ce practică sau vor să practice această disciplină. În același scop, Ministerul Sănătății și Centrul de perfecționare a cadrelor de medici și farmaciști trebuie să elaboreze o scrisoare metodologică, adresată direcțiilor sanitare județene, și care să cuprindă obligațiile acupuncturiștilor, indicațiile și limitele de tratament. Se impune totodată înființarea cabinetelor de acupunctură specializate, dar aceasta concomitent cu înființarea unui centru metodologic în care să se poată efectua cercetări, iar bolnavii să beneficieze de paturi.

Toate acestea, repetăm, ar aduce un mare aport la îmbunătățirea stării de sănătate a populației și, în același timp, ar reduce cu mai mult de o treime bugetul de medicamente folosit în prezent.

Avantajele apiterapiei

De vorbă cu doctorul **Traian Olaru**, coordonatorul Centrului de apiterapie din București

— Apiterapia este, așa cum s-a mai spus, o știință redescoperită. Ea a cucerit atenția specialiștilor abia în ultimele decenii. Prin ce efecte particulare se recomandă ea la ora actuală ?

— În România, această ramură a medicinei continuă să fie opera unui grup restrîns de cercetători pasionați, și entuziaști. Principalele cercetări se efectuează în cadrul sectorului de apiterapie al institutului amintit, iar tratamentele propriu-zise au loc în Centrul de apiterapie de pe strada Rosetti 31, într-un local impropriu unei acțiuni de anvergură, lipsit de servicii pentru radiologie, explorări funcționale și analize de laborator. Chiar în asemenea condiții, rezultatele sînt notabile. Produsele stupului, deci cele care stau și la baza medicamentelor noastre sînt cele cunoscute : mierea, propolisul, polenul, păstura, lăptișorul de matcă și veninul. Apiterapiei românești îi revine însă și meritul de a fi descoperit în ultimii ani și alte daruri naturale ale coloniilor de albine. Prin trituarea larvelor de trîntori, Nicolae V. Iliești a realizat familia „Apilarnilului", iar doctorul Victor Daghie și chimista Nadia Nicolau au izbutit să obțină păstură de laborator, renumitul „Apivitas", iar în colaborare cu apicultorul Nicolae Iliești, produsul „Apivitas forte", aliment biostimulator și hepatoprotector. Mai amintesc că, în urma unor cercetări și studii clinice, au fost aduse în atenția medicilor proprietățile curative ale produsului, denumit, provizoriu, descăpăcitură.

— Ne permitem să informăm cititorii noștri că ideea și experimentele vă aparțin. Prin ce virtute se recomandă acest produs ?

— Este vorba de substanța pe care o folosesc albinele la căpăcitul fagurilor și care are proprietatea de a conserva în mod miraculos mierea. S-au găsit la Pompei, ca să amintesc un exemplu clasic, chiupuri în care mierea în fagure se păstrează nealterată mai bine de două mii de ani. Aceasta înseamnă că descăpăcitura este investită cu substanțe conservante și că are o acțiune antibiotică.

— Cîte medicamente au fost realizate pe baza produselor stupului ?

— Numărul lor se apropie de 40. Într-un număr anterior al revistei „Flacăra", cîțiva dintre colegii mei de la Centrul de apiterapie au vorbit pe larg despre folosirea acestor produse în tratamentul bolilor de ochi, în stomatologie și bolile interne. Cred că este util să adaug la toate acestea propria mea experiență de internist. Pe baza unei bogate cazuistici, se poate astăzi afirma că medicamentul „Apivitas" poate înlocui cu succes medicamentele de import, cunoscutele „Endomal", „Essențiale", „Legadon", atît de solicitate în afecțiunile ficatului. Voi mai nota apoi că „Apirevenul", realizat pe bază de venin de albine, a dovedit importante efecte curative în combaterea reumatismului și bolilor articulare etc. etc.

— Puteți să ne dați un exemplu concret de evoluție a tratamentului ?

— Anul trecut, de pildă, am tratat un număr de 45 de bolnavi cu extrase de polen. Din aceștia, 36 sufereau de hepatită cronică și 9 de sindrom astenic depresiv. În timpul tratamentului am urmărit un număr egal de bolnavi, avînd exact aceleași afecțiuni, dar cărora le-am administrat medicamente clasice. Toți aceștia au fost testați clinic și prin probe de laborator. În final, după trei luni de tratament, am putut să constat următoarea situație. Din 36 de hepatite cronice, de diferite grade, 28 au dovedit ameliorarea simptomatologiei clinice (scăderea dimensiunii ficatului, ameliorarea astheniei, dispariția subicterului conjunctival) și îmbunătățirea probelor de laborator (timol, transaminază, electroforeză, scintigramă). La lotul martor, din cei 36 de bolnavi s-au înregistrat ameliorări numai la 15. Remarcabil s-a dovedit apoi faptul că la cei 9 bolnavi cu sindroame depresive, s-au înregistrat ameliorări în 7 cazuri, rezultate pe care bolnavii le-au apreciat ca fiind mult mai bune decît cele obținute înainte pe bază de droguri farmaceutice.

Celor nouă bolnavi din lotul martor le-am prescris produse apiterapice mai vechi („Lecipol", „Melcalcin", „Lăptișor", „Energin"). Au fost înregistrate rezultate mulțumitoare numai la 4 pacienți. Experimentul a demonstrat eficacitatea extractelor de polen și marea lor valoare terapeutică în comparație cu medicamentele apiterapice mai vechi. Și, evident, cu medicamentele clasice. Din păcate, atît eu cît și colegii mei nu putem efectua asemenea testări decît pe esantioane relativ reduse. Apiterapia românească se situează, după calitatea și numărul comunicărilor, pe primul loc în lume. Ea își va putea demonstra și mai convingător importanța numai în clipa în care va beneficia de o clinică specializată, de laboratoare de cercetare și de un număr mult mai mare de medici de diferite profiluri.

LIVIU TIMBUS

Grupajul „Resursele sănătății noastre între tradiție și modernitate" continuă în pagina 8

„Sănătatea nu poate fi concepută în afara unei alimentații raționale"

(Urmare din pagina 1)

Odată cu numirea sa ca profesor, după pensionarea lui Ion Pavel, alături de care a lucrat 6 ani, s-a creat la noi disciplina de patologie metabolică. A fost, firește, un punct de răscruce între medicina clinică și depistarea perturbărilor metabolice care, de regulă, intervin cu mult înaintea simptomelor clinice (iată un citat mai vechi din Iulian Mincu : „noi putem prevedea cu mulți ani înainte, pe baza unor probe de laborator, disponibilitatea unei persoane pentru diabet, de pildă", „Flacăra" din 6 aprilie 1978), dar profesorul recunoaște că, deschizînd un drum atît de important, n-a plecat chiar de la zero. Pronunță numele cîtorva înaintași, Litarczek, Teohari și Băltăceanu, dar regretă că i s-a întîmplat să uite cum îi mai chema. Litarczek, îl aud, a ținut încă înainte de război primul curs de fiziopatologia nutriției. Ceilalți au făcut dietetică în cadrul medicinei interne, iar Ion Pavel a mers mai departe, întemeind disciplina de nutriție și dietetică, după serioase studii asupra diabetului efectuate la „Colțea". Preluînd ștafeta, omul din fața mea a lărgit și adîncit sfera preocupărilor și, odată cu el, disciplina a preluat și sarcini de învățămînt. Ce a justificat, întreb, această atenție specială ? Pe de o parte, zice, medicina clasică clinică era, și poate că mai este, tributară simptomului clinic. Numai că în bolile de care ne ocupăm noi, nutriționiștii, în diabet, în dislipidemii, în obezitate, în gută etc., simptomele clinice răzbat mai greu. Cînd le depistezi, e uneori tîrziu și nu-ți mai rămîne altceva de făcut decît să încerci să stopezi evoluția procesului morbid. Pe de altă parte, maladiile respective, aș adăuga și ateroscleroza, au început să predomine mai ales după război, de aceea s-a simțit nevoia unui arsenal cît mai eficace de combatere a lor. Dă un exemplu, dar mă asigură că s-ar putea folosi de mai multe. La diabetul zaharat. Înainte, afecta în lume, după statistici ferme, 0,5 la sută din populație, iar în România incidența lui era și mai scăzută, 0,2. Azi, el variază pe plan internațional între 4 și 8 la sută, iar în România merge pînă la 3,5. La fel, dislipidemiile, mult mai frecvente ca altădată, în ciuda faptului că, desigur, nici medicina n-a stat pe loc. Cu dislipidemiile, continuă, nu-i de joacă, ele se găsesc cel mai adesea la originea aterosclerozei, a infarctului miocardic, a accidentelor vasculare cerebrale. Totodată, ca și diabetul, sînt boli degenerative, adică aproape imposibil de vindecat, de aceea căutarea remediilor a vizat, în primul rînd, prevenirea lor. Profilaxia a fost și a rămas, în această sferă, legea de bază. Deschide o carte și scoate, dintre paginile ei, o foaie bătută la mașină. A pregătit-o, înțeleg, pentru această discuție, iar mie nu-mi rămîne decît s-o transcriu : „în anii 1969—1970, am depistat, în București, un număr mare de bolnavi cu dislipidemie. I-am dispensarizat și, de atunci, îi urmărim neîntrerupt, în paralel cu cei pe care i-am descoperit ulterior. Îi urmărim activ, îi tratăm, le prescriem un regim alimentar și de viață corespunzător. La ei, infarctul miocardic apare de 4 ori mai rar decît la lotul martor nedispensarizat, iar cardiopatia ischemică e în scădere, tot prin comparație, cu 35 la sută". Las foaia și ascult în continuare. Profesorul umblă prin cabinet și dictează, parc-ar ține un curs cu un singur student : cum am ajuns la astfel de rezultate ? Simplu, introducînd un regim alimentar diferențiat, fiecare bolnav cu hrana lui. Mai notați ceva, descoperirea unei dislipidemii costă 82 de lei, pe cînd tratamentul unui infarct, nediscutînd și sechelele, se ridică la 15 mii. Concluzia ? O alimentație rațională, echilibrată, adecvată nevoilor vitale ale organismului.

Părăsește iarăși încăperea. Îmi caut de lucru și deschid, la întîmplare, o carte aflată pe birou. E „Echilibrul acido-bazic" avînd ca autori pe Iulian Mincu și Constantin Ionescu. Prefața e semnată de o somitate în materie, profesorul George

Iulian Mincu : profesor doctor docent ; șeful Catedrei de nutriție și boli metabolice din I.M.F. București, directorul Centrului de nutriție și boli metabolice ; președintele Societății de nutriție și boli metabolice din România ; membru în comitetele de conducere ale Societății internaționale de nutriție și Federației europene a societăților de nutriție ; membru în Comitetul de organizare al Societății europene de diabet (Londra) și al celei dunărene (Viena) ; membru în alte 11 societăți naționale (americană, franceză etc.) de diabet, dietetică, nutriție etc ;

432 de lucrări științifice publicate în țară și peste hotare ; 21 de tratate, monografii, cărți, scrise singur sau în colaborare ; între ele, „Diabetic Micro and Macroangiopathy" (în engleză, New York, 1975), „Dislipidemiile", 1976, volum distins cu Premiul „Victor Babeș" al Academiei R.S.R., „Echilibrul acido-bazic", 1977, „Diabetul zaharat", 1977, „Alimentația omului sănătos", 1979, „Alimentația omului bolnav", 1980, „Bolile de metabolism în practica medicală", 1981, toate în Editura Medicală .

Alberti de la Universitatea din Southampton, Anglia. Între altele, el scrie : „Ei au efectuat numeroase studii clasice în cetoacidozele diabetice, incluzînd o experiență îndelungată cu tratamentul insulinic în doză mică, procedeu nepopular în Europa de vest și Statele Unite pînă în 1974... România are o experiență anterioară de cercetători nedreptățiți, exemplul clasic fiind cel al lui Paulescu, care a avut insulina în mîinile lui cu ani de zile înaintea lui Banting și Best, dar publicarea rezultatelor sale a fost întîrziată de primul război mondial. Sper că Mincu și Ionescu nu vor păți același lucru". Profesorul reintră și mă găsește citind. Da, zice, riscăm uneori să pierdem priorități importante. Iată, de pildă, am demonstrat experimental, încă din 1966, acțiunea insulinei la nivel mitocondrial, ba chiar am și publicat o notă în revista franceză „Le Diabète", „Le cycle gonflement-contraction mitochondrial dans le diabète", dar s-au uitat toate astea. „Gorden on Diabetologia" a făcut, în 1980, mare tam-tam pe marginea descoperirii unor cercetători americani că insulina lucrează la nivel intracelular.

Sînt citate, la bibliografie, multe nume, al meu e trecut cu vederea ? ! Mă roagă să nu-l înțeleg greșit, nu-i vorba de Mincu, adică de o persoană anume, ci de școala românească de medicină, în primul rînd. Noi, românii, îl aud, sîntem oameni de ispravă, dar uneori prea modești. Alții, chiar în știință, se bat cu pumnii în piept pentru orice fleac, iar nouă ne scapă citeodată lucruri mari, fundamentale.

Tovarășe profesor, îl întrerup, e limpede, din ce mi-ați spus, că unul din secretele sănătății, poate cel mai prețios, stă într-o alimentație rațională, e limpede. Pare tot mai actual dictonul „Spune-mi cît mănînci ca să-ți spun cît trăiești". Legat de asta, românul mănîncă mult ?

Nu răspunde direct. Simte, probabil, nevoia unei introduceri și înțeleg că centrul pe care-l conduce are în scripte, dispensarizați, peste 50 de mii de diabetici și 11 mii de obezi. Intru în joc și mă fac c-am uitat de întrebare, trecînd la altceva. Un obez e o persoană care depășește cu 20 la sută greutatea ideală. Aceasta din urmă, continuă ideea, are mai multe definiții, dar cea mai acceptată e aceea preluată după Asigurările metropolitane din New York. O așterne pe hîrtie :

$$g = 50 + 0{,}75(t - 150) + \frac{v - 20}{4},$$

t fiind talia, adică înălțimea, iar v vîrsta. E, zice, formula cea mai exactă, căci ea ține cont, nu-i așa, de toți parametrii, inclusiv de sex. Pentru a calcula greutatea ideală a unei femei, rezultatul de mai sus se înmulțește cu 0,9. Rămînem cu discuția aici. Obezitatea, precizează profesorul, începe de foarte devreme și, aproape că-i o regulă, sugarul gras va fi adultul supraponderal. Din păcate, tocmai în raport cu această vîrstă, se petrec unele greșeli în ceea ce privește alimentația. Excesul de făinoase pînă la un an, grișul cu lapte, de exemplu, e dăunător, dar puține mame știu asta. Iulian Mincu însă întoarce moneda și pe partea cealaltă și se miră, cine să le învețe ?! Pediatrii ar trebui să aibă, primii, noțiuni solide de dietetică, numai că disciplina de care răspunde are mai degrabă caracter de specializare și perfecționare, nutriție predîndu-se numai studenților de anul VI si asta timp de o săptămînă ?! În plus, s-au desființat școlile de dieteticiene, pregătirea unei așazise specialiste durînd nu 2 ani, ca altădată, ci 30 de zile, adică nepermis de puțin ?! Urmarea ? În creșe și în grădinițe, mîncărurile se prepară nu o dată după ureche și e cu atît mai grav cu cît, nu încape nici un dubiu, tradiția alimentară începe din copilărie. Argumentează. Decenii, poate secole, pelagra a făcut ravagii la noi, ea nefiind altceva decît o lipsă de proteine animale. Numai că aceste proteine se găseau din belșug, la îndemîna oricui, în picioarele de broaște sau în ouăle de cotofană. Oamenii mureau dar, nefiind obișnuiți cu hrana respectivă, nu se atingeau de picioarele de broască pe care alții le socotesc delicatese și le plătesc ca atare. Profesorul crede că Margaret Meads, o distinsă cercetătoare americană, are dreptate afirmînd că „e mai ușor să schimbi religia unui popor decît obiceiurile sale alimentare".

Pe această linie s-au făcut, la noi, o serie de lucruri bune, s-a mai schimbat cîte ceva. Însuși tovarășul Nicolae Ceaușescu, în marea-i grijă pentru starea de sănătate a populației, a insistat, în mai multe rînduri, asupra necesității de a se asigura o alimentație rațională, care să mențină sănătatea, vigoarea și forța de muncă a poporului. Această alimentație a fost și este tratată ca factor profilactic, iar România e printre primele țări din lume care a instituit un program național de prevenire și combatere a diabetului zaharat. Numai că românul, iată răspunsul întîrziat, nu mănîncă atît mult, cît greșit. Alimentația lui, moștenită din generație în generație, conține destule noxe. Sosurile, prăjitul cu ceapă, gătitul gras, rîntașele cresc apetitul, dar sînt dăunătoare organismului, pe care, rostește o maximă, îl ai cum îl îngrijești. Excesul de cereale, de făinoase, de pîine îndeobște, favorizează, în timp, apariția unor afecțiuni. De la 5—6 sute de grame, imens după opinia lui Iulian Mincu rația zilnică de pîine a scăzut la 4 sute, e un pas înainte, dar pînă departe mai e mult. Profesorul recomandă cartofi în loc de pîine și mai recomandă un minimum de 3 mese pe zi. Amintește de-o experiență, de-acum clasică. S-a administrat aceeași cantitate calorică șobolanilor, unui lot într-o masă, altora în 3. Primii au ajuns repede de obezi. Noi, adaugă neglijăm micul dejun și nu-i bine. Mesei de dimineață ar trebui să i se rezerve 20—25 la sută din alimentația unei zile, ca și celei de seară. Chiar și eu, recunoaște, beau dimineața, din fugă, o cafea, e un obicei greșit, pe care-l păstrez din anii cînd stăteam, ca elev, în internat.

Masa de seară ar trebui să aibă loc cu cel puțin două ceasuri înainte de culcare, spune. Mîncînd tîrziu, îngreunăm digestia, de unde un somn agitat și neodihnitor, dacă nu chiar insomnii. Supele, îl aud, sînt mai degrabă bune seara decît la prînz, explicația fiind simplă, ele umflă și creează somnolență.

Intră secretara și înțeleg că profesorul e așteptat. Mai are, mă avertizează, un sfert de ceas liber. Îl dedicăm formării cadrelor, opinia lui Iulian Mincu fiind, în această privință, fermă : e nevoie, întîi și întîi, de medici specialiști. Generaliști buni avem, e convins, dar în materie de specialiști nu stăm pe roze. Secundariatul începe tîrziu și un medic, cît ar fi el de dotat, nu poate ajunge specialist înainte de 32—35 de ani, vîrstă la care, mai demult, vîrfurile deveneau profesori. E de părere că vechiul sistem al externatului și internatului, care s-a dovedit o pepinieră de valoare, ar trebui reconsiderat. Ar fi cazul ca examenele să fie o sită cît mai deasă, și sînt, dar nu totdeauna. Lipsa lor crede că duce la plafonare. Care e situația în rețeaua de specialiști în nutriție și boli metabolice ?, mă interesez. Oftează, 20 de județe n-au nici un specialist, iar clinica pe care o conduce a primit ultimul asistent universitar în urmă cu 10 ani ?! Asta, insistă, într-un domeniu în care se cer atacate numeroase puncte de cercetare, el găsindu-se la hotarul dintre medicina clinică și laborator. E nevoie, și cu aceste vorbe mă lasă să pricep c-a încheiat, să găsim soluții pentru a menține cît mai sus prestigiul școlii românești de medicină, căreia îi sînt create condiții materiale și spirituale optime de afirmare. Mai notez o deviză : n-ajunge că lași cărți în urma ta, dacă nu lași și oameni.

Se îmbracă în grabă și ieșim. Calculez că am stat 160 de minute și, pe moment, mă sperii, dacă am uitat să-l întreb ceva ?! În pas vioi, profesorul e deja la lift. Mai apuc să văd, pe un perete, un citat din Jean Jaurès, „Nu-i învețI pe alții ceea ce vrei. Nu-i învești nici ceea ce știi. Îi înveți ceea ce ești". Iar Iulian Mincu e, socotesc, un prestigios om de știință, deschizător de drumuri și, lăsînd inutilele precauții, creator de școală. Ca să fie ce e, ziua sa de muncă numără, invariabil, 18 ceasuri, de pe urma cărora, iată, profesorul și-a cîștigat un renume. Și încă mai mult decît atît, un nume, rostit cu respect în aria medicinei internaționale.

Reproducere după TIA PELTZ

Apele minerale: semne bune

Relativ recent, Consiliul Superior Sanitar a instituit o **Comisie interdepartamentală de specialiști privind factorii terapeutici naturali**, căreia i s-a încredințat sarcina coordonării activității de cercetare, exploatare rațională, protecție și valorificare a tuturor factorilor terapeutici naturali (ape minerale și gaze terapeutice, nămoluri și lacuri, factori climatici). Ca unii care am sesizat, între primii, necesitatea înființării unui astfel de for cu responsabilități republicane, care să înlocuiască talmeș-balmeșul ce domnea împrejurul mai tuturor surselor de apă minerală, nu ne rămîne decît să salutăm inițiativa Consiliului Superior Sanitar, în măsură să asigure aplicarea legislației în vigoare. Această legislație există de mai multă vreme — este vorba despre reglementările Ministerului Geologiei privind cercetarea și exploatarea rațională a zăcămintelor, dar mai ales cele cuprinse în Legea nr. 3 / 1978 (privind asigurarea sănătății populației), care posedă două secțiuni, în cadrul capitolului VI cu precizări asupra competențelor ce revin fiecărui factor în parte. Conform legii (art. 146, lit. b), Ministerul Sănătății trebuia să stabilească normele tehnice privind protecția sanitară a stațiunilor balneoclimatice, precum și norme unitare de utilizare a substanțelor minerale terapeutice. Ceea ce, prin Ordinul ministrului nr. 99, din martie 1979, s-a și făcut, el referindu-se la normele tehnice de asistență medicală și climatică. „Acest ordin, deși derivă direct din lege — ne spunea inginerul geolog Didolf Swoboda, din cadrul Laboratorului de studii privind resursele naturale al Institutului de medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare medicală — nu a fost multă vreme decît puțin cunoscut și tocmai de aceea adesea ignorat. El a fost multiplicat corespunzător, dar prevederile lui păreau că nu ajunseseră tocmai la cei care erau implicați într-un fel sau altul în problema respectivă. Mai mult decît atît, pînă anul trecut nu se cunoșteau nici unitățile către care acest ordin se adresa, zăcămintele de factori terapeutici nefiind atribuite direct unei anume unități. Pe scurt, dacă cineva exploata un zăcămînt, lucrul îl privea personal... Așa s-a întîmplat ca, de exemplu, un mare zăcămînt să fie exploatat simultan de cîte două sau trei unități, reprezentînd uneori interese diferite (în defavoarea evidentă a sursei propriu-zise), în timp ce altele rămîneau în paragină, neintrînd în responsabilitatea nimănui".

Așadar, odată cu înființarea comisiei interdepartamentale amintite, lucrurile sînt cu adevărat pe făgașul lor bun. Practic comisia s-a instituit de anul trecut, dar confirmarea oficială a obținut-o în luna februarie a anului acesta. Din ea fac parte reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Geologiei și Turismului, Consiliului Național al Apelor, Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare, U.G.S.R.-ului, U.N.C.A.P.-ului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ai Institutului de balneologie, cel care dispune de un corp tehnic profilat pe probleme balneare. Primul lucru care s-a făcut în cadrul comisiei, pregătind într-un fel terenul pentru aplicarea legii, stabilindu-se astfel persoana responsabilă, a fost atribuirea zăcămintelor hidrominerale pe unități, care au devenit astfel „beneficiari de zăcămînt". Mai exact, un număr de 137 de zăcăminte și lacuri terapeutice au fost selectate din bogăția uriașă a țării, ca și 21 de localități și puncte cu climat terapeutic — toate atribuite unităților responsabile de exploatarea lor, de cercetarea și protecția zăcămintelor. Nu vom intra în amănunte, lista fiind prea lungă. Important este că toți acești „beneficiari de zăcămînt" (cei mai mulți dintre ei aparținînd Ministerului Turismului, apoi U.G.S.R.-ului, consiliilor populare etc.) trebuie să păstreze o linie unitară în exploatare și cercetare, alcătuind și documentații unice ale surselor, un fel de dosar de bază al zăcămîntului cuprinzînd toate datele sale principale, de la resurse pînă la modul de exploatare, după un plan bine întocmit. Din păcate, așa cum ne spunea tovarășul Swoboda, foarte puțini beneficiari, cel mult 10 din 137, au întocmit și supus aprobării documentațiile necesare (de lăudat aici Centrala berii, care răspunde de apa minerală îmbuteliată — inclusiv cea terapeutică, de Malnaș, Slănic, Hebe și Căciulata, folosită cu rezultate remarcabile în tratamentul unor afecțiuni — și care știe că nu poate face nici un rabat normelor sanitare !). De asemenea, foarte puțini beneficiari s-au înscris în prevederile legale care stabilesc perimetrul de protecție sanitară. Există în acest sens două zone : cea de regim sever cuprinzînd protecția strictă a surselor izvoarelor sau forajelor, luciului de apă, și a doua, zona sanitară de restricție, mult mai largă, protejînd zăcămîntul în sine, zona sa hidrogeologică și de factor climatic.

Cu alte cuvinte, iată că s-au făcut pași importanți pentru reglementarea cum se cuvine a tuturor aspectelor legate de folosirea factorilor naturali de cură, inclusiv a apelor minerale, bogăție inestimabilă a țării noastre. „Dealtfel, ne mai spunea inginerul Swoboda, problema noastră n-a fost niciodată, și nici nu este încă, a resurselor, a fondului de ape minerale, ci mai cu seamă cea a gospodăririi și valorificării acestor resurse !" În fine, începutul în această direcție a fost făcut. Sperăm, desigur, ca lucrurile să nu se oprească aici.

DUMITRU GRAUR ■

„Voi lupta ca niciodată"

La sfîrșitul lui noiembrie 1918 Take Ionescu se afla din nou la Paris, unde începuseră să sosească unii din reprezentanții Puterilor Aliate în vederea pregătirii și deschiderii conferinței de pace.

Deși nu avusese nici o calitate oficială, Take Ionescu desfășurase pînă atunci în capitala Franței o intensă activitate propagandistică și diplomatică. Comitetul Național al Unității Române, înființat din inițiativa și sub prezidența sa, fusese totuși recunoscut succesiv de Puterile Antantei ca singurul organ autorizat, ignorînd guvernul Marghiloman, să vorbească în numele poporului român. La 12 octombrie Comitetul primi astfel recunoașterea Franței, la 6 noiembrie a Statelor Unite, la 11 noiembrie pe a Angliei, la 22 noiembrie pe a Italiei. Temeiurile pentru reintrarea României în rîndurile aliaților fuseseră astfel admise de către toate Puterile Antantei.

În timpul convorbirilor sale de la Paris și Londra, Take Ionescu și-a dat seama că tratatul încheiat de România cu aliații săi în 1916 nu mai putea fi invocat însă pentru apărarea drepturilor noastre, și că frontiera Banatului pînă la Dunăre, așa cum fusese stabilită în 1916 și cum fusese proclamată de Adunarea de la Alba Iulia, nu va mai fi acceptată. Statele Unite nu voiau să recunoască nici unul din tratatele secrete ale Antantei — cazul Italiei și al României — încheiate de aceasta pînă la intrarea Americii în război (1917), iar Serbia, sprijinită și de celelalte mari puteri, pretindea cu înverșunare partea din Banat care se afla în apropierea graniței și capitalei sale, Belgradul.

Nici una din recomandațiile sale nu a fost însă acceptată, Brătianu declarînd, în ajunul plecării sale la Paris, că el se va prezenta la conferință și va susține revendicările României pe baza tratatului din 1916, inclusiv frontiera Banatului. În fața acestei situații, Take Ionescu — deși Brătianu a făcut apel, și la el — a refuzat să intre în noul guvern, rămînînd la Paris în așteptarea conferinței, hotărît să susțină în continuare interesele țării sale.

Ca prim delegat al României la conferința păcii a apărut astfel Brătianu, primul ministru, al doilea delegat, în locul lui Take Ionescu, fiind numit Nicolae Mișu, ministru plenipotențiar al României la Londra.

Brătianu adusese totuși cu sine și o plenipotență în alb, semnată de rege, pentru Take Ionescu în cazul că acesta ar fi susținut atitudinea sa.

Hotărîrea lui Brătianu, luată de acord cu regele Ferdinand, a surprins întreaga lume diplomatică aflată la Paris, care cunoștea activitatea desfășurată de Take Ionescu în capitalele Franței și Angliei. Înlăturarea sa din delegația României a constituit pentru Take Ionescu o lovitură dintre cele mai grele, care i-a produs o adîncă amărăciune.

VASILE NETEA ■

Paris, vineri seara, 31 ianuarie 1919

...Îți scriu îndată după întoarcerea de la dineul Rotschild. Este miezul nopții și am fost adus acasă în automobilul său de către marchizul italian Medici. Dineul a fost foarte agreabil. Rotschild [1]) este un om foarte amabil, iar soția sa este o femeie fermecătoare. Eu am fost așezat între două doamne foarte drăguțe, d-na de San Martino și sora doamnei Letelliezi. Se zice că ea are treizeci și patru de ani, dar nu pare. Era acolo și d-na Asquit [2]) care are aerul unei vrăjitoare, și fiica sa, despre care se spune că se va căsători cu prințul român Bibescu [3]) de la legația noastră din Londra. Se mai aflau la dineu Berthelot [4]), prințul de Salo cu d-na Reva (pe care noi i-am întîlnit la Elena Văcărescu), un domn Gerard și soția sa, și un domn de Fels. S-a stat pînă la miezul nopții și, acum iată-mă acasă. Baroana Rotschild te invită la Chamonix [5])...

Astăzi a fost o zi importantă, conflictul sîrbo-român fiind obiectul conferinței. Ea va continua mîine. Cînd Brătianu a invocat tratatul [6]) el a fost întrerupt astfel : **„tratatul nu mai există".** Este probabil că se va numi o comisie care să examineze chestiunea fiindcă altfel nu se poate decide nimic. Dar mîine delegații români vor trebui să-și expună toate celelalte revendicări, și atunci probabil că se va face un compromis cu restul. Afacerile teritoriale presează. San Martino mi-a spus că delegații italieni regretă cu toții că eu nu sînt delegat al României. Eu aș fi jucat aici, zic toți, primul rol. Nu sînt eu cel care suferă ci România... Mîine seară voi participa la un mare banchet. Vor fi acolo aproape treizeci de englezi, dintre care o duzină de la legație și de la comisia engleză a conferinței. Eu voi face un mare discurs. Din țară au sosit diferite scrisori politice atît pentru mine cît și pentru alții. Mille [7]) scrie că eu am avut o idee superioară de a nu intra în guvern cu Brătianu. Toată lumea este de aceeași părere. Acest om este socotit ca nefast. Eu nu mai vreau să aud vorbindu-se despre aceasta...

Mîine, simbătă, Tyrell va dejuna aici cu mine între patru ochi...

Marți, 26 februarie 1919 (Hotel Meurice)

...Tu vrei să știi ce mai fac. Tu ai dreptate. În această dimineață (eu îți scriu la ora unu) — 13 — am primit o mulțime de lume. Au venit din România : Petre Durma, Leonte, etc. Am primit și o scrisoare politică. Probabil Dinermann n-a comunicat încă nimic. Poate voi primi aceasta după masă, cînd va veni la mine să mă vadă ministrul belgian. Noutăți : Barbu Stirbey este aici, ascuns de trei zile la doctorul Krainik. El așteaptă. Eu nu sînt absolut sigur de aceasta, dar am însărcinat un detectiv să se intereseze. Păstrează secretul cel mai absolut, eu te rog, cum tu știi să o faci. O altă noutate: Ventura (actrița) a sosit și ea. Ea a povestit că Brătianu a amenințat pe Regina [8]) cerîndu-i să se reconcilieze cu Martha Bibescu [9]). Regina n-a îndrăznit să-l refuze. Motivul ? Brătianu a zis că Martha a lucrat cu austriecii pentru pacea separată. Brătianu a amenințat pe regină prin Barbu Știrbey. Pentru aceasta el a venit aici...

Campania împotriva mea pe chestiunea Banatului se continuă prostește. Acum au inventat că eu aș fi dat lui Passici un memoriu. Marincovici a dat deja o dezmințire lămuritoare la București.

Eu voi lupta ca niciodată ; te rog să mă crezi și să ai încredere în soțul tău.

[1]) Baronul Eduard Rotschild, președintele Consistoriului evreiesc din Franța.

[2]) Soția fostului prim ministru englez, Henri H. Asquit (1852—1928), șeful Partidului liberal.

[3]) Anton Bibescu, descendent direct al domnitorului Gheorghe Bibescu (1842—1848), fost secretar al legațiilor de la Paris și Londra și apoi ministru plenipotențiar la New York și Madrid. Autor dramatic.

[4]) Philip Berthelot, secretar general al Ministerului de Externe francez.

[5]) O localitate în munții Alpi.

[6]) Se referă la tratatul încheiat de România în 1916 cu Puterile Antantei prin care se precizau viitoarele frontiere ale României.

[7]) Constantin Mille (1861—1927), directorul ziarului „Adevărul", fost deputat.

[8]) Regina Maria care se afla și ea la Paris.

[9]) În timpul războiului Martha Bibescu a avut anumite legături cu cercurile austro-germane din București.

Insomnie lîngă destinele țării

„România și-a cîștigat prea scump dreptul la viață ca să renunțe vreodată la el"

Profund conștient de legătura de esență între legalitate, securitate, dezarmare, cooperare, pace, Nicolae Titulescu se înscrie în istoria interbelică drept unul din cei mai reprezentativi exponenți ai acestor preocupări și cei mai fervenți luptători pentru materializarea acestor exigențe majore.

Intuind caracterul indivizibil al securității și păcii în epoca contemporană, omul politic și diplomatul român a pledat pentru crearea structurilor și adoptarea măsurilor de natură să ferească aceste valori de orice atentat, combătînd arguțiile celor ce căutau, pornind de la criterii formale, artificiale, să împartă eforturile în această direcție, cu toate efectele negative pentru succesul unui asemenea proces. Concepția sa unitară l-a făcut să urmărească securitatea Europei de vest și a Europei de est cu aspecte integrante ale securității europene.

Preocuparea unor state europene, mici și mijlocii, de a-și asigura securitatea — în condițiile ascensiunii forțelor fasciste pe plan internațional, ale accesului lor la putere într-o serie de țări și ale manifestării unor tot mai puternice tendințe revizioniste și agresive — a condus, la 16 februarie 1933, la semnarea Pactului Micii Înțelegeri, iar la 9 februarie 1934, la semnarea Pactului Înțelegerii Balcanice, organisme regionale de securitate, avînd un caracter eminamente defensiv, menite să apere statu-quo-ul teritorial sancționat prin tratatele de pace semnate după primul război mondial. Rolul lui Nicolae Titulescu în crearea acestor organisme și în asigurarea unității lor de acțiune, în orientarea activității și în stabilirea atitudinii lor concrete în probleme-cheie ale vieții internaționale interbelice conturează o contribuție de primă însemnătate.

Reacțiile regimurilor fasciste, italian și german, — concretizate în înăsprirea atitudinii acestora față de statele membre ale Micii Înțelegeri și ale Înțelegerii Balcanice, mergînd de la declarații politice inamicale, amenințări, mai mult sau mai puțin voalate, și ajungînd la represalii economice, — certifică convingător importanța eforturilor și demersurilor diplomatice a o serie de state, în rîndul cărora România a avut un rol principial și statornic, consacrate făuririi societății colective în Europa.

GEORGE G. POTRA ■

„Pacea nu este decît un cuvînt zadarnic dacă nu este clădită pe unica temelie ce poate susține o pace durabilă și al cărei nume este : securitatea. /.../.

Securitatea nu este operă de formule. Ea este o realitate ce consistă în a se asocia împotriva unui flagel comun ce se cheamă războiul. Dacă asociația este deschisă tuturor națiunilor fără excepțiune și dacă există națiuni ce refuză să participe la ea, aceasta înseamnă pur și simplu sau că primejdia războiului este mai mică pentru ele decît pentru celelalte sau că, în ordinea concepțiilor lor, războiul nu este o catastrofă."

„Consecințele unui război în Europa ar fi însă atît de dezastruoase pentru toți, încît noi am lucrat la Geneva întrevăzînd viitorul nu împotriva cuiva, ci pentru ceva : menținerea cu orice chip a păcii actuale în Europa."

„Europa trebuie să se obișnuiască a considera creațiile politice ieșite din marele război ca realități în continuă creștere, care nu mai cer nimănui dreptul de a trăi și care în orice împrejurare nu se vor lăsa înăbușite niciodată.

Viața modernă are nevoie de mari unități, atît din punct de vedere economic, cît și din punctul de vedere al securității. Sînt de acord. Dar trebuie să și știi cum să atingi acest țel esențial.

A reface ceea ce a fost desfăcut sub pretext de dreptate e nu numai o sforțare zadarnică, dar înseamnă și a crea din nou starea de lucruri al cărei cel mai sigur rod a fost marele război.

Rămîne o singură metodă : asocierea statelor pe baza marilor interese cu caracter general.

E meritul statelor din Europa Centrală și din Balcani de a fi înțeles acest adevăr și de a nu fi cruțat silințele lor pentru a-l realiza în domeniul practic, lărgind treptat cercu-i de aplicare, fără a consimți vreodată a-l închide, convinse că, dacă unele perspective ale prezentului comandă oprirea, viitorul însă comandă speranța și perseverarea."

„Ne aflăm aici nu numai în calitatea de teoreticieni care elaborează un protocol ; sîntem oameni politici care săvîrșim acțiuni politice, asumîndu-ne responsabilitatea în fața țărilor noastre. Trebuie deci să ne înarmați pentru a ne permite să convingem opinia publică de la noi din țară, precum și parlamentele noastre.

Dacă securitatea este, cum s-a spus, o stare de spirit, principala securitate pentru un stat care acceptă acest protocol este de a ști că frontierele sale nu pot alcătui obiectul unei discuții."

„Situațiunea internațională este din cele mai îngrijorătoare.

Evenimente noi sînt încă posibile și ele nu pot constitui o surprindere decît pentru aceia care nu au urmărit și nu cunosc de aproape evoluția politicii externe și interne a diferitelor state europene.

În fața unei atare situațiuni, nici un om cu răspundere nu poate rămîne pasiv. Dar nici un om cu răspundere nu poate iarăși să considere că reacțiunea salutară țării sale în asemenea împrejurări ar putea consista în împovărarea ei cu noi obligațiuni militare.

Cînd pacea este amenințată, nu se răspunde cu război, ci cu organizarea păcii.

Aceasta este geneza simplă și întreagă a Pactului de organizare a Micii Înțelegeri.

Dealtfel, de la origine, Mica Înțelegere n-a fost decît un instrument în serviciul păcii. /.../.

Să-mi fie îngăduit să evoc aci amintirea aceluia căruia îi revine meritul istoric de a fi lucrat în numele României la constituirea celei mai solide asociații politice de după război, avînd ca scop menținerea păcii.

Am numit pe Take Ionescu. /.../.

Secretul puterii Micii Înțelegeri stă în faptul că ea a știut să înfiripeze internaționalul pe un național vajnic, veghetor și indestructibil."

„Politica noastră consistă, în adevăr, în a insera activitatea țărilor noastre într-o vastă rețea de state animate de același ideal, în așa fel încît, fără a sacrifica nimic din interesele noastre naționale, acțiunea noastră să fie în mod constant subordonată interesului general.

Acesta este fundamentul Micii Înțelegeri, aceasta este geneza Înțelegerii Balcanice.

Unii învinuiesc această metodă de a face statele ce o practică să piardă libertatea de acțiune în momentul oportun. Mica Înțelegere consideră, dimpotrivă, că o asemenea politică nu poate face să se piardă decît libertatea de a face rău.

Iată pentru ce Mica Înțelegere va continua să rămînă credincioasă acestei politici, precum și aceleia ce consistă în a da Societății Națiunilor concursul cel mai absolut."

Toamna pieților noastre trece prin primăvara acestui pămînt

C.A.P. Traianu, județul Ialomița. Aliniate pe rînduri, femeile din fotografii execută fiecare o anumită operație. Unele sapă cuiburile, cîteva apoi le udă, vin altele care aplecîndu-se pun cîte un fir în fiecare cuib, după care, aproape îngenunchiate, ultimele vin cu mîini ocrotitoare și fac în jurul plantei un adevărat zid de apărare. Fac zilnic cîte 3 000 de aplecări. Și ne putem imagina de cît efort sînt capabile, dacă ne gîndim că plantează cîte 10—16 hectare de roșii într-un sezon, fiecare hectar primind în jur de 60 000 fire

ELENA GHERA ■

Opinia unui alegător

De la Ana la Caiafa

Nu e prima dată cînd mă trezesc eu însumi zicînd, la capătul nervilor, în cîte o împrejurare de viață domestică, de toate zilele adică, sfîrșit, „Iar mă trimet „ăștia", de la Ana la Caiafa" și cu o încăpățînare care ar fi trebuit cheltuită pentru fapte infinit mai importante o iau de la început. Însă nervii mei se tocesc zdravăn și cum trece timpul simt rosătura încrengăturii lor și îmi trebuie o sforțare superioară celei cu care înfruntam, cu tinerețea, experiența tristă concentrată în formula aceasta sintetică pe care prea rare ori o privim sub un unghi umoristic. Pentru că și pentru umor ai timp odată, ai timp de două ori, nu te poate amuza la nesfîrșit și nu te poate lăsa indiferent jocul păgubitor de-a lipsa de răspundere și de angajare concretă și corectă și curată și răspicată în fața sarcinilor pentru care ești plătit și pus să răspunzi.

Nu vă spun nici o noutate, desigur știți foarte bine cum ne poartă cîte unii confrați ai noștri pe drumuri, stai cu „el" de vorbă cinstit, lucrezi cu „el" în aceeași unitate, cum se spune, stai lîngă el pe scaun în ședința organizației de partid, te desparți de el ca de un tovarăș și, cum ajunge după „ghișeu", cum devine ori Ana ori Caiafa și de la unul la altul începe tocirea nervilor.

Cine dracu o fi sădit în noi atîta fariseism, nu pot să înțeleg !

— Domnule, îmi spune un cunoscut, om de încredere, cu nume în meseria lui, cu state de serviciu, cu viață pusă cinstit, ca în palmă „la lumina zilei", să vadă toți și să știe toți care e adevărul cel mai adevărat cu privire la el, — domnule, cer într-o zi o recomandare sau o adeverință sau un asentiment, n-are importanță, și dintr-odată văd pe cîte unul cum se încruntă și cum se umple de sudoare fruntea lui și zice : „E limpede, sigur, dar să punem chestiunea în colectivul de conducere", și eu zic, la rîndul meu, „Da, tovarășe, pune-o, e normal în discuția colectivului", și se întrunește colectivul, e de acord, mai rămîne să semneze „el" care e reprezentantul colectivului. Și el, cu inima friptă de răspundere, zice, „Ar mai trebui un aviz și de la serviciul cutare" și vine și avizul și totul e, aparent, în ordine, dar iar ajungi la Ana și Ana mai inventează, sigur, o Caiafa, care, cu același zîmbet îndatoritor pe buze, e de acord dar te mai trimite și el odată la Ana, de unde ai venit, iar Ana, liberal acum, desface brațele și strigă chipurile indignat : „Păi bine, tovarășe, e simplu așa, dar ia să vedem acum cît de generos e Caiafa, dacă acum semnează ; să nu facă ei pe democratul și să mă lase pe mine cu ochelari de cal ; sigur că da, ia du-te dumneata acum la el să vezi ce mai zice ! ?"

Și eu iar mă duc la Caiafa și știu sigur că mă voi întoarce la Ana și... și știți dumneavoastră, trebuie într-adevăr o sănătate de fier. Și în momentul semnăturii toți devin importanți și toți devin gravi și toți se sufocă de grija răspunderii și se îmboboșează la față și le plesnește nasturele cămășii de la gît și de atîta umflare și de atîta congestie, bineînțeles că... nu semnează nimic !

Este, pînă la urmă, o umilință în tot acest protocol al neputinței importante, o umilință care te privește pe tine, petiționar, care te chinuiește și te usucă exact ca o lingoare și, de ce să nu recunoaștem că oameni sîntem și că îți scade jumătate din cheful de viață și jumătate din puterea de muncă și jumătate din ambiție și jumătate din dorința de mai bine și jumătate din bucuria vieții. Sigur, ce spun eu aici e o formulă metaforică, fiindcă dacă ți-ai pus în gînd să faci ceva serios și vrei, cu tot dinadinsul, e cazul să faci.

Sînt, vă spun cinstit, pentru înlăturarea categorică a acestor neisprăviți care, în atîtea domenii, încurcă societatea noastră în dorința ei de mai bine și sînt convins că nici un neisprăvit nu e atît de nespugnabil pînă la urmă, ca să nu poată fi clintit din loc. Am văzut, pînă de curînd, un post ținut de cineva atît de îngîmfat încît credeai că la scaunul deținut de acest îngîmfat se termină pămîntul și, pe toate drumurile, toată lumea spunea că scaunul e ținut de cine nu trebuie și că rar s-a văzut prostia mai îngîmfată ca prostia cocoțată pe acel scaun și a venit scadența și s-a văzut că scaunul era ocupat de un fund mare și atît. Nu e cazul să ne oprim în fața acestor scaune, pentru că și în socialism mai sînt scaune care nu sînt ocupate de cine trebuie și de asta e și puternic partidul nostru de guvernămînt pentru că, pînă la urmă, în cadrul lui adevărul iese la lumină.

Așadar eu propun să nu scurtăm cum zicea cineva, drumul de la Ana la Caiafa, ci să renunțăm, cu toată liniștea, la cei care cred că socialismul a fost inventat ca o plapumă pentru lipsa lor de răspundere.

DINU SARARU

1. Bunica

— Focul ăsta al amorului e cea mai mare putere, e neîntrecut ! Acum am iubit și eu, vorba aceea, în tinerețea mea, am văzut atîtea cazuri, dar ăștia sînt ca dracu, de nedespărțit. Eu i-am spus ei : Daniela, du-te la părinții tăi acasă, vorbește cu... «Mai bine mă arunc de la balconul dv. decît să mă despartă de Gabi...»

— Așa zice ea ?

— Așa ! Și el zice la fel.

— Cînd a început iubirea asta ?

— Păi, acum o lună și ceva au sărbătorit cu mare fast și ardoare. la restaurant, ziua în care s-a împlinit anul de cînd s-au cunoscut. Auzi dragul mamei ? Noi sîntem brăileni, am plecat de acolo de peste douăzeci de ani, dacă Gabi care s-a născut la Ploiești are 24... Mi-aduc aminte, apărea acolo „Curierul Brăilei" și aproape în fiecare zi publica sinucideri din amor, se aruncau în Dunăre din cauza dragostei; părinții se opuneau, cum era atunci. că să ia fată bogată, fata lu' alde cutare, alde cutare, nu știu ce, ei se iubeau, părinții se opuneau, eh, banii...

— Apropo, de unde bani pentru petrecerea de la restaurant ?

— ?

Bunica lui Gabi nu-mi răspunde. Nu m-a auzit ?! Prin fereastra ei de la etajul 9 se uită la porumbeii poposiți pe aticul terasei blocului vecin, un mamut de P + 10. Gîndul că focul amorului s-ar plasa printre supraputerile lumii ar lesna de rîs pe mulți, inclusiv pe cei care mai pot oferi exemple proaste, deși — cum zicea Preda ? — unde dragoste nu e, nimic nu e !... Cum o fi fiind reciproca ?...

În cartierul bucureștean Drumul Taberei seara se lasă tot dinspre răsărit.

2. Alerta continuă

Merg aproape lipiți și vor audiență la noi.

Gabi, 24 de ani, și Daniela, nici 19 — înalți, bine făcuți, aer de cam lefteră vacanță vernală, îmbrăcați decent, ochi curați, catifelați, nemachiați, cearcăne ușoare, priviri drepte (ea), speriate-neguros-impertinente (el), gesturi trădînd oarecare discrazie (ambii). Îi invit pe scaune. Nu le părăsesc aproape două ore. Vorbesc ceremonios-nervos, imaginați-vă asta. Dacă aș fi partizanul cinismului sec aș scrie : dramoletă pe o variantă Love Story, subiect banal, tramă narativă simplă (el, tip-decorativ-gen-lichea-simpatică, a „făcut" clasa a IX-a în trei locuri din două orașe, într-a X-a a fost exmatriculat, e necalificat, n-a lucrat decît doi ani după care a demisionat, de cinci luni nu-i încadrat nicăieri ; ea, cam provincială, absolventă de liceu industrial, ziua lucrează unde a fost repartizată, seara frecventează cursurile anului I la politehnică, pînă acum opt zile a stat în gazdă la un fel de rudă care n-a mai vrut s-o țină și atunci s-a mutat la el, de bună voie și nesilită de nimeni ; el și ea se iubesc și s-ar căsători dacă părinții ei trăitori în județul Giurgiu nu s-ar împotrivi...). Nefiind decît ceea ce sînt — și deloc cinic — mă abandonez jocului lor inconștient, de-a mama și de-a tata, îl ascult împreună cu casetofonul...

— Individul ăla ne aleargă continuu, vrea scandal, ne așteaptă în cele mai nebănuite locuri, a venit și la mine, la bloc, cu miliția, ne-a făcut de rușine, dacă nimerim față-n-față și ridică mîna nu răspund de ce s-ar putea întîmpla...

— Cine-i „individul" ?

— Tatăl fetei. De jenă ea n-a mai fost de două zile nici la lucru, nici la cursuri, dormim pe la prieteni.

— Mama ta a fost de acord s-o aduci în casă pe Daniela ?

— Da. S-a mutat în pat cu bunica și ne-a lăsat nouă o cameră. Nu știți de ce se opune tatăl ei ?

— 1. Bănuiesc că n-are chef să ajungă bunic înainte de a fi socru. 2. Pînă la 24 de ani n-ai ajuns nimic, n-ai făcut nimic, nu prezinți nici o încredere...

Intervine Daniela :

— Dar îl iubesc pe Gabi, tata de ce ne hăituiește ? Adică ? Ne aleargă. Ultima dată a fost o goană ca-n filme (o povestesc cantivant). Mi-am pierdut buletinul sărind un gard în Ghencea. În ultima clipă am luat un taxi și-am scăpat de el...

— Ce doriți de la revistă ?

— O anchetă. Să scrieți și să-i blamați pe părinții ăștia de modă veche care ar dori probabil să joace cearșaful, a doua zi după nuntă. Ce mentalitate pe ei !

— Aha... Să știți că dacă facem o astfel de anchetă o și publicăm. Dacă insistați...

— Da. Ce trebuie să facem ?

— Daniela să-și anunțe pierderea... identității, să nu absenteze de la ore și să spună adevărul la fabrică, poate i se motivează zilele nelucrate. Tu, Gabi, te duci imediat și te înregistrezi la forțele de muncă. Apropo, ne-ai afumat biroul ! De unde ai bani de țigări ? Cine a plătit taxiul ăla salvator ?

— Daniela. Cîștigă 1 750 de lei pe lună.

3. Întreprinderea

Directorul : „Sînt de părere că nu mai poate fi recuperat deși, vorba aceea, niciodată nu-i prea tîrziu. Gabi tinde serios să devină un rebut social. Aici s-ar fi putut califica ce-ar fi dorit, de la mecanică fină pînă la electrotehnică și electronică. De cîteva ori mi s-a propus să-l dau afară : întîrzia, pleca în timpul programului, fuma în locuri nepermise, era obraznic. A venit mamă-sa. Ne-a rugat, ne-a explicat ce bolnav a fost încă de mic, deși acuma-i sănătos tun ! L-am scutit și de muncă patriotică... De fiecare dată a scăpat cu cîteva penalizări administrative. Odată și-a lovit șeful de echipă cu pumnul în care strînsese o piesă metalică. I-a rupt aceluia trei dinți, i s-a întocmit dosar de cercetare penală, dar a scăpat ca prin minune de o condamnare (n.n. — așa este, am verificat la miliție și la procuratură. a fost chiar și un proces dar, în ultima clipă, lovitul a acceptat 4 000 de lei și și-a retras reclamația...). În cele din urmă i-am acceptat demisia, e un fel de a spune, ca să nu apară cu contractul de muncă desfăcut. Eu i-am acordat cîteva șanse de reabilitare, nu-l mai cred indiferent ce va spune, nu-i mai vreau în fabrică... Daniela e fată bună, lucrează, e și studentă, anual îi trec prin mînă 350 milioane de lei, dacă n-ar fi corectă ar putea provoca probleme deosebite acestei, dar acum e în pericol ! De cînd e prietena acestui fluieră vînt are opt absențe... Ne veți critica că pe el n-am fost în stare să-l dăm pe brazdă ?" **Secretara comitetului de partid :** „Acasă am patru copii, aici 80 la sută din personal îl formează tinerii, am lucrat în schimburi zeci de ani, dar om ca ăsta n-am întîlnit. Pe față a cunoscut-o în fabrică, cînd a venit ea în practică. Într-o zi mi s-a spus că se țineau de gît în stația de tramvai. L-am rugat să nu uite unde se află și m-am trezit cu un „ce, n-avem voie nici asta, unde scrie...?" La insistențele mamă-si i-am dat recomandare pentru liceu, la seral, dar nu s-a ținut nici de carte, a fost exmatriculat pentru absențe. Zilele trecute m-a oprit : «O să vină tatăl Danielei la dv. Nu mă nenorociți...» Nu cred că mai poate fi recuperat..." **Președintele sindicatului :** „Gabi e indisciplinat și infatuat, își permite să-i taxeze de incapabili pe oamenii cu calificări superioare. A citit cîteva cărți de electronică, pare-mi-se că a făcut și o propunere de inovație, a lucrat și cîte ceva pentru el, un casetofon, o orgă de lumini și-și închipuie că-l bate la spate pe alții cu meseria pe care „o vede" el. E derbedeu. De două ori l-am trimis la un curs de calificare. Lipsea și de acolo pe motiv că n-are ce învăța... Cînd e la ananghie, o face pe bolnavul, dar l-am văzut pe terenul de tenis, joacă superb..."

În întreprinderea aceea am mai discutat cu încă patru oameni : nu-l mai vor în colectivul lor, îl detestă. Absolut toți nu văd cu ochi buni o eventuală căsătorie a Danielei cu Gabi.

4. Mama

„L-am crescut singură, încă de mic a suferit de reumatism poliarticular, numai eu știu de cîte ori a fost internat prin spitale, de-aia nu l-au luat nici la armată... E un copil bun, n-a lipsit de acasă nici o noapte, nu joacă cărți, nu umblă vagabond pe străzi, nu fură, nu bea, stă în casă și citește, și mîgălește electronică, el și-a făcut „cas"-ul, el — amplificarea, el — orga de lumini... Omenii nu-l acceptă pentru că le zice în față ce gîndește despre ei, nu neg că la fabrică n-a mai greșit, dar de ce îl vedeau numai pe el ?"

— Dv. ați plătit cei patru mii de lei pentru dinții rupți șefului de echipă ?

— Eu. Băiatul s-a purtat cavalerește. Nesimțitul acela l-a înjurat de mamă, de mine adică...

— Daniela nu vă este acum nici noră, nici chiriașă. Cum acceptați situația asta? Dacă ați fi mama ei ?

— Copiii se iubesc. n-am ce le face. Umblu de cîteva zile să-i găsesc fetei o gazdă, deși nu prea vrea. Am o promisiune chiar din seara asta. Mai tîrziu probabil că se vor căsători...

5. „Aș stringe de gît niște indivizi, pe dumneavoastră v-aș bate !"

— Gabi, mi-ai promis că te duci să te înregistrezi la forțele de muncă. N-ai fost, am verificat. M-ai mințit.

— Am fost. N-am știut că trebuie să mă și înregistrez. D-aia nu m-ați găsit în catastifele ălora.

— Nu te cred.

— Bine, atunci n-am fost. Ce să caut la ei ? Să mă dea la săpat șanțuri ? Pe mine, electronist ?!? Ce dacă n-am carnet de calificare ? Voi avea. Mi s-a spus să mă recalific. Eu vreau electronist ! La televizor spuneți că tinerii pot să-și aleagă meseria care le place, prin ziare susțineți același lucru. Tot ce vedeți aparat în camera asta este făcut de mîna mea. Vreau electronist, înțelegeți ? Cu riscul să aștept cine știe cît...

— Ăsta-i un moft pentru ca s-o faci pe chiulangiul în continuare. De ce te-aș crede ? Ai dat cu piciorul șansei avute. La fabrică ți se dădeau lucrări exact pe gustul tău, m-am interesat.

— Am auzit eu cu cine ați vorbit. Aș stringe de gît pe toți mîncinoșii ăia ! Pe dv. v-aș bate că-i credeți pe ei și nu pe mine...

— De fapt de ce ai demisionat ?

— Sînt nepricepuți, îndivizi atehnici și dogmatici, fac tapaj pentru că îndrăznești să-ți aprinzi o țigară, pentru că te plimbi cu o fată ținînd-o după umeri...

6. O șansă pentru Gabi !

Gabi este așa cum l-am prezentat. Adică un inadaptat. Pentru că așa a fost educat. La 24 de ani este exact ceea ce a devenit : un tînăr care amînă mereu să ia o hotărîre asupra propriei sale existențe. Pînă acum a trăit vraiște, n-a știut (ori n-a putut ?) să-și atingă visul — **electronist !** E refractar la multe, la adevăr, la disciplina muncii, la sfaturi binevoitoare, la buna-cuviință, la vrute și nevrute, la regulamente de ordine interioară și exterioară... Ce se va întîmpla între el și Daniela în viitor este o problemă pe care o vor rezolva singuri. Rostul rîndurilor de față este altul : **un tînăr este în pericol pentru că nu muncește !** Și nu munceste pentru că este așa cum este. Dar EL ESTE, nu-l putem ignora. Cu greu găsești pe cineva cu referințe mai rele decît ale lui. La încadrare contează și referințele. Cine mai are curajul să-l încadreze și să-l califice electronist ? Iată, facem apel pentru un tînăr rău.

MIRCEA BUNEA

Apel pentru un tînăr rău

Arde în altă parte focul

Pe scurt, cam așa s-au petrecut lucrurile și cu coșul de fum de pe Șos. Alexandriei din Capitală. Coș care nu mai produce de multă vreme fum, ci necazuri locatarilor blocului M5. Focul arde în altă parte. „La data cînd s-au construit blocurile din cvartalul Alexandriei — Lerești, s-a construit și o centrală termică ce aproviziona cu căldură și apă caldă menajeră respectivele imobile (M1, M2, M3, M4. M5) — explică în detalii comitetul Asociației de locatari ai blocului M5, în numeroase memorii. La seismul din 4 martie 1977, coșul de fum al centralei — cu înălțimea de 30 metri și sprijinit de una din laturile blocului M5, latură cu pereți portanți, făcînd parte din structura de rezistență — s-a avariat, deplasîndu-se considerabil într-o parte. În această deplasare a provocat avarii serioase tuturor apartamentelor de care se sprijinea. Unul dintre memorii a fost adresat Întreprinderii de construcții, reparații și administrație locativă — I.C.R.A.L. — a sectorului 5. I.C.R.A.L. sector 5, după ce își deplasează specialiștii la fața locului — și constată că lucrurile stau întocmai, că Turnul din Pisa s-a mutat în Șos. Alexandriei, răspunde că problema nu îi aparține, nu este de competența sa, nefiind proprietara coșului de fum. Să se adreseze G.I.G.C. — Grupului de întreprinderi de gospodărie comunală, singurul proprietar și administrator de centrale, centre și puncte termice pentru locuințe din Capitală, cu competența de a hotărî oportunitatea sau nu a demolării coșului și asigurarea protecției blocului. Între timp, în anul 1979, cvartalul de locuințe a fost racordat la sistemul de termoficare, centrala și coșul ei devenind astfel, cu totul inutile. Prin crăpăturile provocate poți vedea cerul liber ! „În toți acești 5 ani, comitetul asociației, în numele nostru al tuturor locatarilor, a întreprins numeroase demersuri către G.I.G.C.". Care, în fine, la 10 august 1981, răspunde promițător, dă locatarilor o rază de speranță. Cu adresa nr. 15 130, arătînd că **„în cursul lunii august a. c. se va convoca o comisie formată din reprezentanții I.P.B. — G.I.G.C. pentru stabilirea măsurilor ce ar trebui luate. În cazul în care se impune, se vor lua măsuri de demolare a coșului de fum".** Semnează inginer șef L. Miron. Luna august a trecut, comisia n-a sosit. Nici pînă azi ! Curînd, curînd vine alt august. Motiv pentru care cetățenii ni s-au adresat. Motiv pentru care l-am căutat și noi pe tovarășul inginer șef Lupău Miron. După mai multe încercări și insistențe reușim să purtăm o convorbire cu tovarășul director general al G.I.G.C., Ștefan Ionescu. Ne face cunoscut ferm și definitiv că „verificînd documentele noastre, n-a mai fost nevoie să deplasăm comisia, deoarece centrala termică din Alexandriei 104 nu ne aparține. Nu a fost recepționată și nu ne-a fost predată, n-a fost preluată de către noi". (Cui, ce-i pasă că un bloc din fondul nou de locuințe al Capitalei în care statul a investit milioane se degradează, se avariază lent ! ?). Să ne adresăm cui este vinovat. Nu-și pune problema, tovarășul director general de la instituția pe care o conduce, singurul — repetăm — proprietar de asemenea obiective, nu-l are în evidență și în administrare și pe cel din Șos. Alexandriei ? Atunci, în mod firesc se ridică întrebarea : care răspuns este totuși, mai bine documentat, cel dat în scris locatarilor de către colaboratorul său în conducerea instituției, sau cel verbal dat nouă ? Sîntem foarte ferm îndreptați spre D.G.D.A.L. — Direcția generală pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe, social-culturale și administrație locativă. Firește, ne conformăm și ne confirmăm că am fost induși în eroare. Tovarășul inginer Mihai Cristodulo, șef birou în serviciul producție ne dovedește pe baza Procesului-verbal nr. 382 din 28.X.1971, că respectivul obiectiv (centrală plus coș) este recepționat, predat și preluat de către G.I.G.C. de 10 ani și că reprezentantul său, ing. Constantin Colceag a fost chiar președintele comisiei de recepție.

Nu cu factica struțului, ci cu asumarea responsabilității se rezolvă cererile și sesizările oamenilor muncii, tovarășe director general, cereri și sesizări ce sînt și materia muncii și datoriei profesionale a funcționarilor de la G.I.G.C. Așteptăm nu răspunsuri, ci rezolvarea situației ce trenează de atîta vreme în Șos. Alexandriei 104, bloc M5.

CICI IORDACHE

■ Iată două scrisori care se referă la același lucru, starea deplorabilă a unor străzi. „Datorită faptului că străzile Azuga și Magnoliei, sector 2, nu suportă circulația mașinilor mari, grele, de doi ani acestea sînt pline de gropi și, cu toate că măturăm și ridicăm nămolul pe trotuare, ca să mai facem loc apei să se scurgă, nu vine nimeni să ne scape de acest noroi" (**Bitu Maria**, str. Azuga, nr. 28 A, București) ; „Străzile Zorilor, Cpt. Stoenescu, Tinereții și Arh. Mincu din cartierul Piața Victoriei din Focșani sînt de ani de zile deteriorate, gropile reușind să pună pe cricuri numeroase autobuze ITA care pornesc în cursă de la Autogara municipală" (**Predescu Teodor**, str. Zorilor nr. 7, Focșani).

■ **Consiliul popular județean Arad :** În legătură cu scrisoarea privind unele vînzări de apartamente proprietate personală construite cu sprijinul statului, cu preț de speculă, vă informăm următoarele : se confirmă că unele persoane au înstrăinat fără o justificare aparent reală apartamentele construite sau cumpărate de la stat. Întrucît volumul operațiunilor pentru depistarea acestor cazuri este mare, acțiunea este în curs de desfășurare. După definitivarea lucrării și avizarea cu toată răspunderea a cazurilor respective, Comitetul executiv va stabili măsurile care se impun și pe care vi le vom comunica și dv".

■ **Guraliuc Valentin** din Botoșani, str. Împăratul Traian 107, arată că la librăria nr. 8 deschisă de curînd „discurile mai căutate se vînd obligatoriu cu un calendar de perete 1982, (acum, la sfîrșitul lui aprilie !), preț 15 lei, plus o pungă de plastic. Cine nu vrea așa, nu cumpără, mi-a răspuns merceologul Broască Petru de la CLDC Botoșani".

■ **Ministerul Muncii :** „Tov. Negescu Virginia i s-a calculat pensia pentru accident de muncă".

■ Conducerea Cooperativei de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor Sohodol, Alba, a sancționat-o pe lucrătoarea comercială **Virciu Maria** cu mustrare scrisă pentru divulgarea secretului de serviciu. Care era secretul de serviciu divulgat ? Ne scrie Virciu Maria : „Un membru cooperator din Sohodol, a cumpărat de la magazinul Universal din centru două galerii de perdele, una la prețul de 93 lei, și una de 63 lei. Era același sortiment de marfă, prețul era diferit și nu era afișat în unitate. Omul a venit la biroul cooperativei să afle prețul real și i l-am spus". De cînd este prețul unei mărfi secret de serviciu ?

■ **Ministerul Muncii :** Nisif Ilisea a fost repartizat la Întreprinderea de fibre sintetice Corabia, de către DPMOS județ Olt.

■ **Ioan Duma**, satul Cuvin, comuna Ghioroc, Arad, caută toate numerele revistei noastre de la prima apariție pînă în 1960. Cum nu-l putem ajuta, îi publicăm rugămintea.

■ În legătură cu scrisoarea lui Corban Dumitru, **Consiliul popular al municipiului București**, ne răspunde : Am atenționat furnizorul, IIL București, în ceea ce privește calitatea laptelui de consum și a iaurtului, de asemenea, IMP București pentru starea necorespunzătoare de igienă a navetelor în care se transportă pîinea, iar în ceea ce ne priveste vom lua măsuri severe împotriva celor ce încalcă regulile generale de comerț și igienă.

■ **Consiliul popular, sector 3 :** Urmare a scrisorii cetățeanului **Anghel Gh.** din București, vă comunicăm că str. Nicolae Pascu a fost curățată de noi, în această primăvară, la lopată, de două ori. Am intervenit la ICAB pentru desfundarea canalelor, somîndu-i că vor fi amendați contravențional. De asemenea, pentru asigurarea curățeniei în zonă, conducerea șantierului ICDE — ing. Manolescu — a fost amendat (sau amendată !?, n.n) cu două procese verbale.

■ Într-un singur an, hunedoreanul **Spinea Nicolae**, str. Munteniei, nr. 6 A, bl. E, ap. 62, și-a dat televizorul la reparat de trei ori la cooperativa „Drum nou", din microraionul 4. Ultima oară, tot fără folos.

■ **Procuratura Generală :** În legătură cu plîngerea lui **Supeală Cristinel**, vă facem cunoscut că s-a dispus infirmarea rezoluției de neîncepere a urmăririi penale, dosarul fiind trimis Procuraturii județene Prahova, pentru a lua măsuri de completare a urmăririi penale.

■ Cetățeanul **Ionescu Constantin** din București, șos. Pantelimon 405, bl. 350, sc. B, ap. 85, propune „amenajarea unei zone de agrement pe lîngă lacul Fundeni, pînă la înființarea grădinii zoologice de care a scris revista dv". Aceasta ar presupune două investiții, dintre care una s-o desființeze pe cealaltă. Dar, aveți dreptate, aici trebuie făcut odată ceva, pentru că, așa cum scrieți, „malurile lacului Fundeni sînt în prezent depozit de gunoi".

■ **Consiliul popular al orașului Moreni :** Tov. Tatu Narcisa a fost încadrată și repartizată la un loc de muncă corespunzător.

■ **Asociația locatarilor Calea Giroculul nr. 62, Timișoara :** „Vă mulțumim pentru operativitatea cu care ați sesizat consiliul popular al municipiului despre deficiențele blocului nostru. Dar Trustul constructii montaj nu se ține de cuvînt. Remedierea defecțiunilor s-a făcut în lunile februarie — martie așa cum s-au efectuat și cele din anii anteriori : incomplet și cu noi deficiențe". Nici nu știm cum e mai bine : dacă vin iar oamenii trustului, se vor înmulți, probabil deficiențele și ne vom simți și noi vinovați...

■ „Țăranul cooperator **Bancu Arcadie** din comuna Seitin, Arad om dotat cu multiple calități în diferite direcții (dulgherie, mecanică, zidărie, sudură etc.) a realizat un plug acționat electric ce poate fi folosit pe spații mici, unde nu intră tractoarele. Înlocuiește grebla, sapa, hîrletul, scurtează timpul necesar pentru arat, grăpat, prășit etc. și utilizează un electromotor de 1,8 Kw cu 3 000 rot/minut realizat la Întreprinderea electromotor Timișoara. Pus la punct și executat în serie, acest plug ar deveni o unealtă de mare ajutor în gospodăriile țăranilor (ing. **Ciumedean Dumitru**, str. Păun Pincio nr. 12, Timișoara).

■ Un superb exemplu de omenie : „Conducerea întreprinderii **Electroaparataj**, sprijinită de comitetele de partid și sindicat, organizează în fiecare primăvară o competiție de fotbal între secții : **Cupa Panțuru**. Întrecerea are un regulament inedit, fiecare echipă trebuind să depună o sumă de bani la CEC pe numele copilului fostului muncitor al uzinei D. Panțuru, dispărut la cutremur împreună cu soția. Cupa se va desfășura pînă la majoratul copilului". (**Chirchor Nicolae**, București).

■ „Din luna februarie încoace nu am mai primit pensia de întreținere de la Întreprinderea de prefabricate din beton București, Splaiul Independenței 85, sector 5, unde lucrează tatăl minorului Grigore Cristea. Fostul meu soț mai lucrează la I.P.B., eu am apelat peste tot, dar n-am primit nici un răspuns". (**Cristescu Doina**, sat Tîrnava, com. Botoroaga, Teleorman).

■ **Un caz special :** trei bătrîni, tatăl, în vîrstă de 105 ani, băiatul, 80 de ani, și nora, 75 de ani, toți pensionari CAP și bolnavi, ne roagă să-i ajutăm să primească o butelie de aragaz. O facem convinși că cei în drept vor analiza situația lor și o vor trata mai ales cu multă înțelegere. Semnează unul dintre ei : **Ion P. Ion**, Cosîmbești, Ialomița.

■ **Cristea Constantin** din Ivești, Galați, ne aduce la cunoștință că pe rampa gării Ivești „zac de vreo 4—5 ani 3 bare de oțel lungi de 10 metri și cu un diametru de 250 milimetri". Semnatarul scrisorii ne roagă să găsim un beneficiar pentru acest oțel și ne întreabă cum s-or fi descurcat cei care l-au **avut** în gestiune. Nu știm.

■ **I.T.A. Alba :** „Referitor la scrisoarea semnată de un grup de elevi, vă comunicăm că, într-adevăr, transportul elevilor pe traseul Cîmpeni — Segagea **s-a executat** cu întîrzieri sau chiar **suspendări** în zilele de 3, 5, 11, 18 martie, din cauza lipsei de autobuze active și a drumului greu circulabil. Actual cursa se execută conform mersului de autobuze". Dacă se **execută** tot pe drumul acela, nu va dura mult, și **suspendările**, ca să păstrăm gramatica răspunsului, vor începe iar.

■ **Procuratura generală :** În urma scrisorii tov. **Fota Constantina**, vă facem cunoscut că Procuratura locală Craiova a dispus trimiterea în judecată a inculpatului Ploscă Iancu pentru infracțiunea de ucidere din culpă comisă asupra lui Fota Constantin. Întîrzierea în soluționare s-a datorat celor două expertize tehnice administrate în cauză.

■ **MTTc :** Pentru neîndeplinirea sarcinilor de serviciu, conductorul de bilete de la trenul 12, din 09.01.1982, a fost sancționat conform statutului disciplinar, urmînd ca la a doua abatere să fie scos de la trenurile de călători (răspuns la sesizarea lui C. Paraschiv din Brașov).

■ „Am contractat cu OCLPP Craiova apartament proprietate personală nr. 10, în bl. 1-2-3, sc. 5 în str. Maxim Gorki, cu termen de dare în folosință 30 iunie 1981. De atunci tot plătesc ratele, iar blocul arată ca în decembrie 1981. În urma reclamațiilor mele, primesc de la constructor fel, de fel de sfaturi binevoitoare și scuze". N-ajung, omul vrea și apartamentul.

■ Spicuim din răspunsul Consiliului popular județean **Botoșani :** Urmare a sesizării tov. **Teodorescu Dumitru**, vă facem cunoscut că reținerea efectuată din retribuție s-a făcut legal întrucît întreprinderea nu a îndeplinit doi din cei patru indicatori care condiționează acordarea integrală a retribuției : producția netă și fizică.

■ Iată o problemă sesizată de 26 de cetățeni din Galați, care locuiesc în str. Brăilei, bl. D 3. S-au mutat în acest bloc în iulie 1981 și nu li s-a racordat nici pînă acum gazul metan. În plus, începînd din ianuarie nu li se mai schimbă nici buteliile, „motivîndu-se că se va da drumul la gazul metan". Oamenii gătesc la resouri electrice, consumă mult curent și plătesc o grămadă de bani.

■ **Consiliul popular județean Ialomița :** Ținîndu-se seama de situația **tov. Oprea Sofia**, soțul bolnav, gradul II de invaliditate, și 3 copii în întreținere, aceasta **a fost** încadrată pe post de îngrijitoare (nou încadrat) începînd cu data, de 1 aprilie 1982.

■ În numele a 15 familii, **Vereș Florica** din Hunedoara, str. Emil Racovită nr. 4, ne scrie că de ani de zile nu au apă deși o plătesc ! S-au adresat ziarului **Drumul socialismului**, acesta a publicat un răspuns al municipalității potrivit căruia problema se va rezolva pînă în septembrie 1981, „dar sîntem în aprilie 1982, lucrurile se prezintă la fel și ne întrebăm ce se întîmplă cu contribuția anuală pe care o achităm de atîta timp". Chiar !

■ „Mă numesc **Mureșan Daniel**, locuiesc în Zalău, cartier Dumbrava, bl. D-11 et. 4, ap. 14 și de cînd **sînt** mutat aici, trebuie să fiu cu ochii în patru, deoarece tavanul este fisurat și cînd plouă sau se topește zăpada putem fi inundați. Am făcut sesizări, au venit meșteri, dar dacă plouă, **e jale**".

■ **Consiliul popular județean Buzău :** Privind scrisoarea tov **Antonescu Liliana** din comuna Glodeanu Siliștea vă comunicăm că peste o lună se poate muta în noul bloc de locuințe și că organele în drept au rezolvat plata drepturilor ce-i reveneau pe perioada zilelor de spitalizare.

■ **Consiliul popular municipal Galați :** La scrisoarea adresată de Ifrim Stanca, prin care reclamă că este acționată în judecată de fiul său Ifrim Cezar Iulius pentru evacuare, vă comunicăm, că, analizîndu-se situația creată, s-a revenit asupra aprobării date, incluzînd și petiționara în contractul de închiriere.

■ **Ministerul de Interne, Direcția generală a arhivelor :** Vă facem cunoscut că nu am primit decît o singură cerere de la tov. Mihăilescu Ana, și nu nenumărate cum v-a sesizat dînsa, la care am răspuns cu adresa 11338 din 22.01.82 **că nu deținem respectivul document.**

■ **Procuratura Generală a R.S.R.** ne înștiințează că a declarat recurs extraordinar în urma sesizării corespondentei noastre **Ponea Georgeta din Ploiești, str. Tismana nr. 26**, înaintînd dosarul Tribunalului Suprem spre judecare cu adresa nr. 256/C/5395/1982.

■ **Dr. Sava Gheorghe, din Arad**, ne roagă să transmitem dr. Mihai Leontopol cele cîteva rînduri pe care i le-a adresat. **„Stimate dr. Leontopol, urmăresc cu mare interes articolele ce apar în revista „Flacăra" despre rezultatele Dumneavoastră în combaterea formelor tumorale. Mă miră și sînt indignat de faptul că se tărăgănează o problemă de așa mare valoare pentru toate ființele vii. Aș vrea să vă ajut dacă sînteți de acord. Eu lucrez la Dispensarul sanitar veterinar, Direcția jud. Arad de 15 ani de zile și pot experimenta medicamentul pe vaci, în unele afecțiuni ale glandelor mamare și pot ține un registru special. Nu doresc să știu compoziția medicamentului ci numai eficacitatea lui pe animale, iar rezultatele dacă doriți am să vi le comunic. Eu vă stau cu multă plăcere la dispoziție. Adresa mea : Dr. Gh. Sava, str. 7 Noiembrie nr. 2, ap. 26, Arad, cod 2900, telefon 16 949."**

Tot în legătură cu cercetările **dr. Mihai Leontopol** primim de la Veronica Reguș, din Vatra Dornei, următoarele : **„Dacă nu 1 500 de salvați ar avea dr. Leontopol, ci numai 2 cazuri, cel al tînărului prezentat de prof. dr. I. Purice și cel al tinerei asistente Adriana Țuțuianu, și încă ar fi deajuns să tresară în dumnealor** (cei puși să rezolve cazul — n.r.) **simțul datoriei și al conștiinței sau măcar groaza suferinței".** Cea care ni s-a adresat este — așa cum o afirmă — o femeie în vîrstă și rîndurile sale reprezintă și opinia soțului său, ambii fiind emoționați pînă la lacrimi de articolul publicat în „Flacăra" din 2 aprilie, în care era reluată aceeași problemă a drumului încîlcit și plin de obstacole, pe care îl are de străbătut dr. Mihai Leontopol în încercările sale de a pune la dispoziția medicinei un produs anticanceros.

Din Pitești Dude I. Dumitru, se arată preocupat de același „caz" Leontopol lansează o idee îndrăzneață : aceea de a se organiza o colectă publică, în vederea creării condițiilor necesare adîncirii cercetărilor întreprinse de dr. Mihai Leontopol. **„Dacă trebuie să recurgem la o colectă publică**, scrie Dude I. Dumitru, **mă înscriu din pensie cu 100 de lei lunar, la sesizarea Dumneavoastră."**

Mulțumim corespondentului nostru din Pitești pentru gestul său de adîncă omenie și generozitate. Credem însă că în țara noastră există acele posibilități care să îngăduie oamenilor de știință să-și desfășoare în bune condițiuni activitatea, chiar dacă, uneori, tocmai aceste resurse par a fi uitate.

■ „Mă numesc **Tănăsescu Cristian** și sînt proprietarul **ap. 16, bl. B I, str. Brîncoveanu, Pitești**, bloc a cărui recepție a avut loc la 30 iulie 1981. Pînă acum n-am reușit să mă mut în apartament din cauza defecțiunilor pe care le-a avut la finisaje. În urma mai multor cereri către O.J.C.V.L. Argeș, acesta a emis, în cele din urmă, adresa nr. 2993/1982 către Șantierul 4 finisaje, cu termen de execuție 15.02.1982, dar care nici pînă azi nu și-a îndeplinit integral obligațiile și promisiunile".

■ În 1962, cînd a fost construit blocul în care locuiesc, în **București, str. Vigoniei nr. 2, bl. 8, ap. 15, sector V**, o mînă de locatari inimoși au plantat, prin muncă voluntară, o mulțime de arbori, formînd o adevărată oază de verdeață. Cu puțină vreme în urmă, din „inițiativa" Asociației de locatari (a se citi a unora, nu a tuturor locatarilor), o mare parte din crengile acestor copaci au fost tăiate cu barbarie, fără nici o logică, sub pretextul curățirii de uscături, iar alți pomi, mai puțin norocoși au fost tăiați definitiv", ne aduce la cunoștință studentul **Corneliu Tudor**. Rugăm A.D.P., sector V să vadă despre ce e vorba.

■ **Forurile în drept ale municipiului Bacău**, la care am îndreptat sesizarea ce ne-a adresat-o **Valentina Doldeanu**, ne comunică : „La verificările făcute, prin recoltările probelor de apă, s-a constatat că acea coloratie a tifonului cît și suspensiile rămase se datorează prezenței manganului în apa potabilă. Manganul este de proveniență telurică, fără a avea influențe directe dăunătoare dezvoltării sau sănătății organismului. În vederea îmbunătățirii calității apei potabile distribuită în municipiul Bacău, se află în curs de elaborare un studiu privind realizarea unei stații de tratare a apei, care va conduce la reducerea elementelor chimice conținute în limitele admise". Studiu ce ar fi bine să se aplice cît mai repede, în rest, serialul nostru de articole „Cauza apelor curate" a arătat la timp cît de curate curg apele la... Bacău ! Din susul Bistriței.

Pagină realizată de
RĂZVAN BĂRBULESCU

Scrisoare comentată

Sînt bune fructele din curtea vecinului ?

Dacă ar fi să ne luăm după un proverb, cel cu găina, care totdeauna este mai grasă, dincolo de gard, am zice da. Și n-am greși, deloc. **Tudor Drăghici, din șos. Vitan 84 bis și Dumitru Nistor, din aceeași stradă, dar locuind la nr. 80** ne-ar da, desigur, dreptate, deoarece ambii folosesc, fără nici un drept, un teren, tot de pe Vitan, la nr. 82, care aparține familiei **Chiriță Andreescu**, așa cum se poate deduce ușor din **certificatul de succesiune nr. 211/1981.** Practic, noii proprietari n-au intrat în posesia drepturilor lor din cauză că cei numiți erau instalați acolo în calitate de... producători de legume și fructe. Frumoase lalele, proaspete căpșuni, aromată zmeură și apetisante nuci se culeg, de pe proprietatea soților Chiriță Andreescu, întru îndestularea celorlalte familii și — din surplus — a altora. Și, slavă domnului ! acest surplus există : sînt acolo 6 nuci mari, straturi înveselite de circa 2 000 de lalele etc.

Cu ce drept folosesc Tudor Drăghici și Dumtiru Nistor cei aproape 2 500 mp ai grădinii altui proprietar ? Cu „dreptul" muncii lor ? Ni se pare prea puțin, față de argumentele egale ale celorlalți, printre care „amănuntul" că aceștia au achitat taxele de succesiune ca și impozitele nu ni se par de neglijat.

Ne aflăm în fața unui abuz care trebuie curmat ! De doi ani de zile, familia Chiriță Andreescu se străduie să intre în posesia unui bun care îi aparține. Cei cărora li s-a adresat, pînă acum, nu au întreprins nimic pentru restabilirea unei ordini, care trebuie să echilibreze existența oricărei societăți umane. Faptul că cei care ocupă și fructifică, în mod abuziv, un teren care nu le aparține, nu se văd deranjați de nimeni, în afara proprietarilor, îi îndreptățește să-și vadă, în continuare, de interesele lor, iar atunci cînd li se pare că cei ce-și revendică drepturile devin supărători, recurg la amenințări grave, care — duse la îndeplinire — ajung în competența organelor de ordine publică. Unde sperăm să nu ajungă, totuși...

EMANUEL VALERIU

Poșta redacției

● **Silvia Haba** — Mediaș : Nu s-a făcut nici o deosebire. Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește astfel : 50 la sută pentru un singur urmaș, 75 la sută pentru doi urmași, 100 la sută pentru mai mulți, cu drept la această pensie. Cînd unul dintre urmași pierde dreptul la pensie, ceilalți primesc în continuare partea de pensie care li s-a cuvenit la acea dată ● **Nicolae Ghidiu** — Bengești — Ciocandia (Gorj) : Compensația o puteți obține prin ore libere ● **Ioan Cotișel** — Turda : Nu recalculăm tarife stabilite conform legii ● **Ioan Mihalache** — Brăila : Pensia suplimentară se ia în considerare la calcularea chiriei ● **Irimia Ciobanu** — Bacău : Contestațiile privind rezultatele probelor pentru obținerea gradelor didactice pot fi făcute în termen de 48 de ore de la comunicarea rezultatelor la unitățile de învățămînt care au organizat examenul și se soluționează de către comisii instituite în acest scop de către unitățile respective, iar hotărîrile comisiilor sînt definitive ● **Aurelia Stanciu** — Ploiești : Nu se poate, nu aveți domiciliul stabil în localitate ● **Grup locatari bl. 173, str. Săvîrșin — Arad :** La Consiliul popular municipal ● **Alexandru Morar** — Dej : Nu facem așa ceva ● **Nicoleta Sona** — Tg. Neamț : Cereți lămuriri la NAVROM ● **Alexandru Zibilianu** — București : Adeverință cu venitul perceput ● **Codru Palcău** — Buzău : Pe perioada cît veți lucra ● **Grigore Soldan** — Cocorăștii Mislii (Prahova) : Unitatea este obligată să vă dea un răspuns scris și motivat, dacă nu, adresați, în termen de 30 de zile, plîngere la judecătorie, singurul organ competent care poate soluționa litigiul ● **Viorica Dumitru** — Bertan (Sibiu) : Numai dacă ați fi pensionată gradul I sau II de invaliditate ● **Maria Giță** — Călanul Mic (Bistrița-Năsăud) : Instanta de judecată vă poate ajuta în litigiul pe care îl aveți cu vecinul.

MARGA NEDELEA

● **„FLACĂRA" nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.**

Iubirea de frumos

Documente

La Muzeul de artă s-a deschis de curînd expoziția de documente privind Istoria României din colecții britanice cuprinzînd 41 de exponate aflate în Anglia, cărți și scrisori, manuscrise unice din diferite veacuri, începînd cu secolul al XI-lea și pînă-n secolul al XIX-lea.

Acestor documente li se adaugă cărți și manuscrise aflate în țară la noi, scrise de autori englezi, cu referințe directe la viața religioasă și socială a țărilor române, mai ales din epoca lui Brâncoveanu astfel că intri în această expoziție în viața din ultimul mileniu al poporului nostru surprins prin carte și operă de artă, nemijlocit prin scrisori, în cele de durată ale sale.

Măreți apar din aceste documente, văzuți cită vreme trăiau marii noștri părinți, ctitori de țară, Mihai Viteazul, de-o frumusețe spirituală și noblețe ce te-ndeamnă pururea să pui mîna pe condei și să-i scrii viața, apoi Constantin Brâncoveanu, văzut aici, acasă, cînd avea 47 de ani, între cei zece copii ai săi, cultivați în familia sa patriarhală, în rivna sa pentru ridicarea culturală și materială a țării, Dimitrie Cantemir, printr-o copie a scrisorii istorice în care se prezenta ruptura cu turcii, pagini zguduitoare prin cuvintele ce sînt rostite față de cei ce ar trăda interesele Moldovei. Frumoase și esențiale sînt vorbele în limba persană ale istoricului Gardizi, din anul 1050, prin care admiră poporul complet creștinat din jurul Carpaților. Copleșitoare sînt mărturiile culese de un filolog care notează limba de duminică a slujbelor religioase, limbă care era, cu aproape patru veacuri în urmă, aceeași cu limba de astăzi.

Iată celebrul **Tetraevanghel** scris de Radu din Mănicești, din porunca lui Petru Cercel, în Rodos în anul 1574, înaintea **Paliei de la Orăștie**, într-o deplină limbă românească ! Manuscrisele de știință filozofică, filologică, teologică și poetică asupra epocii lui Brâncoveanu spun încă o dată pe ce temei de aur se așază, de marele voievod martir, Academia Română.

Nu vorbesc aici despre **Codexul aurens**, pe care-l putem vedea aici, vechi de un mileniu și aproape două veacuri, de **Tetraevanghelul lui Uric**, unic în lume prin frumusețile sale, și încă alte mărturii asupra sfîntului pămînt și cer al strămoșilor noștri.

IOAN ALEXANDRU ■

Cușca Șuflerului

Voltaire fluierat

Voltaire rămîne una din cele mai năstrușnice minți ale secolului al XVIII-lea. Unul din spiritele cele mai înalte. În cei 84 de ani de viață, geniul său îmbogățește umanitatea cu opere nepieritoare. O infernală gîndire îi stăpînește vasta producție literară, în care se oglindește, limpede, scriitorul cel mai francez. Nici un domeniu nu-i este străin. Profunzimea operelor, stilul, filozofia, suplețea, incisivitatea mențin, peste vremi, strălucirea artei sale — piatră prețioasă bătută la diadema spiritualității franceze... Credincios progresului și împătimit de libertate, într-o epocă aprigă, dominată de schisme, el iese biruitor din luptă, pentru a fi avut precizie spirituală, eleganță, covîrșitoare umanitate.

Născut cu geniu dramatic, Voltaire dă pas înainte teatrului francez, alătură forței comice a lui Molière tragediile sale — „Mérope", „Alzire", „Zaire", „Mahomet". Magistralul eșafodaj scenic au a-i înălța și lumina împletitura, de duh și de sarcasm, cei trei titani ce preced pe Talma ; faimosul Baron, din trupa lui Molière, sublimul Lekain, ilustra Clairon.

O altă renumită tragediană, Dumesnil, repeta pentru prima oară rolul Mérope, pe care avea să-l stăpînească două decenii, cu vii ovații. Prezent în sală, Voltaire constată că interpreta nu pune suficientă forță, nici căldură, în actul al IV-lea. Se arată nemulțumit.

Ceea ce o determină pe actriță să izbucnească :

— Trebuie să ai pe dracul în tine ca s-ajungi la tonul pe care-l pretinzi dumneata.

— Eh ! cu adevărat, domnișoară, îi răspunse Voltaire. Să ai pe dracul în tine pentru a excela în toate artele.

După moartea celebrului Baron și retragerea lui Beaubourg, însuflețirea tragicomică a acestor doi mari comedieni trece asupra lui Sarrasin, actor lipsit de flacăra care să continue urmele lăsate de maeștrii săi. Voltaire îi atribuie, totuși, rolul lui Brutus, în tragedia cu același nume. Se repetă piesa la teatru.

Sarrasin, în invocația către zeul războiului din primul act, dovedindu-se fără fermitate și grandoare, Voltaire, impacientat, îi atrage atenția, cu o mușcătoare ironie :

— Domnul meu, gîndește-te că ești Brutus... Cel mai hotărît dintre consulii Romei. E anapoda să te adresezi zeului războiului ca și cum ai zice : „Ah ! Maică Precestă, fă-mă să cîștig un loz de o sută de franci la loterie".

În seara premierei, Sarrasin n-a fost nici mai energic, nici mai viguros, mușcătura lui Voltaire rămînînd fără efect.

După a treia reprezentație cu „Mérope", întors de la M-me de Châtelet, unde supase, Voltaire constată un defect de dialog într-o scenă din actul I. Rectifică ce nu-i convine. Înmînînd corecturile servitorului, îl trimite — mult după miezul nopții — la un actor mediocru, Paulin, pe care pretinde că-l perpelește „în frigare pentru a juca rolurile de tirani".

— E tîrziu... se arată îngrijorat servitorul. La ora asta e imposibil să trezesc pe domnul Paulin.

— Du-te, du-te, replică Voltaire. Tiranii nu dorm niciodată.

Ca la oricare autor, producția dramatică a lui Voltaire înregistrează pe parcurs nu numai entuziasmul adeziunilor. Cunoaște și împotrivirile restrînse ce se țin, pînă la urmă fără reușită, să facă festa scriitorului de geniu. Simțindu-l gigant, inovator și profet, mediocritatea dă din coate, să-i clatine măreția... Destule cabale îi marchează premierele, îi incită sarcasmul.

Una din cele mai zgomotoase uneltiri împotriva celui ce aprofundase magistral moștenirea elină, continuînd strălucirea orbitoare a lui Racine și Corneille, e pusă la cale cu ocazia reprezentării tragediei „Oreste". În timp ce spectatorii cinstiți îl aclamă, cei vînduți neghiobiei întrerup și fluieră piesa de la 3 la 8...

Cînd scandalul e în toi și tiradele tragediei admonestate cu sudălmi, Voltaire, înălțat peste bordura lojii, acoperă vacarmul, strigînd furibund :

— Aplaudați, bravi Atenieni, este Sofocle curat !

Peste zarva de-atunci și-ai săi nevolnici, caratele bleu-blanc ale genialului strălucesc pe vecie.

GABY MICHAILESCU ■

Rugby

Una caldă, una rece...

Cînd, în ultimul meci al ediției de anul trecut pentru campionatul european de rugby, naționala noastră învingea la Moscova (18—10) formația U.R.S.S., bucuria rezultatului obținut era amplificată prin faptul că România devenea totdeodată și campioana Europei.

Duminica trecută (9 mai a.c.), de data aceasta la București, pe stadionul Giulești, devenit „tradițional" victoriilor noastre rugbyste, s-a disputat replica întîlnirii moscovite, echipa noastră reușind o nouă victorie, ceva mai categorică (18—3 ; 6—0), dar satisfacția ei nu a mai coincis cu titlul de campion european pentru noi, plasîndu-ne pe un modest loc 3 în ierarhia continentală, datorită eșecurilor de la Narbonne (9—17) cu Franța și de la Rovigo (15—21) cu Italia.

S-a vorbit într-un timp despre un anume „complex" care crispează echipa noastră „în deplasare", cînd joacă împotriva Franței, dar se pare că s-a mai cristalizat și un altul față de echipa Italiei, pe care o putem înfrînge „la noi" copios, pentru a-i ceda „de justețe" la ea acasă!

Antrenorii Valeriu Irimescu și Theodor Rădulescu au pretins și o primenire a cadrelor, întinerindu-le „din mers", dar experimentele lor n-au prea dat rezultate, deficiențele rămînînd cam aceleași la nivelul ambelor compartimente : neangajarea totală în grămadă, lipsa de variație în jocul grămezii, precum și al treisferturilor, lipsa de concentrare în momentele fixe de joc, neglijarea placajului ferm și îndeosebi a repliajului total pe fazele defensive. Aceste aspecte trebuie remediate în continuare, printr-un program amplu de pregătire tehnică atît de compartiment, cît și individuală.

Federația română de rugby, care s-a preocupat îndeosebi de problemele naționalei, trebuie să-și arunce o privire mai „maternă" și asupra condițiilor și procesului de creștere a rugbyului în echipele de campionat, care constituie fondul și rezervorul talentelor viitoare. Căci, într-adevăr, avem echipe destul de bune, cu elemente dotate fizic, jucători vioi și atletici, dar „înzestrați" cu un arsenal primitiv de reflexe și execuții corecte, devenind curînd plafonați.

Deficiențele sînt cu atît mai grav evidente cînd tinerii devin selecționabili. Pudoarea ignorantei lor trebuie „jignită" printr-o nouă reeducare și retehnicizare, elaborate în tabere sportive de vară și iarnă, cu profil special. Sînt necesare, de asemenea, tabere și cursuri aplicative anuale cu antrenorii și instructorii tuturor echipelor, către promovarea unei metodici unitare și schimbului de experiență, pentru a nu mai vorbi de efortul necesar în privința amenajării de terenuri adecvate.

Ar mai fi de adăugat unele observații privitor la premisele de selecție în lotul național și alcătuirea „reprezentativei" noastre, dar Federația română de rugby nu prea inițiază ședințe publice informative și de analiză asupra pregătirilor sau rezultatelor sale, persistînd, pînă mai acum cîtva timp, în ideea utopică a unui „club al naționalei", un club „închis" al elitelor, preocupat de turnee răsunătoare, indiferent la viața de zi cu zi a cluburilor interne !

Poate, cu altă ocazie, vom privi mai atent bilanțul satisfacțiilor noastre, care nu pot rămîne la testarea unor meciuri, ce-i drept internaționale, dar disputate amical. Să nu ne furăm căciulile ! — vorba prudentului ! Altfel, vom fi siliți să alternăm la infinit satisfacțiile și amărăciunile în unica noastră participare competițională externă — campionatul european — urmînd și acolo zigzagul înălținat al unui grafic semnificativ : una caldă, una rece !

TUDOR GEORGE ■

Cronica șoselei

Exact după un an...

În timpul deplasării spre Sibiu, cei doi prieteni puneau la punct detaliile în legătură cu felul în care își vor petrece seara. La volan, Corneliu A. conducea dezinvolt, cu un aer degajat de om nu numai cu multă experiență în pilotarea mașinii, dar și talentat în această artă a secolului nostru. „Diseară, la balul din comună, vin cele mai frumoase fete din împrejurimi, inclusiv studentele care sînt în vacanță Să știi că l-au pregătit bine., mă Radule. I-am ajutat și eu, ce-i drept, cu relațiile mele să fie bufetul cît mai fain aprovizionat. Rezolvăm cît mai rapid treburile ce le avem la Sibiu și apoi urgent spre casă". După nici o oră și jumătate, cei doi prieteni se aflau deja instalați la masă în locuința lui Radu. Au sorbit cîte o sticlă de Fetească parfumată, după care au pornit-o agale spre clădirea Căminului cultural, avînd fiecare în mașină cîte o damigeană de 5 litri. „Le-am umplut tot cu Fetească, să nu amestecăm vinurile... La urma urmei ce, sîntem obligați să bem din vinul lor ? Lucrînd de atîția ani ca barman, îți dai seama că măcar atîta lucru am învățat. Să deosebesc un vin bun, pentru cursă lungă, de tot felul de amestecuri denumite pretențios în fel și chip, dar după care trebuie să-ți ții capul sub chiuvetă trei zile la rînd". Spectacolul, susținut de artiștii amatori din comună, tocmai se terminase. Cei mai în vîrstă se îndreptau spre casă, iar tinerii se grăbeau spre sala unde urma să aibă loc balul. Într-adevăr, așa cum prevăzuse Corneliu, totul era perfect aranjat : sala era curată lună, bine aerisită, veselă datorită decupajelor gen Walt Disney și improvizațiilor de versuri satirice care stîrneau risul tuturor celor ce pătrundeau în marea încăpere. Totul a decurs bine, participanții s-au comportat civilizat, cu excepția unui mic incident care a avut loc spre miezul nopții cînd, unul din organizatorii balului a anunțat că peste cîteva minute petrecerea urmează să ia sfîrșit. Tocmai se terminase un vals splendid și dansatorii încă mai erau sub impresia armonioaselor acorduri. „Bine tovarășe, mata, în loc să organizezi, dezorganizezi, sare Corneliu de la masă. Ce-i asta, în toiul dansului vii aici, pe neanunțate, și strici dispoziția tuturor ?" „Stai stai, nu te înfierbînta, tinere ; dumneata ai băut, și nu puțin, se vede, eu însă n-am băut decît pepsi. Pe afișul de afară scrie, negru pe alb, ora de terminare : 23.30. Acum e 12 fără 10. În plus, zeci de băieți și de fete, prezenți aici la bal, trebuie să fie dimineața la serviciu, în schimbul unu. Vrei să ajungă cu toții obosiți morți la muncă ? Ori unii, care au tras la măsea mai multișor, să-și prindă mîinile pe la mașini ?" „Du-te, domnule, cu teoriile dumitale. Te-ai apucat acum la doispe noaptea, să ne ții predici ?" Cînd a văzut ce turnură iau lucrurile și că intervenția sa va rămîne fără succes, organizatorul a plecat acasă. Balul s-a terminat totuși, dar la ora 5, Corneliu — barmanul — și Radu, amîndoi cu o mină nemulțumită, se îndreaptă spre aleea care duce spre centrul comunei. Un grup de băieți și fete merg direct spre stația de autobuz. Cîțiva dintre ei îl zăresc pe Corneliu care, după cei 3—4 litri băuți în noaptea respectivă, pentru a merge cît de cît „onorabil", se ține zdravăn de brațul prietenului său. „Măi Cornele, ai fost și ești un mare domn. Tu, de fapt, ai fost sufletul, animatorul balului. Dacă nu erai tu nu ieșea nimic. În plus, toată povestea se termina la 11 noaptea. Ce să-ți spun, ne-a luat ăla ca și cum am fi la grădiniță". „Hai spune unde vrei să ajungi ? Simt cu unde bați tu. Vrei să vă duc la Sibiu cu mașina. Hai mă, c-o fac și p-asta". Intervine atunci Radu. Strigă la ei : „Ce mă, ați înnebunit de-a binelea ? Voi nu vedeți că-i obosit mort și băut de merge pe două cărări ?" „Eu beat, mă, să-ți fie rușine !" M-a văzut cineva vreodată beat ?", îi sare tandăra lui Corneliu. Tinerii se împart în două tabere : unii înțeleg cît de cît situația și bat în retragere. Își dau seama că, oricum, nu încap toți opt în autoturism Rămîn doar doi băieți cu fetele lor. Zadarnice sînt încercările lui Radu de a-l împiedica pe furiosul șofer să plece cu mașina. Cei patru se urcă în autoturism și mașina demarează spre Sibiu. La un kilometru distanță acul vitezometrului arăta deja 120 pe oră. Aliniament, uscat, într-un cuvînt condiții bune de deplasare. La volan, Corneliu continuă să-și suduie prietenul : „auzi mă, eu beat. Să-mi spună el mie una ca asta. Nemaipomenit, nimeni nu m-a făcut beliv pînă acum". Cu timpul se potolește, ochii i se închid din cînd în cînd și mașina o ia ușor cînd spre stînga cînd spre dreapta. Pilotul reușește să restabilească însă situația. Cei patru tineri picotesc. Vor să mai doarmă puțin înainte de a intra în schimb. După ce parcurge circa 10 kilometri Corneliu e învins de alianța teribilă a lui Bachus cu Morfeu Intră în plin într-un pom. El, unul din tineri și prietena sa își pierd viața. Ceilalți doi scapă, dar vor sta în spital cel puțin două—trei luni.

Curios ! Exact cu un an în urmă, Corneliu, tot după o noapte de chef, călătorea în mașina unui prieten al său bufetier. Acesta se urcase la volan după ce sorbise și el, nici mai mult nici mai puțin decît 400 g votcă. Autoturismul a intrat și atunci tot într-un pom. Pilotul a murit, Corneliu s-a ales doar cu cîteva fracturi. Ce folos că nu s-a învățat minte !

VICTOR BEDA ■

Fără insinuări despre... cei „cu musca pe căciulă"

Din motive lesne de înțeles nu vom reda în aceste rînduri, exact, explicațiile **Vioricăi Popescu**, fostă gestionară la magazinul „Tehnometal" din str. Gabroveni, aparținînd U.C.M.B., cu privire la împrejurările care au favorizat-o, ba chiar ar fi determinat-o, după cum susține ea, să-și vire mîinile tot mai adînc în avutul obștesc, provocînd în numai 14 luni de zile un prejudiciu de 560 000 lei.

Da, ați citit bine: cinci sute șaizeci de mii. Peste o jumătate de milion ! Într-un an și ceva ! O gestionară de raion care, atunci cînd a fost numită în această muncă, nu avea încă 23 de ani !

„Într-adevăr, luam zilnic sume de bani din vînzări, pentru diferite cheltuieli personale, contînd pe acoperirea lipsurilor cu mărfurile introduse fără forme legale, cum erau cele sustrase de la locul de muncă de către soții Constanța și Mircea, Condărățeanu și Claudius Tache, toți trei de la Cooperativa „Arta aplicată" — declară în timpul cercetărilor Viorica Popescu — dar poate nu îndrăzneam să fac așa ceva, dacă n-aș fi văzut că și alți colegi fac la fel **și dacă n-aș fi fost obligată să și dau, ba în dreapta, ba în stînga...**

Firește, nu ne vom substitui celor competenți să aprecieze și mai ales să dovedească realitatea afirmațiilor Vioricăi Popescu. Avem toată încrederea că ofițerii **Gheorghe Rodeanu** și **Mihail Cazacioc** din Miliția Capitalei, care se ocupă de acest caz, destoinici, perseverenți și drepți cum s-au dovedit de atîtea ori în împrejurări dificile, vor scoate și acum adevărul la lumină. Ceea ce am putea adăuga este doar faptul că într-adevăr și alte colege ale Vioricăi Popescu, ca **Nicoleta Geman** și **Gabriela Pîrvu**, se află în prezent în aceeași situație deplorabilă de arestate preventiv pentru delapidare a sute de mii de lei.

Cum sînt posibile asemenea fapte grave într-o unitate comercială, în care factorii de răspundere au datoria și posibilitatea să vegheze la respectarea normelor legale, la apărarea avutului obștesc, să controleze și să educe personalul din subordine în spiritul corectitudinii ?

Cum își explică mai marii gestionarelor amintite, organele de control, revizori de gestiuni etc. — care, după, mărturisirile celor aflate acum în stare de arest preventiv, le vizitau destul de des la locul de muncă, astfel de practici păgubitoare pentru avutul obștesc ?

„Vai, dar fostele gestionare pot să insinueze acum orice !" — ar putea replica cineva dintre cei „cu musca pe căciulă".

Nu sînt excluse nici insinuările în astfel de împrejurări. Nimeni nu poate contesta însă că fără un climat propice necinstei, elementele tentate să recurgă la fraudă nu și-ar putea realiza scopul.

MIHAI GROZAVU ■

Reproducere după **TIA PELTZ**

Mondo umano ?

O „miss" neomisă!

Nu știu ce va selecta din 1982 arhicunoscuta „Guinness Book of World Records". Poate va reține că actrița Katherine Hepburn a primit al treilea „Oscar", fapt nemaiconsemnat pînă acum în istoria atribuirii prestigiosului premiu ; poate va mai semnala că, pentru prima oară în istoria atît de frămîntată a lumii contemporane, un teritoriu ocupat prin forță — peninsula Sinai (60.000 kmp) — a fost retrocedat Egiptului, în urma unor negocieri, e adevărat, lungi și anevoioase. Faptul rămîne însă fapt și va trebui consemnat ca atare. Apoi cartea recordurilor de tot felul nu va sări, poate, peste „conflictul Malvinelor" de pe urma căruia mor atîția soldați, se schimbă telegrame diplomatice și de presă într-un ritm cu totul uluitor și care, în sfîrșit, riscă să clatine și participarea echipelor din statele în luptă la atît de așteptatul „El Mundial" de fotbal. Dar, pentru că veni vorba de război, poate „Guinness" va găsi loc și recordului de participanți — peste trei sute de mii de persoane — la o manifestație pentru pace din Germania federală. Există, desigur, destule sanse să fie reținut și acest paradox înregistrat de celebra „Scala" din Milano : cu un sezon excepțional de spectacole și de rețetă, într-un moment de spectaculoasă relansare a acestui teatru de operă, îl părăsesc directorul artistic, faimosul Giorgio Strehler, și alte personalități.

Vor mai fi ca de obicei, recorduri doborîte la : oratorie (precum acel craimic de radio care a stat nu știu cîte zeci de ore în fața microfonului adormind, trezind și întreținînd ascultătorii cu speech-ul său neîntrerupt) : cele mai prost îmbrăcate femei (unde, poate, actrița Elisabeth Taylor va fi — în sfîrșit ! — detronată de pe primul loc, deținut pe drept de atîția ani...) ; ocolul rapid în jurul lumii, cu tot felul de ambarcații ; escaladări la fel de rapide și în diverse formule ale atît de neprimitorului munte Himalaya; traversări rapide și înot — ale unor oameni normali sau handicapați — ale Canalului Mînecii ; tipăriri de ziare ; greutăți nemaiîntîlnite ale unor bărbați sau femei ; nașteri etc.

În fond, cum remarca o dată un publicist, lumea însăși este un record, un almanah al faptelor insolite. Însă important e să le descoperim la timp sau să le descifrăm sensurile pentru că, nu o dată, acestea au o semnificație anume ce nu trebuie să ne lase indiferenți. Sigur că un zbor record în cosmos și un hohot record pe o scenă de teatru au origini și finalități diferite dar, în ambele cazuri, discernămîntul nostru nu poate absenta. Cum nu poate lipsi nici cînd, de pildă, „Guinness" consemnează data, locul și alte amănunte asupra alegerii primei „Miss Univers". Dintr-o astfel de perspectivă sperăm că alegerea, la 25 martie a.c., a primei „Miss-șomaj" din Olanda — și, după știința exactă a agenților de presă, chiar din lume — va fi scăpată de „Guinness". Drept alte amănunte adaug că este vorba de o tînără învățătoare din Groningue, oraș din nord-vestul țării, iar desemnarea ei s-a făcut de mai multe mii de manifestanți care consemnau și în acest fel cei 500 000 șomeri înregistrați oficial la începutul lunii martie, în țara lor.

Așa stînd lucrurile, sperăm că, spre deosebire de edițiile de pînă acum, din „Guinness-82" nouă fel de Miss nu va fi omis.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

După „ILUSTROVANA POLITIKA" (R.S.F. Iugoslavia)

Lumea în care trăim

Bună dimineața, Soare!

Cum ar arăta Pămîntul fără Soare ?

Cum ar trăi oamenii fără lumina și căldura acestui astru ?

Fără Soare Pămîntul n-ar fi Pămînt. Nici cei mai teribili creatori de literatură științifico-fantastică nu îndrăznesc să-și imagineze Terra lipsită de mîngîierea și binefacerile Soarelui. Pentru că fără Soare Pămîntul și-ar pierde respirația obișnuită, s-ar stinge, ar încremeni. Ar deveni un gigantic sloi de gheață, o lume moartă. N-ar mai exista plante și animale, n-ar mai exista viață, n-ar mai exista nimic.

Din fericire, nu există pericolul ca Soarele să abandoneze Pămîntul. „Cununia" planetei noastre cu Soarele este durabilă, chiar dacă, precum în orice familie, pot fi momente de... umbră. Nu ne temem de capriciile Soarelui, decît în ceea ce privește influențele negative pe care exploziile solare le mai au asupra sănătății oamenilor și ravagiile pe care, uneori, astrul le produce în diferite zone ale globului, prin excesul de căldură, prin seceta prelungită care înfometează milioane de oameni și transformă întinse pămînturi într-o întindere stearpă.

Desigur, nu amintim toate acestea pentru a face reproșuri Soarelui. El are un rol prea important în viața, în existența noastră, a pămîntenilor, pentru ca să facem și inventarul nefericirilor pe care le mai produce uneori.

Soarele a fost dintotdeauna și este un prieten al omului, un aliat al lui în existența de fiecare zi. Dar, mai ales, este o speranță în proiectele de viitor.

Într-un moment în care oamenii își pun tot mai des întrebarea : care va fi energia viitorului ? — pentru că sursele actuale de energie sînt epuizabile și se obțin la un preț tot mai ridicat, privirile se îndreaptă din ce în ce mai des către Soare. Savanții lumii au demonstrat științific și practic că în „depozitele" sale se află, fără nici o îndoială, energia de care omenirea are atîta nevoie în evoluția sa viitoare.

Dar dacă în ceea ce privește resursele de care dispune Soarele pentru a satisface nevoile energetice ale Pămîntului nu mai există nici o îndoială, marea dificultate, existentă încă, constă în descoperirea modului în care pot fi deschise cît mai larg și cît mai eficient „porțile" acestor depozite.

Cum putem totuși capta, cum putem folosi aceste uriașe resurse ?

Întrebarea nu este nouă. Ea a preocupat și preocupă numeroși savanți din diferite țări. Unele rezultate au și fost înregistrate. Modeste, e drept, dar promițătoare. Citeam destul de recent despre faptul că într-un deșert din California, într-un peisaj ce seamănă cu cel selenar, s-a realizat o mare centrală solară. Cel ce scria despre acest proiect îl denumea „Templul Soarelui". Templul înseamnă un loc de rugăciune. Construcția din California este însă cu totul altceva decît un loc în care oamenii divinizează Soarele. Am putea spune că edificiul, care ocupă o arie circulară de 50 hectare și are un turn de 90 metri înălțime la mijloc, este mai curînd un gigantic laborator, un laborator în care oamenii învață să intre în posesia bogățiilor solare. Turnul, în vîrful căruia este plasat un cilindru negru de oțel, pare, atunci cînd mulțimea de oglinzi îndreaptă lumina soarelui spre el, drept o lampă gigantică. O lampă capabilă să asigure, deocamdată, energia electrică de care are nevoie o localitate cu 6 000 de locuitori.

O altă uzină solară se află la 550 km sud-est de Tokio, pe coasta de nord a insulei Shikoku. Aici se folosește un alt procedeu pentru obținerea electricității — prin transformarea energiei solare cu ajutorul elementelor foto-voltaice. Japonezii cred că în 1990 instalațiile solare de acest tip vor fi capabile să-i scutească de achiziționarea a 5—6 milioane tone de petrol, ceea ce reprezintă o economie ce nu poate fi neglijată.

Desigur, sfera utilizării energiei solare poate fi extrem de diversă — de la obținerea apei calde necesare în gospodăriile individuale la încălzirea unor hoteluri, instalații și pînă la avionul care poate zbura (a efectuat chiar primul zbor) utilizînd energia solară — „Solar challanger". Savanții sovietici au folosit Soarele nu numai pentru obținerea energiei — în prezent în U.R.S.S. funcționează peste 100 de centrale solare — ci și pentru tratarea anumitor boli. La Alma Ata se află o clinică în care anumite maladii sînt vindecate cu ajutorul razelor solare focalizate.

În țara noastră, specialiștii au reușit să pună în aplicare o serie de proiecte cu o funcționalitate reală deschizînd drum unei aplicări pe scară mai largă a acestei energii în folosul omului. Oamenii noștri de știință pătrund tot mai adînc în tainele valorificării „zăcămîntului solar".

Astrul zilei reprezintă o sursă de energie care are cel puțin trei mari calități : este curată și nepoluantă, este ieftină și, în sfîrșit, „resursele" ei sînt inepuizabile. Savanții lumii consideră că, dacă s-ar putea utiliza întreaga energie solară primită de Pămînt, ea ar întrece de 10 000 de ori cantitatea de energie de care umanitatea are nevoie.

Firește, ca în orice domeniu există optimiști și mai puțin optimiști.

Deocamdată problema determinantă este cea a costului încă ridicat al instalațiilor de captare a energiei solare. Se crede însă că în puțini ani costurile vor scădea vertiginos. Ceea ce va îngădui ca numărul acestor instalații să se mărească spectaculos.

Este cert, într-o perioadă de timp destul de redusă, energia solară va avea un rol din ce în ce mai important în viața planetei. Specialiștii apreciază că pînă la sfîrșitul secolului XX circa 5—7 la sută din întregul necesar de energie al lumii va fi furnizat de energia solară.

Startul a fost luat. Primele rezultate ne îngăduie să privim cu încredere perspectivele.

Bună dimineața, Soare !

AL. PINTEA ■

Premiul „Léon Bernard" atribuit Anei Aslan

Luni la prînz, în cadrul unei festivități care a avut loc la Geneva, profesoarei Ana Aslan, director general al Institutului național de gerontologie și geriatrie din București, i-a fost înmînat Premiul internațional O.M.S. „Léon Bernard", unul dintre cele mai prestigioase, dacă nu chiar cel mai prestigios, în lumea medicinei. Instituit în 1951, el a fost atribuit pînă acum unui număr restrîns de personalități, fiind decernat savantei din România pentru meritele sale de excepție la promovarea și dezvoltarea gerontologiei și geriatriei mondiale.

Fără a face un inventar al acestor merite, să notăm că Ana Aslan, de a cărei activitate se leagă, din chiar momentul înființării sale (1952), viața institutului pe care-l conduce, a înțuit și trasat principalele direcții ale dezvoltării gerontologiei contemporane, vocația și strădania sa de deschizător de drumuri fiind unanim recunoscute. Încă în 1957, Ana Aslan a anunțat un concept propriu, cel de gerontoprofilaxie, expunînd concret posibilitățile de înfrînare a fenomenului de îmbătrînire. Avînd un pronunțat caracter aplicativ, cercetările sale au permis realizarea produselor originale „Gerovital", „Aslavital" etc., grație cărora terapia românească a devenit, în scurt timp, cea mai eficientă terapie geriatrică din lume, brevetele de invenție ale medicamentelor respective fiind preluate în multe țări, iar Institutul național de gerontologie și geriatrie cîștigîndu-și o solidă faimă internațională.

A pledat, pe toate căile, pentru o bătrînețe activă și demnă, multe din inițiativele sale devenind programe de lucru însușite de Organizația Mondială a Sănătății. Dacă urmează să se desfășoare, între 26 iulie și 5 august, la Viena, sub auspiciile O.N.U., Adunarea mondială a vîrstei a treia, cea mai importantă reuniune guvernamentală consacrată problematicii îmbătrînirii, se cade să subliniem că ideea ei a fost lansată, încă în 1975, de Ana Aslan. Premiul „Léon Bernard", ultimul dintr-un șir întreg de distincții și onoruri, vine să recompenseze o operă pusă în slujba demnității oamenilor de un savant care, integrîndu-se în înțeleapta și umana politică de sănătate promovată de partidul și statul nostru, s-a dovedit a fi, mereu, la înălțimea idealurilor asumate.

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

Quod erat demonstrandum...

Să recunoaștem : bomba atomică a precedat reactoarele nucleare pașnice. Mai întîi atomul dezlănțuit a demonstrat ceea ce nu trebuia demonstrat și, apoi, utilizarea energiei nucleare în scopuri cuminți și normale a făcut restul.

O atare experiență — de excepție și cu un impact sever asupra moralei contemporane — ar fi trebuit să fie suficientă pentru canalizarea exclusivă a geniului uman pe drumul lung și complicat al civilizației. Lucrurile continuă să nu fie în regulă, morala continuă să fie călcată de tălpile grele ale militariștilor, geniul uman continuă să se risipească în activități care biciuie Terra pe drumul abrupt și simplu al regresiunii.

Deși evidența pune un apăsat punct pe i și toată lumea este de acord că înarmările au depășit „bunul simț" al securității individuale și colective, deși toată lumea se aliniază într-un consens al randamentului păcii, galopul înarmărilor devine tot mai febril, bugetele militare se dilată în pas cu declarațiile vehemente de iubire a păcii, munții de materii prime și sutele de mii de minți luminate continuă să perfecționeze bezna compactă a mileniilor următoare.

Ce stranie și abjectă complicitate a unui întreg mecanism : finanțare-cercetare-proiectare-producție-finanțare care nu are alt scop decît desființarea logicii și ținerea, într-un mohorît șah, a întregii planete.

Pacea este cuvîntul cel mai frecvent întîlnit azi în lume. Războiul este realitatea cea mai temeinic pregătită. Din divorțul cumplit între aparență și fond într-un domeniu cardinal al vieții internaționale se naște prăpastia care punctează, sever și elocvent, geografia morală a istoriei contemporane.

Recent, făcînd lumină într-un sector obișnuit cu umbrele consistente și insidioase, o agenție de presă adăuga la senzaționalele dezvăluiri din domeniul tehnicilor de vîrf ale înarmării încă una care — vai ! obișnuință a lecturii unor fapte îngrozitoare — a fost citită de o mare masă de oameni cu senzația parcurgerii faptului cotidian : «Pentru prima dată „raza morții" va fi utilizată de pe un avion „K—135", modificat pentru a încerca să doboare în zbor o rachetă aer-aer. Deplasîndu-se cu viteza luminii, raza laser poate atinge ținta practic... instantaneu». Cheltuielile pentru înarmări ale Statelor Unite, adaugă agenția, care se cifrează în jur de 180 miliarde dolari, vor ajunge în 1986, potrivit programului administrației, la 387 miliarde. Acest vast program de înarmare, subliniază experții, va crea grave probleme economiei americane, chiar dacă se ia în considerație doar inflația considerată „inamicul public nr. 1". Fabricarea noilor tipuri de arme cere tehnologii superioare și metale rare — titan, vanadiu, crom etc. — din cele mai costisitoare, a căror deturnare de la scopuri productive frînează dezvoltarea multor ramuri ale economiei. Folosirea lor abuzivă le face tot mai dificil de procurat, iar mulți analiști consideră că în următorii ani se va simți o lipsă de metale rare pe piața internațională. Un impact nefavorabil va avea accelerarea cursei înarmărilor și asupra cercetării științifice și tehnologice. Deși la ora actuală o mare parte din personalul științific este blocat în activități cu destinație militară, se consideră că proporția va crește în asemenea ritm încît în 1985 se va ajunge la o penurie de 10 000 specialiști în industriile ce lucrează pentru înarmare.

Parcă pentru a se scuti omenirea de această „penurie" tragică și obsedantă, ginditori ai holocaustului fac cu ochiul ageamiilor încă pașnici și îi tentează cu artizanatul armelor finale. Cazul Winterberg, fizician cu slăbiciuni de negustor al morții, este tipic. Într-o carte care costă 9,95 dolari, Freidwart Winterberg, profesor la o unitate de cercetări a Universității din Nevada, explică, prezentînd grafice și schițe tehnice amănunțite, modul cum oricine își poate fabrica propria bombă termonucleară. Autorul este de părere că divulgarea acestui secret nu reprezintă nici un pericol, că bomba atomică este imposibil de confecționat de amatori întrucît materialele necesare nu se găsesc în magazine. Deocamdată.

Momentul cînd arsenalele apăsate acum de lacăte se vor „desface" nu este departe. Nu s-au vîndut rachete, „en détail" care pot fi utilizate „en gros" într-o clipă de nervozitate ? S-au vîndut. Nu s-au pierdut focoase nucleare ? S-au pierdut. Cine le-a găsit, cine le-o fi cumpărat, cine le va utiliza ? Quod erat demonstrandum.

RADU BUDEANU ■

Supremul nostru omagiu către țară, către pacea lumii

Bănățenii cînd cîntă nu se joacă !

Stimați prieteni ! Vă urăm bun venit ! V-am așteptat cu drag și nerăbdare, am luptat pentru bilete și sîntem bucuroși că am învins. Vă propunem un moto :

„Trăim în miezul unui ev aprins
Și-i dăm a-nsufletirii noastre vamă
Cei ce nu ard dezlănțuiți ca noi
In flăcările noastre se destramă"
(N. Labiș)

Semnează studenții anului II D de la Facultatea de mecanică, I.P. Timișoara. Așa debuta spectacolul Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista „Flacăra", condus de poetul Adrian Păunescu, aici la Timișoara în ziua de 3 mai, o zi nefiresc de frumoasă, concurată doar de Timișoara însăși prin parcurile, grădinile și construcțiile sale și mai ales prin oamenii ei. Cenaclul Flacăra revenea aici după patru ani într-o componență pe care conducătorul cenaclului o socotește ca fiind cea mai bună și mai omogenă din cîte au fost vreodată de-a lungul întregii sale existențe. Dar să-i numim pe cei care în Sala sporturilor din Timișoara începeau un turneu care în activitatea cenaclului nostru are o semnificație deosebită. A început de fapt ultimul turneu din seria de manifestări de muzică și poezie incluse în Gala Flacăra 500. Ei se numesc : *Adrian Păunescu, Adrian Ivanițchi, George Nicolescu, Marian Corjos*, grupul folk „Ecoul" *(Sorina Feier* și *Magdalena Finna) Ducu Bertzi, Ion Hagiu, Arpad Domokoș, Vasile Șeicaru, Mircea Vintilă*, grupul satiric „Mesaj" *(Dan Coveianu, Lucian Popescu, Șerban Chiosan* și *Ștefan Richard), Constantin Dragomir, Ștefan Hrușcă, Ion Zubașcu*, grupul „Continental" *(Nicolae Enache, Alex. Zărnescu, Teodor Mazilu* și *Romeo Beianu), Gil Ioniță, Rosina Cambos, Mihail Stan* și *Victor Socaciu.*

Să consemnăm un record : biletele la spectacol s-au epuizat înainte de a fi puse în vînzare ! La ora începerii manifestării publicul, așezat ca un munte în fața scenei improvizate în mijlocul Sălii sporturilor, a primit cu dragoste — o dragoste mai veche — pe membrii cenaclului. Și chiar dacă prima parte a acestei reîntîlniri a fost timidă — asta și datorită unor defecțiuni la pupitrul de sunet — spectacolul în întregime s-a ridicat în multe din momentele sale la cota „întîmplării de muzică și poezie", adică la acea comunicare totală în planul emoției și spiritului.

La o oră tîrzie, după miezul nopții, au debutat în cenaclu grupul timișorean „Celelalte cuvinte" și eleva în clasa a VII-a a Liceului de arte „Ion Vidu", Codruța Varlamov. Continuînd o veche tradiție a pop-ului din aceste locuri, grupul „Celelalte cuvinte" (Pop Călin — voce, chitară solo, Brezu Marcel — chitară bas, și Iovan Leontin — percuție) a prezentat și a făcut succes cu două compoziții proprii : „O să am" și „Cîntec de boală" (versuri : Tudor Arghezi).

Debut bun al micuței Codruța Varlamov care a cîntat, acompaniindu-se la orgă, poezia lui Octavian Goga „Fără de țară". Să mai consemnăm prezența în Sala sporturilor din localitate a lotului de fotbal al Politehnicii Timișoara din care nu au lipsit Dembrovschi, Dumitru, Anghel, Păltinișan, Nedelcu, Moise, Șerbănoiu. Și pentru că ei se aflau în cantonament, într-un bilețel adresat conducătorului cenaclului au cerut programarea mai devreme a celui care în ultima vreme domină prin vocea sa muzica tînără : George Nicolescu. Rugămintea a fost ascultată. Participarea tinerilor din sală a fost una de excepție. Ne-am convins și acum că bănățenii cînd cîntă nu se joacă ! S-a scris aici la Timișoara una din frumoasele pagini ale cărții de credință, muncă și talent care este Cenaclul Flacăra. Și pentru că tot mai des despărțirile noastre coincid cu promisiunile de reîntîlnire, și de această dată s-a perfectat o revenire în județul Timiș pentru mai multe spectacole în luna iunie.

VICTOR SOCACIU ■

Minunatul Arad

După o lungă absență Cenaclul Flacăra revine la Arad cu bucuria de a se întîlni în cadrul Galei 500 cu oamenii din acest mare oraș industrial al Banatului. Dar începutul întîmplării noastre a stat sub semnul recunoștinței pe care cei de pe scenă și miile de spectatori l-au adus țăranilor români, care în ciuda tuturor vitregiilor și tentațiilor au rămas acasă să facă istorie națională, dar și cultură națională.

Despre acest fapt trebuie să vorbim cu atît mai mult aici, în județul Arad, unde există două grupări corale excepționale la Bocsig și Buteni, care au păstrat prin viu cînt, singurul mijloc posibil uneori, două cîntece de adîncă rezonanță, pline de istorie ca o poveste de demult, pe care cenaclul le cîntă ca pe un semn al continuității spirituale a acestui popor. Aceste cîntece sînt : „Nu uita că ești român" și „În Țara Motilor".

Pentru că nu sîntem la un spectacol festiv, am continuat cu slăgăre internaționale în interpretarea formației Continental, iar cei care la început au cîntat cîntecele vechi ale poporului, au dansat, apoi au cîntat din nou cu tot sufletul „Trăiască România ! Trăiască Tricolorul !"

A fost acesta începutul uneia din marile seri ale cenaclului prin capacitatea spectatorilor de a trece prin toate stările sufletești posibile, prin dăruire și participare și nu în ultimul rînd prin ceea ce au scris în sutele de biletele adresate conducătorului cenaclului, bilete care ar putea fi literatură, iar dacă vom cita cîteva e pentru a ilustra o parte a gîndurilor acelor oameni în raport direct cu arta cenaclului, dar pentru dumneavoastră care citiți aceste rînduri ele poate nu vor avea tensiunea și frumusețea pe care le aveau în acea sală frumoasă. Adriana Mihai ne scrie : „Azi, dumneavoastră împreună cu cei prezenți aici, cei care fac parte din Cenaclul Flacăra, dați celor prezenți dragoste, dragoste de oameni, pentru oamenii oameni, pentru cei ce vor pace pe acest pămînt, pace care trebuie să existe prin citi mai mulți Oameni Adevărați. Vă mulțumesc pentru aceste momente sublime care ne fac mai buni, mai înțelepți, mai drepți cu toți cei care ne înconjoară". Din întunericul sălii vine un bilet semnat Gabriela, care spune : „Sînt alături de toți cei care gîndesc ca dumneavoastră și voi duce mai departe ideile de pace și echitate între popoare. Urăsc discriminarea rasială".

Un bilet emoționant este citit în timpul recitalului lui George Nicolescu. „Sînt un om vitregit de sublima satisfacție de a merge. Vă mulțumim că ați venit să ne adăpați cu sevă de adevărată cultură. Sînt fiu adoptiv al Ardealului și rog să transmiteți calde mulțumiri tuturor autorităților cu putere de decizie că m-au ajutat să devin un om cu condiții de viață adevărată. Este unica ocazie să mulțumesc și tuturor oamenilor arădeni care oricînd apelez mă ajută să urc în tramvai". Semnează Fighir Mihai.

Iată cît de lesne pot fi făcuți oamenii fericiți.

Mihail Stan a recitat excelent „Mistrețul cu colți de argint" de Doinaș și „În fiecare zi" (Romulus Vulpescu) cu Nicu Enache la orgă, Alex. Zărnescu, Arpad Domokoș, Adrian Ivanițchi și Constantin Dragomir încheie o primă parte, dar asta încă nu va fi totul.

Partea a doua a început cu „Decembre", frumosul cîntec al lui Nicu Alifantis cîntat foarte bine de Vasile Șeicaru, apoi tot el împreună cu Ducu Bertzi au cîntat „Dați păcii o șansă", cunoscutul cîntec al lui John Lennon.

Primul recital al părții a doua a aparținut actriței Rosina Cambos. Semnatarul acestor rînduri nefiind prezent în turneul din Moldova, turneu în care Rosina Cambos și-a cristalizat recitalul, a citit doar în cronicile apărute despre valoarea acestei actrițe ca interpretă și compozitoare, dar la Arad a devenit evident că Rosina Cambos a adus în cenaclu nu numai o voce deosebită ci și o conștiință artistică de mare valoare.

A urmat recitalul lui George Nicolescu despre care ar fi inutil să mai spunem ceva. Satira și umorul grupului Mesaj au cucerit sala, care a rîs în hohote, momentul lui fiind deseori întrerupt de aplauze. Teodor Mazilu împreună cu formația Continental cîntă în premieră piesa Mother a lui John Lennon.

Urmează recitalurile lui Vasile Șeicaru, Gil Ioniță, Ion Zubașcu, Ducu Bertzi, Ștefan Hrușcă, Mircea Vintilă, Victor Socaciu și în încheiere grupul feminin Ecoul, pentru care programarea de către conducătorul cenaclului în finalul spectacolului era premieră, dar asta nu a părut ca ceva nefiresc, pentru că acest grup are o identitate bine stabilită iar succesul nu îl ocolește.

Dar de fapt întîmplarea nu se va termina cu recitalul lor ci cu dorința spectatorilor; deși trecuse de unu noaptea, s-a mai cîntat „A treia pace mondială" cu Gil Ioniță, „Săracă inima mea" cu Ducu Bertzi, și Cîntecul Bufonului cu Mircea Vintilă.

Un spectacol entuziast, dar și profund, un spectacol al libertății și demnității s-a desfășurat la Arad, iar ca final al acestei cronici mi se pare că ar trebui să punem rîndurile minunate, care ne onorează dar și obligă, pe care ni le-au trimis Florica și Laurențiu Banu.

„În maiul acesta superb, înflorind în lumină, ne închinăm ceasului acesta superb, acestei sărbători de excepție a Aradului, a orașului de pe Mureș. Ne închinăm forței acesteia întru frumos pe care o duceți dinspre străbuni înspre copii, forței acesteia de frumos și de pace.

Ne închinăm cîntecelor acestea de neam pe care le descoperiți și aduceți mai aproape de inimă !

Bine ați venit printre noi, noi de-o vîrstă cu vagoanele, cu strungurile și războaiele de țesut.

Să ne înflorim sufletele cu lumina ce ne-o aduceți".

ADRIAN IVANIȚCHI ■

Un miracol incredibil

La închiderea trecutei ediții a revistei noastre, conducătorul cenaclului, poetul Adrian Păunescu, se exprima în legătură cu întîmplarea de muzică și poezie care a avut loc la Oradea în seara de 5 mai 1982, aflată la acea oră în plină desfășurare, exact așa : „un spectacol miraculos, incredibil". Și iată de ce. Seara începe printr-un exemplu de rigurozitate artistică, atrăgîndu-se astfel atenția asupra faptului că dacă disciplina este o condiție sine qua non în artă, ea trebuie respectată în egală măsură de creatorul dar și de consumatorul, de beneficiarul ei. Deci, membrii cenaclului se retrag pentru cîteva momente dînd astfel răgaz sălii să-și definitiveze pregătirile unei optime receptări. Măsură pentru măsură. **Ion Hagiu** cîntă astfel „Căciula" într-o atmosferă de generozitate în debutul unui spectacol care nu părea a prevesti prin nimic (în afară poate de acea presimțită dorință devoratoare față de actul artistic) ceea ce avea să se întîmple. Trebuie să spunem aici, manifestările Cenaclului Flacăra au meritul de-a face din comunicare nu doar un deziderat ci un fapt de a cărui împlinire putem fi mîndri. Și iată, exemplul cel mai limpede și totodată spectaculos adus în sprijinul afirmației noastre se constituie prin tot ceea ce s-a petrecut de la acest moment în Sala sporturilor din Oradea. Ca răspuns la unul dintre primele bilete sosite din sală, în care se spunea că oameni, mulți oameni așteaptă încă dincolo de intrare dorind, sperînd la un loc în sala arhiplină, conducătorul cenaclului găsește soluția. Și ceea ce pentru mulți părea de nerealizat s-a petrecut prin voința concertată a celor de față, dovedind că atunci cînd este pusă în mișcare, mintea omului învinge orice dificultate. Una din peluzele laterale ale sălii devine scenă a cenaclului în ciuda dificultăților de ordin tehnic determinate de aspectul locului ales, îngust, aflat la înălțimea tabelei de scor, prevăzut cu gradene în scări, conceput, desigur, a avea o altă destinație decît aceea pe care încercam să i-o dăm. Tribuna devine scenă iar scena un spațiu larg, încăpător atît pentru cei din afară care ar mai fi dorit să participe cît și pentru acela care, înăuntru fiind, ar fi dorit să danseze, să trăiască din plin în pace și libertate momentele la care le dă dreptul vîrsta lor, implicați cu tot sufletul în actul cultural.

Spectacolul se desfășoară într-o succesiune și intensitate, profunzime emotională amețitoare. Pe rînd, **Mihail Stan** și **„Continental"**, **Domokoș Arpad** și **Gil Ioniță**, grupul satiric **„Mesaj"** și **Ștefan Hrușcă** sînt tot atîtea individualizări ale unei expresivități diverse de o forță convingătoare. Momentul în care s-a cîntat „Trăiască România" a ridicat intensitatea emoției la cota sa cea mai de sus. Totul părea o singură voce dilatată la dimensiunile întregii săli. Și ca o sintetizare a conținutului acestui exceptional cîntec, pornite parcă direct din sufletele oamenilor, se aud cuvintele CEAUȘESCU, P.C.R., scandate de toți cei prezenți minute în șir. Am avut atunci sub ochi imaginea unuia dintre cele mai frumoase, proaspete și viguroase portrete ale generației tinere de azi. Și iată un bilet primit din sală imediat după aceea : „Vă rugăm stimate tovarășe Adrian Păunescu ca acest cîntec, „Trăiască România", să fie înregistrat pe discuri, iar discurile să apară în număr satisfăcător în așa fel încît să-l poată învăța toți cei care iubesc patria și pe conducătorul ei. Semnează : Elevi și profesori ai Liceului industrial nr. 2".

Partea a doua a spectacolului începe și se desfășoară de asemeni sub însemnele păcii, ale dorinței de viață liberă, plenară. Iată, oamenii se ridică în picioare, ca de atîtea ori cînd au simțit nevoia să se exprime astfel, cîntînd acum „Oda bucuriei", aplaudînd, fiind, de-a dreptul, chiar magnifica imagine a cuvintelor ce le exprimă : „pace, pace pe Pămînt". Iat-o pe minunata actriță **Rosina Cambos** înlănțuind cu farmecul ei întreaga suflare. Toată sala e parcă o mare vie, mișcătoare. Din valurile ei nasc hore în legănat de brațe inspirînd pe rînd duioșie, pasiune sau frenezie. Un recital de forță în sensul artistic al cuvîntului vizînd penetrabilitatea a cărei sursă vine în cazul Rosinei Cambos dintr-o remarcabilă acuratețe a expresiei. Dincolo de spectacolul scenei, de un înalt profesionalism, spectacolul sălii umple parcă totul. Îl simți pulsînd pînă și-n vîrful degetelor care fac să vibreze corzile chitarelor, reglînd bătăile inimilor, umplînd adîncul sufletelor. Momentul în care **Ion Zubașcu** cîntă „Lumea de mîine" aduce atmosfera cenaclului la incandescență. Acum, după cum remarca și conducătorul cenaclului, „oamenii se află la înălțimea lor ideală".

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

La inițiativa conducătorului cenaclului, poetul Adrian Păunescu, la Cluj-Napoca s-a instituit un concurs pentru desemnarea celei mai bune cronici scrise de spectatori. Dintre cele primite, am ales spre a o publica pe aceasta :

Redescoperirea Clujului

După o absență de mai bine de cinci ani din mijlocul spectatorilor clujeni, Cenaclul Flacăra și-a regăsit prietenii, s-a regăsit parcă pe sine, a descoperit un alter ego, a găsit locul propice unei desfășurări de excepție a actului de cultură revoluționară, aici, orașul de la poalele Feleacului, în seara de 6 mai.

O forfotă de nedescris în jurul sălii sporturilor ! Coloanele interminabile ale oamenilor de ordine încercau să domolească elanul nebun al celor „loviți de soartă" în căutarea unui bilet în plus. Setea de cultură, dorința efemeră de a fi participanți direcți, de a fi suflet în sufletul cenaclului, a fost potolită de Adrian Păunescu care a insistat pe lîngă organizatori să deschidă larg „porțile raiului" pentru a da posibilitatea tuturor să participe la ceea ce avea să fie excepționala întîmplare de poezie și muzică tînără, la această solie de pace pe care Cenaclul Flacăra o poartă de la Putna la Tîrgoviște, din Maramureș în inima Munteniei, din suflet în suflet — totul a fost minunat.

„Vrem pace, nu război" — ce concludent sună această lozincă plasată de către organizatori pe peretele frontal, dar parcă mai semnificative, mai pătrunzătoare sînt cuvintele unui cîntec intonat de întreaga sală. „O șansă păcii" a fost extraordinar. Cînd în lume se ridică butoaie de pulbere, cînd este incertă existența noastră de azi pe mîine, o lume întreagă vrea pace dar parcă românul o cîntă cu mai mult năduf, vrea să trăiască în ea cu adevărat, așa cum de fapt i-a exprimat și-i exprimă vrerea președintele Nicolae Ceaușescu.

În această atmosferă de euforie și extaz peste 5 000 de tineri (dar cine i-a mai putut număra ?) au pornit într-un maraton de opt ore pentru a cînta fericirea, liniștea și pacea lumii, pentru a fi cu adevărat revoluționari, pentru a fi ceea ce ne cere președintele țării, generația de mîine, comuniști de nădejde ai unui popor minunat.

Ne-am întîlnit cu Victor Socaciu și Mircea Vintilă, cu Adrian Ivanițchi și Vasile Șeicaru, am descoperit un grup, „Ecoul", minunat, l-am simțit alături pe Ștefan Hrușcă, l-am cîștigat ca prieten pe George Nicolescu, am recîștigat prietenia acestui minunat cenaclu și a minunatului său animator, a omului pentru care cultura, dorința de a se manifesta sînt echivalente cu dorința de a trăi. Superb !

Cu mulți ani în urmă, Adrian Păunescu împreună cu o pleiadă de tineri dornici de afirmare, dornici de a cînta pacea și fericirea s-au „înhămat la o căruță de plumb" și au pornit prin țară în nobila lor misiune deloc ușoară dar plină de farmec, de elan tineresc, cu hățurile strînse, cu necazuri și bucurii au colindat și colindă țara de la un capăt la altul, cîștigînd peste tot prieteni adevărați.

Mulțumim vouă, membrii vechi și noi ai cenaclului, mulțumim celor care se ocupă și veghează la destinele cenaclului, mulțumim conducătorului său, acest înfometat de cultură și exprimare Adrian Păunescu, mulțumim tuturor celor care, direct sau indirect, concură la reușita spectacolelor, a „întîmplărilor", a acestor întîlniri cu publicul de dincolo și de dincoace de Carpați.

Bravo Adrian Păunescu !
Bravo „Flacăra" !

IOAN FLIC ■

Alba cea exponențială

Pentru că la Alba Iulia a fost un spectacol firesc, sub semnul viu al unirii ; pentru că aici a semnat Transilvania actul unirii, voi scrie despre toate spectacolele avute pînă acum.

PROFUNDE MULȚUMIRI

Cenaclul Flacăra mulțumește pe această cale tuturor oamenilor buni și permeabili la actul de cultură, tuturor activiștilor care, urmînd indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu de a deschide cale liberă tineretului spre educație prin cîntec și dans, prin participarea la actul important al însușirii culturii și civilizației, au oferit toate condițiile desfășurării optime a Cenaclului Flacăra pe parcursul întregului turneu.

Gîndul nostru de recunoștință se îndreaptă către activiștii de partid și de stat din județele străbătute : tovarășii Petre Dănică și Constantin Potîngă (Timiș), Aron Pavel și Cornel Pacoste (Arad), Eva Feder și George Vaida (Bihor), Ștefan Mocuța și Ion Noja (Cluj), Nicolae Hurbean (Alba), Teodor Coman și Venerica Pătru (Vîlcea), Miu Dobrescu (Dolj).

Nu vom descoperi niciodată cuvintele prin care să ne exprimăm recunoștința față de gesturile de tandrețe și atentă organizare ale acestor oameni, care depășind formalismul multor manifestări de cultură, încă existent, ne-au ajutat să transformăm toate uriașele săli de oameni tineri, în care am cîntat și recitat, în torțe vii ale spiritului revoluționar, luminînd direct sau indirect supremul nostru omagiu către țară, către libertate, către pacea lumii, către tinerețea capabilă de fapte mari, către cîrmaciul destinului național și veghetorul calm și bun al acestei tinereți, președintele Nicolae Ceaușescu.

Scriu aceste cuvinte pe spatele unei chitare ținute pe genunchi în timp ce îmi revin în memorie imaginile extraordinare de la Oradea unde mii de oameni și-au legănat sufletele în „dorul de Eminescu" făcîndu-ne să credem că Eminescu e încă viu și în același timp împrumutînd clipei de minune ceva frumos din veșnicia sa.

Cred că nu se poate imagina undeva pe planetă un loc în care comunicarea dintre oameni să fi atins deplinătatea în atît de înaltă măsură ca la spectacolele din Transilvania, prin ele tineretul din România fiind contemporan cu orele de vîrf ale conștiinței umanității și situindu-se poate chiar în avangarda celui mai modern spectacol imaginabil în care limitele dintre artă și viață dispar cu desăvîrșire, în care cîntecul urmează firesc după ce unei fete căreia îi este bolnav de cancer prietenul i se spune că mai sînt șanse pentru prietenul ei și că se va încerca să fie ajutat chiar de revista „Flacăra" prin doctorul Leontopol să-și redobîndească viața, după ce mame necăjite și oameni bolnavi de moarte sînt sprijiniți să ajungă la doctorii ultimelor lor speranțe.

Tinerii scandează aproape după fiecare cîntec numele cenaclului : „FLA-CĂ-RA". Totul e flacără înaltă, vie, curată, ardere desăvîrșită așa cum a cerut președintele țării. Dacă ne-am putea imagina că ar fi posibil să reînvie Eminescu sau Labiș, ar merita să reînvie în aceste clipe supreme cînd versurile lor neînțelese deplin de contemporani, versurile care în momentul vieții lor au fost doar cuvinte, acum sînt din nou viață, viață adevărată trăită de tinerii vii ai patriei care s-ar putea numi toți, ca într-un ideal anonimat : Eminescu sau Labiș sau Ion Gheorghe sau Șt. A. Doinaș sau Păunescu — într-atît identitățile tuturor s-au contopit într-o singură identitate : sufletul viu și puternic al poporului român. Merita să te naști numai ca să vezi aceste spectacole și miracolul pe care arta poate să-l înfăptuiască în viața oamenilor !

Nu cred că se poate trăi mai frumos și mai demn arta decît s-a trăit în Transilvania : mi-ar fi plăcut să mă fi născut la începutul spectacolelor, să mă copilăresc, să mă maturizez, să îmbătrînesc și apoi să mă cufund în sufletul mulțimilor de tineri nemuritori care, la sfîrșitul spectacolelor, scoteau afară, în noapte, în cosmos, în zorii zilei de azi și de mîine ceea ce numai oamenii pot imagina și realiza, dintre toate speciile de ființe ale cerului și pămîntului : BUCURIA DE A FI CONȘTIINȚĂ, de a trăi idealul uman în toată divinitatea sa. Am închis o clipă ochii și mi-am imaginat că acești oameni nu există, că aceste clipe ar fi fost întrerupte de mîna monstruoasă a unui dezastru, și m-am cutremurat. Ar merita ca ofițerilor care stau zi și noapte de veghe lîngă absurdele butoane ale dezastrului să li se proiecteze, în clipele de singurătate din subteranele energiilor atomice, un film care să fi înregistrat pentru posteritate măcar un spectacol din orașele Transilvaniei. Nu cred că omul din ei, văzînd și auzind pe acești tineri cîntînd, n-ar fi tresărit atît încît [illegible] să nu mai asculte ordinul de a [illegible] asa pe butoane. Asemenea filme și asemenea spectacole ar trebui văzute de toți militarii pămîntului.

În fiecare zi au loc pe pămînt conferințe de dezarmare, mai mult sau mai puțin eficiente. Însă nu-mi pot imagina o mai eficientă reciclare a militarilor decît cîteva spectacole de viață trăită în umanitatea ei cea mai pură. Nu cred că dacă în sală ar fi fost cel mai monstruos adept al războiului nuclear, nu i s-ar fi strecurat în suflet o îndoială decisivă, o opțiune definitivă pentru viață și pace. Sînt fericit că am trăit aceste clipe istorice în care, dacă ar fi depins de tinerii din Transilvania să dezamorseze cu sufletele lor toate focoasele pămîntului, planeta noastră ar fi fost astrul cel mai fericit din materie : o stea-conștiință, așa cum numai în rațiunea destinului uman stă puterea de a fi conceput și realizat un asemenea ideal.

Sînt convins că în Transilvania, în orele de poezie, cîntec și minune dintre zilele de 3 și 7 mai 1982, Europa a trăit prin cîteva mii de oameni tot ce poate fi imaginat mai frumos și mai uman în destinul unei colectivități umane de pe planeta Pămînt. Am avut, la un moment dat, senzația că un alt Pămînt nou, definitiv pacificat, s-ar fi putut învîrti în jurul unui pol de frumusețe supremă numit Transilvania. Aproape de ora 2 noaptea un bilet dintr-un oraș transilvan ne-a adus la cunoștință că tînărul lui semnatar s-a cununat chiar în acea zi la primărie și în loc să meargă cu mireasa acasă a venit la Cenaclul Flacăra. O nuntă uriașă mi s-a părut a fi patratul magic al sălii sporturilor, o nuntă la care mirii erau Poezia și Cîntecul, Pacea și Pămîntul, Omul și Viața veșnică iar noi toți nuntașii marii sărbători. Ca și cum am fi ajuns la acel tărîm al Tinereții fără bătrînețe și nu depindea decît de noi toți să nu trecem niciodată hotarul în Valea Plîngerii. Dar spectacolele continuă. Viața noastră continuă. Miracolele sînt încă posibile chiar în această viață a noastră. Deci e bine. De aici din ceea ce A.P. spunea că e Alba exponențială, mulțumesc părinților mei că m-au născut în această epocă de răscruce. Mulțumim strămoșilor noștri că ne-au născut părinții în această țară de la răscrucea lumilor. Mulțumim tuturor oamenilor datorită cărora țara noastră se numește România iar noi sîntem vii în această țară care ar putea fi în aceste clipe de frumusețe trăită și veșnicie sperată idealul celei mai înfloritoare renașteri a istoriei lumii. Mulțumim tovarășului Nicolae Ceausescu.

ION ZUBAȘCU ■

„Să fim pe viață și pe moarte lîngă croii de acum"

Încă de la începutul acestei însemnări, nu trebuie să trec sub tăcere faptele care au precedat sosirea cenaclului în municipiul Rm. Vîlcea, locul către care s-au focalizat forțele cenaclului în seara zilei (atît de importantă pentru poporul nostru) de 8 mai 1982, aniversarea creării partidului.

Așdar, nu puteam părăsi frumoasa Alba-Iulia fără să vizităm mai întîi Catedrala Întregirii Neamului. Și iată-ne ascultîndu-l pe Adrian Păunescu care ne rostește din memorie, ceea ce, poate pentru prima dată, ochii noștri citesc pe inscripțiile dălduite în marmura de pe frontoanele lăcașului sfînt, despre mărețele evenimente cărora, piatra mută și rece a bisericii, le-a fost martoră de-a lungul vremurilor. Am trecut apoi pe sub porticul închisorii, pe pereții căreia și-a topit albastrul privirii Craiul Munților, Iancu, și ne-am oprit în semn de respect la Obeliscul înălțat întru slăvirea martirilor neamului — Horia, Cloșca și Crișan. Apoi, Alba-Iulia se pierde în urmă, iar înainte-ne, pe drum, ne așteaptă un nou popas Lancrăm. Mormîntul lui Blaga. Îl privim : ce trist și sărac e mormîntul lui Blaga. În Lancrăm nu-s lacrimi îndeajuns de-a plînge „marea lui tăcere" și totuși :

„Ce simplu cîntăm. Blaga-i mut ca o lebădă
Și pașii lui Blaga, pe străzi, se aud"

Din nou pe drum și un nou popas : Cozia. Și iară o piatră funerară, cu un nume scump neamului încrustrat pe ea, numele voievodului Mircea cel Bătrîn.

Ajunși în Rm. Vîlcea în jurul orei 17,15, ne oprim direct la Sala Sporturilor, unde ultimele pregătiri tehnice în vederea desfășurării spectacolului sînt în toi. Membrii cenaclului își acordează instrumentele, vocile, sufletele. Autoritățile județene sînt în preajma noastră, ca pentru a-și acorda bătăile inimilor cu cele ale noastre. Ora 18 fix Cenaclul Flacăra urcă pe podiumul destinat sărbătorii care va urma.

În ultima vreme în Cenaclul Flacăra se cîntă și se spun versuri în mai multe limbi ale pămîntului.

Este transcrierea cu puterile și cu mijloacele noastre a politicii de pace și prietenie a României, este adevărata sărbătoare a tinereții românești, crescute în cultul unui real internaționalism, clipa în care în Cenaclu începe să se cînte în limbile sîrbă, greacă, rusă, arabă, ebraică, engleză, turcă, spaniolă, chineză, coreeană, japoneză, urdu, maghiară, italiană, franceză, germană.

Adrian Păunescu prezintă pe membrii cenaclului, iar apoi, după o scurtă reamintire a neasemuitei „peregrinări" ardelene a cenaclului (deci Timișoara, Arad, Oradea, Cluj-Napoca și Alba-Iulia) urmează prezentarea ultimelor noutăți muzicale : Vasile Șeicaru cîntă „De-ale noastre" (text și refren muzical Adrian Păunescu, muzica V. Șeicaru), Ștefan Hrușcă interpretează „Dor de Cluj" (text și muzică Adrian Păunescu) iar Constantin Dragomir lansează cu succes ca și cu o seară înainte la Alba-Iulia, cîntecul „Drumul" (pe muzica sa și cu un text de Adrian Păunescu).

Este, cred eu, ca om de teatru și deci un obișnuit al relației actor-public, interesant de urmărit raportul CREATORI—SALĂ prin puterea de a transforma în relație directă rău în bine, modalitatea de a menține spectacolul deschis în permanență. În virtutea acestei concepții spectaculare, pe scena cenaclului, debutează doi tineri vîlceni pe nume Lucian Marin și Dan Andreica cîntînd un cîntec în traducere românească din Donovan și „Antirăzboinică" de Adrian Păunescu pe muzică proprie și de asemenea grupul „Apărați copilăria" de la grădinița Trustului de Construcții Hidrocentrale Vîlcea format din patru fetițe gingașe și mici ca niște flori de nu-mă-uita (Sima Romana, Florica Lala, Cîrlan Oana, Ionescu Dalina) care au prezentat un montaj de versuri din poeți copii.

Publicul îndeobște eterogen al cenaclului și aici, la Vîlcea, intră mai greu în tonalitatea „diapazonului" cu care întîmplarea de muzică, poezie și viață, armonizează de obicei corzile cele mai delicate ale sufletelor tinerilor sau mai puțin tinerilor din sălile de spectacol. După primele poeme rostite de vocile fragede ale celor din grupul „Apărați copilăria", starea de contemplare devine efervescență „Cenaclul este în aceste clipe depășit de propria sa realitate ; începe să devină întîmplare după cum remarca Adrian Păunescu, care apoi dinamitează sala împunînd ca unice cuvinte, pe tema muzicală a „Odei bucuriei" de Beethoven ; Pace, pace, pace pe pămînt.

A existat o scurtă perioadă, în desfășurarea spectacolului nostru, în care unii spectatori nu au fost suficient de atenți cu actul artistic de pe scenă. În acel moment întîlnirea de la Rm. Vîlcea risca să devină un spectacol obișnuit, oarecare. Odată cu revenirea în scenă la masa de regie a poetului Adrian Păunescu, în urma insistentelor chemări ale publicului, manifestarea și-a recăpătat tonicitatea, liantul de har, de spontaneitate și de spirit, transformîndu-se într-un adevărat triumf. În peregrinările noastre un lucru ne-a impresionat profund : marea capacitate de a transforma, de a schimba, de a modela sufletul, a artei tinere.

Din scenă trăim de fiecare dată și observăm efectul acestei „operații pe cord", cum îi spune conducătorul cenaclului nostru ; tinerii, măcar pentru cîteva ore, devin mai frumoși, mai buni și deschiși. Așa s-a întîmplat și la Rm. Vîlcea unde tinerii noștri prieteni au participat direct la realizarea unei atmosfere care și acum, la cîteva zile după, ne-a rămas vie, emoționantă.

ROSINA CAMBOS ■

Un nou turneu pe meleagurile dobrogene !

La ora cînd se închide prezenta ediție, Cenaclul Flacăra se află în plină activitate pe tărîmurile Dobrogei. Primul spectacol de pe litoral din această parte a turneului a avut loc marți, 11 mai, în Sala Sporturilor din Constanța. Nota maximă folosită în cataloagele școlare este insuficientă pentru a oglindi atmosfera excepțională în care s-a petrecut întîmplarea de muzică și poezie din seara de marți. Magnifice au fost și spectacolele cenaclului din lunga și frumoasa Gala-500. Aprecierile noastre au în vedere minunatul nostru public tînăr și entuziast, capacitatea sălii de a recepta, de a participa și de a se adecva faptului artistic.

În continuare, Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de **Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist și Revista Flacăra,** condus de poetul **Adrian Păunescu,** anunță :

Gala-500 se încheie cu turneul în Dobrogea în următoarele zile :

13 mai — Cobadin, Căminul Cultural

14 mai — Mangalia, Casa de Cultură

15 mai — Constanța, Sala Sporturilor

Ultimul spectacol al Galei-500 va avea loc în 16 mai în Sala Sporturilor din Brăila

Totodată, anunțăm spectatorii dobrogeni și pe cei aflați la acea dată pe litoral că s-a perfectat un nou turneu pe meleagurile dobrogene în perioada 1–21 august. Dar despre toate acestea, amănunte în numărul viitor.

Lumina libertății noastre

Ziua independenței naționale a României a fost sărbătorită de Cenaclul Flacăra printr-o întîmplare de muzică și poezie de excepție, pe măsura valorilor existente în cenaclu.

La ora 18, peste 7 000 de tineri, vechi admiratori ai cenaclului, condus de poetul Adrian Păunescu, au luat loc sub cupola Sălii Polivalente din Craiova.

În deschidere, Adrian Păunescu spune : „Sîntem fericiți să vă găsim sănătoși în Ziua independenței naționale a României la Craiova. Așa, sperăm să vă găsim întotdeauna".

Adrian Popescu, fotbalist la „Universitatea" Craiova, și o studentă dăruiesc coșuri cu flori Cenaclului Flacăra, în semn de prețuire și recunoștință.

Tot Cenaclul Flacăra împreună cu sala cîntă imnul echipei de fotbal „Universitatea" Craiova pe versurile lui Adrian Păunescu. În premieră absolută Ducu Bertzi lansează un impresionant cîntec „Craiova, my love" pe versurile și muzica poetului Adrian Păunescu. Sala se ridică în picioare și cîntă acest jurămînt de credință al poetului față de locurile adolescenței sale : „Craiova, Craiova, ce dulce pămînt / Pe astăzi, pe mîine, de-a pururi te binecuvînt".

Conform tradiției din sală sosește primul bilet : „Este sublim, este emoționant. Cred că inima fiecărui spectator este o imensă flacără". Într-o zi excelentă formația „Continental" cîntă „Amiază fierbinte", cîntec lansat în Craiova, și un șlagăr internațional.

Adrian Păunescu reamintește tinerilor că pot să danseze, că se pot bucura din plin de libertatea spirituală, grație concepției despre viață și despre lume a marelui om de stat, președintele Nicolae Ceaușescu. Și tinerii chiar dansează rizînd. Atmosfera este a întîlnirii unor oameni foarte apropiați și dragi. Ducu Bertzi revine la microfon cu „Omul pădurii" acompaniat la chitară solo de Andrei A. Păunescu, la chitară bas de Victor Socaciu și la tobe de Vasile Șeicaru. Un remarcabil succes, aplauze nesfîrșite.

Adrian Păunescu dă citire acestui bilet din sală : „Vă mulțumim că ați venit aici, acum de Ziua victoriei. Ne gîndim la cei jertfiți, la viața noastră de azi, ne gîndim la pace. Să strigăm „pace", să avem pace. Să facem pace în lume. Ne gîndim cu recunoștință la grija pe care ne-o poartă secretarul general al partidului, președintele Nicolae Ceaușescu". Semnează „un grup de elevi de la Liceul de filologie-istorie din Craiova". Nici n-a terminat de citit biletul conducătorul cenaclului, că toți cei peste 7 000 de spectatori s-au ridicat în picioare, scandînd cu toată lumina libertății lor și a tinereții : PACE, PACE, PACE ! Tot cenaclul cîntă acum „Pace, pace pe pămînt". Este cutremurător acest apel dintr-un colț al României pentru pacea mondială. Victor Socaciu cîntă împreună cu sala „Trăiască România, trăiască tricolorul".

Urmează la microfon într-o formă de zile mari grupul folk „Ecoul" cu melodiile „Taină", „Lumină" și „La o cană cu vin". Flori, foarte multe flori vin din sală către cenaclu. Tînărul talentat și serios care este Constantin Dragomir, într-o zi de excepție, lansează cîntecul „Drumul", o gravă interogație existențială scrisă de Adrian Păunescu, acum la amurg de secol XX. După care tot Constantin Dragomir susține cu brio „șlagărul mai mult decît internațional", „M-a făcut mama oltean", încheind cu un șlagăr internațional autentic, aducînd spectatorii în „starea" de dans. Marian Corjos expune cu succes dorințele lui Ioan Opincă în felurite limbi, tînărul umorist gălățean fiind un „număr" într-adevăr de... rîs.

Debutează cu succes în cenaclu grupul satiric „Proparodia" din Craiova. Îi urăm succes.

La un moment dat, a venit un bilet din sală care spunea : „În această sală antidinamovistă, eu declar dragoste echipei Dinamo". Adrian Păunescu a răspuns : „Aceasta nu-i o sală antidinamovistă și vreau să spun și celor care mi s-au adresat prin biletele cu întrebarea ce amestec are Dinamo în eliminarea nedreaptă a Craiovei din Cupă, că Dinamo este o echipă remarcabilă și n-are nici un amestec în această privință. În spiritul fair-playului firesc care trebuie să existe între cele mai bune echipe ale fotbalului românesc la ora de față, propun Craiovei aplauze pentru partenera sa de întrecere, echipa Dinamo București". O furtună de aplauze s-a auzit atunci, Craiova aplaudă pe Dinamo.

La ora 24, Adrian Păunescu anunță că spectacolul va continua cu forțe noi. Foarte mulți, printre care și subsemnatul, se miră de unde le mai are. Exact la această oră Ștefan Hrușcă interpretează „Dor de Cluj", un mare succes pe versurile și muzica lui Adrian Păunescu. Adrian Păunescu invită în scenă pe marele cîntăreț George Nicolescu. Acesta cîntă „Eternitate", „De ce m-ați dus de lîngă voi ?", iar Adrian Păunescu dă măsura extraordinarului său talent de poet și actor recitînd „Repetabila povară". Continuă George Nicolescu cu două șlagăre rock, „Dacă aș ști că mor ca mîine", și încheie recitalul său cu „Ordinea de zi", pe versurile lui Adrian Păunescu.

Gil Ioniță revine la rugămintea urmașilor lui Mihai Viteazul, cu „Jurămînt la Putna" și „A treia pace mondială", două mari succese pe versurile aceluiași Adrian Păunescu. Mircea Vintilă încheie întîmplarea de muzică și poezie după 7 ore cu „Bufonul" de W. Shakespeare.

După atîtea ore de spectacol, cîteva cuvinte despre cenaclu. Cenaclul Flacăra este o carte autentică a spiritului tînăr din România de azi în deplina sa manifestare. Filele acestei cărți se cheamă : Adrian Păunescu, Mircea Vintilă, Victor Socaciu, George Nicolescu, Vasile Șeicaru, toți ceilalți membrii ai cenaclului, din păcate neînțeleși de unii în toată complexitatea și profunzimea lor. Omul nou așa cum l-a văzut președintele Ceaușescu, și cum îl vedem noi, nu se poate construi stînd în poziție de drepți în fața dogmelor și a ignoranței agresive, ci numai luptînd intransigent cu mentalitățile obtuze și retrograde. Cînd astăzi, la amurgul acestui zbuciumat secol, atîția tineri „vorbesc" prin tevile unor pistoale mitralieră, în România tinerii artiști, conduși de un poet de talia lui Adrian Păunescu, vorbesc prin glasul etern al artei. Despre dragoste, despre viață, despre ororile războiului. Vor mai trece niște ani ca să înțeleagă unii că acest cenaclu nu este o ambiție personală a lui Adrian Păunescu, ci este necesitatea vitală a tinereții noastre de a spune „NU — dogmelor, prostiei, ignoranței, războiului, impostură în artă și în viață".

PETRE IVANCU ■
(Corespondență din Craiova)

(Ați citit cronici la manifestările cu numerele 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540 desfășurate în cadrul Galei Flacăra 500).

ULTIMA ORĂ : Mai rar i-a fost dat Cenaclului Flacăra să întîlnească niște gazde atît de ospitaliere, cum se dovedesc a fi autoritățile din Constanța, reprezentanții organizației de tineret de aci. Dar despre astea în numărul viitor.

De la trimisul nostru la mondialele de box

Medalii şi greşeli de arbitraj

Georgică Donici, un învingător învins, purtat pe umerii coechipierilor în uralele publicului bavarez.

(München, 11 mai).

Asistăm în continuare la numeroase greşeli de arbitraj. Niciodată nu ne-a fost dat să vedem la un turneu internaţional atita incompetenţă. Şi asta cu atit mai mult cu cit aici, în box, deocamdată, ochiul este singurul judecător recunoscut. Am asistat la decizii de-a dreptul ilariante, cînd un judecător a văzut pe învins la diferenţă de 6 puncte, în timp ce ceilalţi patru au văzut o diferenţă de un punct ? ! Spre regretul nostru şi 2 pugilişti români, Ion Stan şi Georgică Donici, au fost învinşi de arbitri, ambii cu decizii de 2—3, dar asupra meciului lui Donici voi reveni. S-au făcut proteste din partea unor federaţii, dar acestea nu au avut nici un rezultat, cu toate că fiecare meci putea fi văzut cu relanti la televizor. Am aflat, pe căi neoficiale, că aseară, din cauza arbitrajelor necorespunzătoare, 17 arbitri ar fi fost suspendaţi, lucru pe care, miercuri, l-a anunţat presei şi Emil Jecev, preşedintele Comisiei internaţionale de arbitraj. Înainte de a pune punct acestui aspect, trebuie să menţionez prezenţa ca arbitru a românului Gabriel Danciu, care pînă acum s-a achitat mai mult decit onorabil, ca urmare a seriozităţii şi competenţei de care a dat dovadă.

Pînă la ora actuală, am asistat la 199 de meciuri şi, sincer să fiu, nu a fost prea uşor, un adevărat maraton. Şi din acest punct de vedere o selecţie prealabilă a boxerilor ar fi fost binevenită. Această părere este împărtăşită de aproape toţi cei 400 de gazetari veniţi aici cu condeiul şi privirea atintite spre ring.

Prima noastră înfrîngere am cunoscut-o la 71 kg, cînd Nicu Chioveanu, selecţionat în ultimul moment, a părăsit ringul învins de italianul Efisio Galici. În prima repriză se părea că reprezentantul nostru nu va avea probleme, pentru ca să ne dăm seama, în cea de-a doua, că lucrurile se vor schimba datorită impetuozităţii şi mai ales ochiului sigur al italianului, care, cu un croşeu scurt, l-a făcut pe reprezentantul nostru să asculte numărătoarea arbitrului. Greul Ion Cernat (91 kg) a început, de asemenea, foarte bine meciul cu ungurul Alvics Gyula, reuşind în prima repriză să-l pună în dificultate. În cea de a treia repriză — a doua n-a arătat nimic deosebit — cu puţine, cu foarte puţine secunde înaintea gongului, cînd victoria se părea că-i surîde, Cernat a recepţionat o puternică lovitură la bărbie, fiind salvat de gong. De remarcat că, în urmă cu ani, Cernat a reuşit să-l învingă pe adversarul său. Neatenţia în box însă se plăteşte scump. Mijlociul nostru Valentin Silaghi (75 kg) nu a putut trece de cubanezul Bernardo Comas, în ciuda unui bun joc de picioare. Se pare că reprezentantul nostru se încălzeşte mai greu. „Semimusca" Sandu Petrescu a intrat în ring timorat de anvergura competiţiei. Încercările insistente din ultima repriză nu au avut darul să convingă pe arbitrii judecători, motiv pentru care a coborît pe uşa din spate ringul, învins de Huh Young Mo.

Americanul Breland, în ciuda braţelor lungi, s-a dovedit un maestru şi în luptă de aproape, încheind socotelile cu Mihai Ciubotaru chiar în prima repriză. Reprezentantul nostru, dacă ar fi reuşit să pareze loviturile, sigur că ar fi putut schimba soarta meciului, croşeele sale fiind recunoscute ca foarte tari. De aici, de la masa presei, este greu şi riscant să-i judeci pe cei care urcă scările ringului. Boxul, înainte de orice, înseamnă cap şi joc de picioare şi apoi pumni. Piramida nu trebuie niciodată răsturnată. Se mai impune o precizare. La un asemenea campionat contează foarte mult şi tragerile la sorţi. Noi nu putem spune că am fost prea norocoşi din acest punct de vedere, dar am avut şi culoare bune. Din păcate, tragerea la sorţi a obligat pe mulţi boxeri români să susţină meciuri preliminare. Asta înseamnă că, spre deosebire de ceilalţi adversari de la categoria lor, ei au intrat în competiţie cu un meci în plus. Este cazul boxerilor Titoiu, Cipere, Ion Stan, Mircea Fulger, Mihai Ciubotaru, Chioveanu, Silaghi şi Cernat. Deci 8 din 12 boxeri români au trecut prin acest purgatoriu obligatoriu, care dacă pentru unii a însemnat scoaterea din luptă, pentru ceilalţi a însemnat emoţii şi traume în plus.

În gala de aseară, Dumitru Cipere l-a întîlnit pe sovieticul Victor Mirosnicenko pe care, din păcate, nu l-a putut depăşi, pugilistul sovietic fiind bun de la distanţă, ştiind să evite lupta de aproape, care îi convenea reprezentantului nostru, Viorel Ioana la semiuşoară (60 kg) l-a întrecut prin K.O. pe italianul Carlo Russolillo, de-a lungul unei partide pe care a avut-o la discreţie aducîndu-ne prima medalie de bronz. La fel de meritoriu s-a comportat şi Constantin Ţiţoiu care, în gala de marţi seară, l-a întrecut categoric pe Stadtmuller (R.F.G.), avînd de pe acum o medalie asigurată. Revenind la Ioana, el se va întîlni cu puternicul cubanez Angel Herrera, redutabil de mulţi ani în arena internaţională. Însă în box totul este posibil. Deci pumnii strînşi pentru noua întîlnire a lui Viorel Ioana.

În gala de marţi, reprezentantul nostru Mircea Fulger a fost învins cu 5—0 în întîlnirea cu cubanezul Garcia. Toate încercările românului nu au putut întrece rezistenţa fantastică a cubanezului. Cu mare emoţie am aşteptat meciul lui Georgică Donici. Voi răsturna puţin protocolul pentru a spune că a fost cea mai grosolană decizie a arbitrilor. Imediat după ce decizia a fost făcută cunoscută prin microfon, marea hală s-a transformat într-un cazan al infernului. Doresc foarte mult, stimaţi cititori, să fiu crezut şi înţeles pînă la cel din urmă cuvînt pe care-l transmit plin de indignare de aici, din München. Am mai asistat la decizii furate, am mai auzit fluierături în sală, dar aşa ceva nu mi s-a mai întîmplat să văd. În clipa cînd decizia a fost cunoscută, nimeni n-a mai părăsit locurile, deşi urma o pauză. Toată lumea, în picioare, fluiera şi scanda „Donici—Donici". Am reuşit să mă apropii — şi a fost foarte greu datorită mulţimii care pur şi simplu năpădise împrejurul ringului — de masa oficialilor. L-am văzut pe marele nostru boxer de ieri, azi conducătorul delegaţiei, e vorba de Dumitru Ciobotaru, plîngînd ca un copil, protestînd cu vehemenţă în faţa conducerii AIBA. El, marea glorie a boxului românesc, care în urmă cu ani niciodată n-a schiţat vreun gest de nemulţumire cînd a fost învins. Nu mi-am închipuit că-l voi putea vedea pe Ciobotaru într-o asemenea postură. El ţipa, el se vroia înţeles pentru că el ştia mai bine ca oricine ce înseamnă gustul amar al înfrîngerii nedrepte, mai ales într-o asemenea competiţie, cînd ai luat zeci de pumni pentru a-ţi croi drum mai departe. Dar Ciobotaru ştia foarte bine şi că nimic nu se mai poate face. Doresc să mai precizez un lucru. Donici avea toate şansele să cîştige nu argintul, ci aurul. Iată de ce pentru a intra în finală trebuia să-l depăşească pe cubanezul Pablo Romeo, om fără prea mare carte de vizită faţă de coechipierii lui, în ciuda celor 140 de meciuri susţinute. El s-a arătat un boxer departe de înalta şcoală cubaneză, fiind numărat de arbitru în întîlnirea anterioară, cu un canadian, mai degrabă anonim. Deci semifinala pentru Donici nu prezenta nici o dificultate. În finală ar fi trebuit să-l întîlnească pe victoriosul dintre polonez şi iugoslav, ambii boxeri fără mari calităţi. Să revenim însă în sală. Se fluieră în continuare. Trece pauza. Se fluieră şi se scandează : „Hoţie, hoţie, hoţie !" Începe meciul următor. Se fluieră, se fluieră. În acest timp, purtat pe braţe de coechipierii săi, reintră, îmbrăcat în trening, Donici. Şi este dus aşa aproape jumătate de hală. Nu pot să vă descriu reacţia sălii. Nimeni nu mai urmărea ringul. Toată lumea scanda „Donici — Hoţie !" Belmondo, celebrul actor francez, fost cîndva şi el boxer, îşi declară mirarea şi supărarea pentru decizie: Dar viaţa e construită din renunţări şi uitări şi, încet-încet, protestele încetează, lucrurile reintră în normal, cu toate că parcă un fulger din cînd în cînd străbate sala, un fluierat sau un protest. Donici a fost furat de cea mai mare victorie a vieţii sale, deoarece nu cred că lucrurile se vor schimba. Acei prieteni sau iubitori ai boxului care vor veni la aeroport la reîntoarcerea boxerilor noştri au datoria să-l primească pe Georgică Donici ca pe un mare învingător. Căci el asta a şi fost.

DAN BÎRLĂDEANU ■

Aşteptăm meciul Craiova-Bistriţa

A greşi e, uneori, omenesc. A persista în greşeală e însă diabolic. Cazul Universităţii Craiova trebuie rejudecat sub zodia dreptăţii, cu toate argumentele pe masă. Federaţia nu are dreptul să tacă, iar C.N.E.F.S. nu trebuie să acopere incompetenţa jenantă, lipsa de măsură şi seriozitate a comisiei care a stîrnit toată aiureala. De fapt, în mod practic, Minerul Certej n-ar trebui să se prezinte la un meci la care rezultatul meciului precedent nu-i dă dreptul. Propun, de asemenea, ca echipa care ne va reprezenta în Cupa Cupelor să fie constituită din membrii comisiei care au luat această decizie absurdă.

Pînă nu e prea tîrziu, redaţi Craiovei dreptul de a-şi juca şansa, în continuare, drept pe care şi l-a cîştigat în teren.

Auzim că începutul afacerii îi aparţine lui Gh. Prodea, preşedintele Comisiei de competiţii şi disciplină. E cazul ca omul respectiv să-şi vadă, în fine, de meseria de bază. Batjocorirea Craiovei trebuie să înceteze. Aşteptăm meciul Craiova — Bistriţa. Asta, spre binele tuturor, chiar şi al fotbalului nostru. Prodea contra Cioroianu ? O, nu, Prodea contra Craiovei şi a fotbalului ! Asta nu ajunge, însă, pentru a fi preşedinte al Comisiei de competiţii şi disciplină a F.R.F. Aşteptăm, măcar în ceasul al 12-lea.

ADRIAN PĂUNESCU ■

OMUL CARE JOACĂ

Lumea se distrează?

E primăvară, lumea s-a încins firesc după frigul iernii şi, bucurîndu-se la vederea copacilor pe care i-a dorit atît de mult înfloriţi, naşte şi ea perle distractive dar şi periculoase mai ales atunci cînd trăieşte la căldura fotbalului, intrat acum în cele mai mari febre pe care le-a cunoscut vreodată. Se apropie cel mai interesant Campionat mondial, ar fi deci de înţeles fluxul informaţional care-l defineşte, dar tot atît de adevărat este că şi lumea îşi trăieşte prin evenimentele cu care se confruntă din ce în ce mai periculos existenţa.

S-ar putea ca prin diferendul anglo-argentinian al Malvinelor (Falkland), una din părţi (în cazul Marii Britanii ar fi vorba de trei reprezentante) să nu mai participe — din motive pe care este mult mai bine să nu le ştim — la actualul Mundial. Astfel, pe bună dreptate, noi am prelua locul Angliei, fiind a treia în grupa respectivă, iar în celelalte serii, conform regulamentului, s-ar prezenta în locul „retraselor", echipele următoare... Ar fi şi frumos şi mai ales adevărat pentru noi. Frumos pentru că am trăi din nou după 12 ani seri minunate prin pasiunea lor neasemuită, alături de pulsul tricolorilor, în iunie, şi adevărat, deoarece am fost la un pas de a obţine paşapoartele la „corrida spaniolă".

E o discuţie veche, n-am cum să mai revin la ea fiind mult mai hrănitor să ne alimentăm cu frumoase perspective decît cu umbre ale unor coşmaruri amare.

Nu ne rămîne decît să sperăm că, poate altfel decît stătea tocmai în tradiţia noastră, ni s-ar putea face dreptate. Dar această „supărare cu gloanţe" britanico-argentiniană mai poate fi privită şi sub alte aspecte ajutătoare şi bineînţeles inspirate de fotbal.

În ziarul „L'Equipe" din 16 ianuarie, la rubrica „din presa străină" se anunţa că agenţia I.S.K. din Stuttgart este contrariată de alegerea echipei Anglici ca mascotă a unui buldog, care este în acelaşi timp şi emblema unui ziar fascist şi a unei organizaţii de dreapta !... Aceste organizaţii vinovate care se pare nu sînt deloc străine de invaziile distrugătoare, de pomină, pe care suporterii echipelor Albionului le provoacă de fiecare dată cînd vor parcă să ocupe prin imaginaţie alcoolică un aparent oras advers. Scandalul era declanşat mai demult. „France Football"-ul îl consemnase — simpaticul personaj hollywoodian al marelui desenator Tex Avery, răutăciosul Bobby, declanşînd un conflict alimentat din abundenţă de coloanele din „Fleet Street", între secretarul lui Football Association, Ted Croker, şi ministrul sportului din Marea Britanie, Neil Mc Farlane. Ministrul nu era de acord cu un astfel de personaj exponent de „match-winner", ca [illegible] sibilizat bineînţeles şi cercurile [illegible]hiole, iar Ted Croker avea şi el de apărat un argument greu de neluat în seamă : controversatul Bobby va aduce din reclame 1 milion de lire federaţiei engleze...

De partea cealaltă, Menotti a început să vorbească. Arătindu-se un mare iubitor al simbolurilor revoluţiei franceze de la 1789, al lui Napoleon şi al unei cărţi despre raţiunea sportului în sine, scrisă de Înaltul Comitet de Sport Francez, la cererea guvernului în 1965, „el flaco" (uscatul) nu se sfieşte să denunţe multe din nedreptăţile care chinuie poporul său. Atitudine pe care o ia acum, cînd recunoaşte că „are şansa de a putea vorbi"... Dar să-i uităm şi pe ei, cu raţiunile lor greu de abordat, nu înainte de a vă spune fraza care mi-a plăcut cel mai mult la uluitorul Menotti, în respectivul articol : „fotbalul nu există. Oamenii sînt aceia care fac fotbalul. Personal, omul mă interesează mai mult decît fotbalistul"... Dacă am luat ca arbitru Franţa, să vă povestesc şi o comicărie de-a ei, legată tot de Mundial. La ei „bătaia" este care să fie melodia reprezentativă a „cocosului galic". Una este lansată de Denise Fabre, în spirit spaniol, cu „hidalgo" şi corrida, alta aparţine lui Dalida, căreia i se reproşează că n-are nimic comun cu fotbalul, socind prin tupeul pe care l-a avut de a se arunca sub răpăitul blitzurilor în braţele lui Platini, pentru reclamă. Denise Fabre spune că este nelipsită de la fotbal, „pierde teren" angajîndu-se cu UNICEF-ul ; Dalida a vîndut deja 200 000 de discuri ; şi întrebarea care mi-o pun este, firesc, dacă lumea se joacă ?

CORNEL DINU ■

Flacăra Redacţia : Bucureşti, Piaţa Scînteii 1, căsuţa poştală 3 312, cod 71341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secţia social-politică şi ştiinţifico-economică **(Nicolae Grigore-Mărăşanu,** Dumitru Eliade, Lionel Niţescu, Liviu Timbus, Horia Pătraşcu, I D. Goia, Mihai Pelin) – 14 57, 25 66 ; Secţia cultură-învăţămînt **(Ilie Purcaru,** Victor Niţă, Adrian Dohotaru, Tania Radu) – 26 00, 25 60 ; Secţia scrisori, probleme cetăţeneşti **(Răzvan Bărbulescu,** Mihai Stănescu, Cici Iordache, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ştefănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) – 25 58, 21 30 ; Secţia reportaj, urgenţe, cenaclu, sport, secretariat, foto **(Ovidiu Ioaniţoaia,** Dan Bîrlădeanu, Tudor Octavian, Constantin Balacciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, Gheorghe Amuza, George Cuşnarencu, Elena Ghera, Aurel Mihailopol, Vasile Mânecan, Olimpia Olaru, Constantin Dragomir, Victor Socaciu, Sorin Postolache) – 17 63 16, 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42 ; **Secretar responsabil de redacţie – Nicolae CRISTACHE** – 18 48 75, 17 60 10 interior 25 50 ; **Redactor şef adjunct – Nicolae ARSENIE** – 18 48 05, 17 60 10 interior 21 28 ; **Redactor şef** – 17 60 10 interior 20 02. Tipar executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM – Departamentul Export Import Presă. P.O. BOX 136–137, telex 11126, Bucureşti, strada 13 Decembrie.

Redactor-şef: ADRIAN PĂUNESCU

PREŢUL REVISTEI: 3 LEI

41 505